

KOCAS®
SCI-FI

SMC
gratis
PRAHA - ČERVEN!

KOsmický ČAS – výbor sestavený ze soutěžních povídek „O cenu Karla Čapka – ročník 1987“.

Pořadatelé sborníku vyslovují své poděkování mistru KÁJOVI SAUDKOVÍ za návrhy kreseb pro obálku.

U příležitosti VI. celostátního setkání přátel a fanoušků science fiction „PARCON '87“ konaného v červnu 1987 v Praze vydal sci-fi klub BC při ZO SSM VÚMS Praha. Sestavili: Zdeněk Rampas a Martin Hlaváč. Do tisku připravili: Pavel Nosek a Věra Urbanová. Neprošlo jazykovou ani stylistickou úpravou. Tisk: TOMOS Praha. Neprodejné. Určeno pro vnitřní potřebu.

OBSAH

	Strana
Úvod	
Ivan Kmínek:	
KRHAVÝM OKEM POROTCOVÝM	2
Povídky	
Stanislav Švachouček:	
NÁVŠTEVA U BROUČKŮ	3
Jaroslav Jiran:	
KOUSNUTÍ BLECHY	3
Eva Hauserová:	
SPĚTE SLADCE, DĚTI	9
Vladimír Kostih:	
TAK POJĎ. BRACHU, UDĚLÁME Z TEBE	
BEJKA!	15
Jiří Kolafa ml.:	
NEPŘETRŽITOST	18
Petr Heteša a Karel Veverka:	
NEČISTÁ HRA	19
Ivan Adamovič:	
SMRT POSLEDNÍ RŮŽE	30
Filip Škába:	
ČLOVĚK, KTERÝ NĚCO DOKÁZAL	31

KRHAVÝM OKEM POROTCOVÝM

Od léta do zimy je porotce Soutěže „O cenu Karla Čapka“ vcelku normální jedinec. Vždy zjara mu však Zdeněk Rampas přidělí k posouzení zhruba 1500 stran soutěžních rukopisů. Tato skutečnost nemůže nezanechat následky. Porotce přestává odpovídat na pozdravy, ztrácí český reflex a vypadá to, že už se nikdy neusměje. Slova jako laser, UFO, mimoprostor, stroj času, robot, červené tlačítko, ovládací pult, ale i Josef Novák či John Black, u dotyčného vyvolávají šedý zákal a přechodná pominutí smyslů. „Už nikdy víc, čumáka chlupatýho!“ volá porotce. „Už nikdy!“

Než nastojte – příští jaro se situace do puntíku opakuje: porotce jde jako zhypnotizován za Rampasem a fasuje příspěvky nového ročníku Soutěže. Je snad dočista blázen? Ne. Porotci zkrátka opět otrnulo. Opět ho popadá zvědavost. Opět chce být při tom. Neboť každoroční balík příspěvků do téhle Soutěže je koneckonců dílo tak mohutné, že tvoří jakýsi mikrosvět sám o sobě /Ondřej Neff by řekl ‚metaskutečnost‘/. A ten mikrosvět porotce pohltí, ať chce nebo nechce a náležitě ho vtáhne do své atmosféry. Což vždycky stojí za to, zvláště chce-li člověk důvěrně poznat, co se vaří v našich kuchyních a seznámit se s talenty.

Původně jsem na tomto místě chtěl udělat legraci a uvést zde své porotcovské heslo: „Vaše povídka není dostatečně šílená, aby mohla být pravdivá.“ Čímž jsem chtěl prozradit, že osobně podporuji povídky všelijak praštěné, ulítlé a neotřelé. Ale řekněte sami: K čemu by taková informace byla? Notabene právě letos se objevilo pár povídek, které mě zaujaly nikoliv originalitou, ale naopak solidností zpracování, silnými obrazy a závažností.

Nelekněte se: na závěr pohovořím o tradicích. Domnívám se, že Soutěž „O cenu Karla Čapka“ je nejen pěknou tradicí. Je dle mého dokonce základní tradicí celého SF hnutí /stejně jako celostátní setkání fanů, při kterém jsou vyhlášeny výsledky/. Vždyť se tu formuje tuzemská autorská dílna a přes rozličné námitky malověrných je naše vlastní tvorba přece jen to nejcennější, co můžeme SF přinést. Je totiž špatné předem skládat ruce v klín a bédovat, kterak máme ve své malosti daleko k dílům světových velmistrů; lepší je vzít pero /či zasednout za Consula/ a přesvědčit se, jak to s naší schopností psát SF doopravdy je. K čemuž je tato Soutěž velevýznamnou příležitostí.

Ivan Kmínek

Stanislav Švachouček

NÁVŠTĚVA U BROUČKŮ

Milé děti, už jsem vám vyprávěl moc pohádek, ale tuhle ještě ne.

Byl jsem tenkrát ještě docela malý brouček. Sluníčko vyšlo ráno z mlhy a všichni broučci se těšili na hezký den. Kmotříček od břízy letěl právě k lesu a můj tatínek za ním něco volal, když se ozvalo zahřmění.

Ale nepršelo. Z nebe se sneslo velké stříbrné vajíčko a přistálo na louce. Uvnitř byli lidé. To jsme tenkrát ještě nevěděli, ale přiletěl také kmotříček ze strouhy a ten nám to řekl. Tatínek a kmotříček od břízy znali všechny trávy a cesty před lesem, ale kmotříček ze strouhy dovedl poslouchat na dálku.

Řekl nám, že uvnitř je Frantík a Mařenka, ale některým slovům dobře nerozuměl, protože my takové věci nemáme. Řekl nám, že Frantík je po cestě unavený a chtěl by si odpočinout, ale Mařenka se už těší ven a je zvědavá na nás, broučky. Pak ale zesmutněl a dodal, že Mařenka je exobiolog a to znamená, že chce nás broučky chytat a připichovat na prkénka.

Chvilíčku jsme mu ani nevěřili. Pak se ale ve stěně vajíčka otevřela dvířka a v nich se objevila Mařenka. Měla krásně lesklý krunýř a vypadala docela jako brouček. Jenže to už jsme uslyšeli i my, na co myslí. Dostali jsme strach. Tatínek a kmotříčkové se rozletěli na všechny strany a já utíkal při zemi k lesu. Byl jsem ještě malý a neuměl jsem létat.

Mařenka zvedla takovou malou lesklou věc a z ní zablesklo velmi silně a těsně kolem kmotříčka od břízy. Kmotříček začal v povětří kličkovat a odlakával Mařenku pořád dál od nás a od stříbrného vajíčka. Ležel jsem schovaný v trávě a slyšel jsem, jak za ním utíká a myslí na to, jaký je kmotříček velký a lesklý a jak se budou všichni divit, až přinese domů tak velkého broučka zalitého do průhledné pryskyřice.

Když zmizeli v lese, objevil se zase kmotříček ze strouhy a za chvilinku i tatínek. Měl jsem hrozný strach. Kmotříček mi vysvětlil, že tatínek už bude brzy mít malého broučka, má ho v bříšku a nemohl mne tedy odnést. Kmotříček na to zapomněl, ale teď slíbil, že už mne nenechají na louce s vajíčkem samotného.

Pak vylezl ven dvířky Frantík. Ten myslel na úplně jiné věci. Líbilo se mu u nás a tak na něj kmotříček ze strouhy zkusil hlasitě zavolat. Frantík se nejdřív chytil za hlavu a hrozně se polekal, ale pak kmotříčka uviděl a začal s ním mluvit. Chvilí jsme jim rozuměli, ale pak začali mluvit o matematice a to tatínka nezajímalo a šel hledat něco dobrého na zub. Šel jsem s ním a našli jsme moc dobré puškvorcové kořeny a tatínek mi kousek dal.

Když jsme se vrátili, byli už kmotříček ze strouhy a Frantík nejlepší přátelé. Za chvilí přiletěl kmotříček od břízy. Byl celičký udýchaný a říkal, že Mařenka běží za ním. Frantík jí šel naproti a nám řekl, abychom se raději schovali a počkali.

Mařenka vyběhla z lesa s tou věcí v ruce a Frantík jí zastoupil cestu a začal jí povídat o tom, jak tady potkal roztomlé broučky. Nejdřív mu nevěřila, ale pak začala být zvědavá. Zastrčila tu věc a my jsme se jí ukázali. Přivítala se s námi, ale slyšeli jsme, jak pořád myslí na to, jak asi vypadáme uvnitř a že by nás chtěla rozřezat na kousky a

vyprávět o tom svým známým.

Kmotříček ze strouhy, který byl velice citlivý, řekl tajně tatínkovi, že Mařenka je asi nemocná.

Tatínek si to myslel také. Zaslechl jsem, jak říká o Mařence, že tak krutý brouček by se jistě ani nedovedl hezky starat o své malé broučky. Určitě by je tloukl a oni by plakali. Bylo mi těch malých broučků líto, ale kmotříček řekl, že pavouk dokáže myslet hodně hluboko a že by mohl udělat, aby Mařenka přestala myslet na ty ošklivé a kruté věci.

Snad by mohl dokonce udělat, aby Mařenka ani nechtěla mít malé broučky. Tatínkovi a mně se ten nápad líbil, protože nám bylo moc líto těch malých broučků.

Kmotříček tedy navrhl Mařence, aby s ním šla do lesa ke kamenu, že jí ukáže něco zajímavého. Mařenka vytáhla tu lesklou věc a šla. Frantík se zapovídal s kmotříčkem od břízy a vyprávěl mu o lidech. Kmotříček ze strouhy zatím odvedl Mařenku k velkému černému pavoukovi, který bydlel za kamenem. Něco mu pošeptal a pavouk se na Mařenku podíval, až se celá roztřásla a pak se vrátili na louku.

Tam už je čekal Frantík a bál se, jestli se jim něco nestalo. Když viděl, že jsou oba v pořádku, byl moc rád.

Povídali jsme si dál a tatínek řekl, že čeká malého broučka a že Frantík je moc hodný brouček a měl by také mít hodně dětí. A Frantík se smál a řekl najednou Mařence, aby si s ním šla na chvilinku odpočinout do jejich pokojíčku, kde můžou sundat své tvrdé lesklé krunýře. Jenže Mařenka řekla, že nechce a začala se smát a vyprávěla Frantíkovi, jak se na ni pavouk podíval a ona ucítila, že už nikdy nesmí zabít žádného broučka a že nikdy nebude chtít mít děti. Tuze se tomu smála a kmotříčkové se také smáli, i když nerozuměli, proč o tom mluví, když děti by měl mít Frantík a na děti přece stačí na jaře, když povětrím lítá pyl z kytiček, každý brouček sám. A tatínek se taky smál a Frantík se smál také, ale nebylo to od srdce.

A já jsem si všiml, že mi kmotříček od strouhy něco ukazuje a pochopil jsem, že chce, abych přivedl pavouka. Šel jsem tedy pro něj a trvalo mi to dlouho, protože jsem ještě neuměl létat.

Pavouk nechtěl jít, ale slíbil jsem mu hrneček medu a on šel. Když jsme přišli na louku, uviděl jsem, že kmotříček věděl už předem, že tu bude pavouk potřeba. Všichni byli smutní a zmatení.

Kmotříček uslyšel těžké pavoukovy myšlenky a zavolal na něj. Pavouk přišel zezadu k Frantíkovi a zafukal nohou na zem. Frantík se otočil a pavouk se mu zadíval do očí. Stáli tak jenom chvilinku, pak Frantík zavřel oči a upadl do trávy. Pavouk si vzal hrneček medu a odešel a my jsme začali Frantíka zahřívát, aby se probudil. Když se probрал, chytil se za hlavu a začal zvracet. Tatínek mu pak dal dvě lžičky medu a za chvilí bylo zase dobře.

Kmotříčkové začali na Frantíka mluvit a on se již nezlobil, že se Mařenka nechce množit. Bylo mu to jedno. Byl veselý a povídali jsme si všichni až do rána.

Ráno vyšlo sluníčko z mlhy a všichni broučci se těšili na hezký den. Frantík a Mařenka se s námi loučili, protože byli moc unavení a bolela je hlava. Říkali, že brzy přiletí znovu a s nimi hrozně moc jejich kamarádů. Nastupovali do svého stříbrného vajíčka a smáli se a mávali. A Frantík se smál tak nějak divně, ale bylo to od srdce.

KOUSNUTÍ BLECHY

/4/

Simona se protáhla, hlasitě zívla a protřela si oči. Pak se převalila na bok, aby dosáhla na budík, který bzučel vedle postele. Nato se rychle otočila k Hanserovi. Ten se však jen trochu pohnul, zamumlal něco, čemu nebylo rozumět a zase upadl do hlubokého spánku. Dívka si oddechla.

Znovu se pomalu a důkladně protáhla a opatrně, aby ho nevbudila, odhrnula přikrývku a spustila nohy do trepek. Po špičkách vyšla z ložnice a tiše za sebou zavřela dveře.

Zatímco se vařila voda na kávu, zapálila si cigaretu a pořád ještě jen v trepkách se postavila před zrcadlo. Zaujala několik póz a kriticky se pozorovala. Vztáhla paže vzhůru a vypjala celé tělo jako luk, pak si rozeprala sponu a pohodila hlavou. Záplava světlých vlasů jí okamžitě zahalila krk i ramena. Spokojeně si pohladila plná řadra a vzdychla. Zatoužila být o několik let mladší. Kdyby jí bylo dvaadvacet nebo aspoň pětadvacet, měla by ještě naději. Věděla, že i teď by se ještě dobře vyjíkala na titulní straně filmového týdeníku. Dlouhonohá blondýnka Simona se zářivým úsměvem a zastřeným pohledem by se tam určitě nevyjíkala špatně. Kromě nepatrných vrásek kolem očí a úst na sobě nenašla žádnou vadu. Sklonila hlavu k rameni a znovu se podívala do zrcadla. Kdepak, je pozdě. To, co už nedokázala, bylo vypadat a chovat se tak pitomě naivně a bezstarostně jako když jí bylo dvacet. A to se právě žádá.

Mávla bezradně rukou a opekla několik topinek se sýrem a šunkou. Ty má Hanser po ránu nejraději. Naložila snídani na ták a prozpěvujíc si „Sladkou projížďku“, vrátila se do ložnice. Hanser ještě spal.

Položila ták na noční stolek, vklouzla pod přikrývku a s pomalou nenasytnou vláčností se k němu přitiskla. Dvěma prsty přejela dlouhou bílou jizvu na jeho prsou asi na dlaň pod pravým ramenem, a pak ho lehce kousla do boku.

Hanser se ve spánku usmál a roztáhl paže, aby ji objal, ale Simona se smíchem uhnula, vyklouzla z postele a roztáhla závěsy. Do ložnice vnikl příliv slunečních paprsků, a přinutil Hansera přivřít oči, sotva je otevřel.

„Už je ráno! Osm hodin, patnáct minut, dvacet vteřin, dvacet jedna, dvacet dva, dvacet tři...“ říkala melodickým hlasem a jak odpočítávala vteřiny, nakláněla do rytmu hlavu střídavě vpravo a vlevo jako kyvadlo.

Hanser se konečně úplně probal. Zamračil se na slunce, a zaclonil si rukou oči. Vzápětí vyskočil z postele, vrhl se k oknu a rychle zatáhl závěsy. Pak Simoně unaveně pohlédl do očí a začal vyčítat: „Co to, prosím tě, vyvádíš? Už jsem ti snad stokrát opakoval, že si nemůžu dovolit, aby mě tu...“

„No co, kristepane,“ přerušila ho a zvedla oči ke stropu. „To tady mám s tebou být pořád zabeďněná jako v hrobce? Že ty, ale dovedeš člověku zkazit náladu, sotva otevřeš oči. To bude zase den. Už to vidím! Eh!“

Otráveně se k němu otočila zády, sehnula se pro župan, ležící zmuchlaný na zemi vedle postele a oblékla se.

Hanser si jí nevšímal. Stál u okna a úzkou škvírou mezi závěsy soustředěně pozoroval ulici a protější blok domů. Na okamžik se mu zdálo, že v jednom okně až úplně nahore... ale ne. Je jen nervózní, to je všechno.

Zamrzelo ho, že zbytečně zkazil Simoně náladu. Ale co může dělat? Znovu se zahleděl přes ulici. Nic se tam už nepohnulo. Anebo přece? Skoro nepostřehnutelný záblesk skla... Zatajil dech.

„Co je zase?“ zeptala se vyzývavě a založila si ruce v bok.

„Počkej,“ zašeptal, aniž odvrátil zrak od okna.

Co všechno by teď dal za pocit jistoty, že se mu přece jenom něco zdálo.

Simona chvíli čekala, pak se otočila a řekla: „Někdy začínám mít dojem, že žiju s vrahem na útěku nebo snad dokonce s anarchistou. Poslouchej, Hansere, nebo je to tak, že ti doktor zakázal sluníčko a čerstvý vzduch?“

Hanser neodpovídal, protože její slova vůbec nevnímal. Jeho smysly zůstávaly ve střehu... Ale tam naproti se už nic nehýbalo. Nervy. Je přetažený a taky má už plné zuby věčného schovávání. Vždyť to nebere konce! Ale co když se opravdu nemýlí? Ach jo, to věčné „co kdyby!“ Jenže za ty nepříjemnosti potom by to nestálo, to je fakt.

Netušil, že si ho dívka pozorně prohlíží a čeká, až si jí laskavě všimne. Nakonec jí došla trpělivost a s opovržlivě ohnutými rty kousavě prohodila: „Jasně. Dávej si pozor, aby ses neosypal.“

Vyčítavě se k ní obrátil. Chvíli jeho pohled vydržela, ale pak uhnula očima stranou. Chápal její nejistotu. Teď ji určitě mrzí, že na něho tak vyjela. Věděl, že má o něho strach. Ale copak jí může něco vysvětlovat? Bezradně zavrtěl hlavou. Nesměl jí říci ani jediné slovo, i kdyby mlčení mělo znamenat konec jejich vztahu. Ale to věděl už od začátku, tak proč si teď připadá zaskočený? Sakra!

Přitáhl k sobě obě poloviny závěsu, ujistil se, že mezi nimi nezůstala ani nejmenší škvíra a rychle se oblékl. Káva nádherně voněla. Vtahoval do sebe její vůni s přivřenými očima a vnímal ji jako symbol domova. Domov prakticky neměl, nemohl mít. A jak čas utíkal, chyběl mu víc a víc. Co kdyby... ne to nešlo. Tu myšlenku už dlouho zavrhoval a přitom po ní šíleně toužil. Někdy sám sebe nechápal. Jako by v něm zápasili dva různí lidé. Dlouhý, zbytečný zápas, který nemohl skončit vítězstvím žádného z protivníků.

Uchopil šálek, ale nezdvihl ho. Okno, to pitomé okno mu pořád nešlo z hlavy. Přese všechno se nedokázal zbavit dojmu, že něco není v pořádku. Copak se toho pocitu nezabaví?

Usrkl trochu kávy a zakousl se do sendviče.

Pak objal Simonu kolem pasu, přitáhl ji k sobě a s plnými ústy ji políbil na župan tam, kde se nejvíc vzdouval.

„Promiň mi to. Musím být opatrný. Nikoho jsem nezahlídl, to mi snad můžeš věřit? Vypadám snad jako vrah? Ale je moc důležité, aby mě tu nikdo neviděl.“

„Nakonec ještě zjistím, že jsi ženatý,“ zasmála se trpce Simona a zavrtěla hlavou.

Hanser se rozesmál: „Ne, to ne. Jak tě to proboha napadlo?“

„Asi to bude tím, že už mi není dvacet. Zvykla jsem si na tebe a potřebuju tě. Moc tě potřebuju a nerada bych...“

„Musíš mi věřit. Jednou, snad, až budu moci, ti všechno řeknu, slibuju,“ usmál se Hanser a políbil župan ještě na druhé straně, aby mu to nebylo líto. Tentokrát navíc lehce sevřel rty bradavku, která prosvítala světlou tkaninou.

„Vždyť víš, že tě miluju,“ dodal mazlivě.

Věděl, že si ji lehce usmíří. Dali se do jídla.

„Nemusíš to do sebe tak házet, já ti to nevezmu,“ řekla po chvíli a povytáhla obočí. „A taky to není zdravé.“

Omluvně na ni mrkl a hlasitě zamlaskal: „Nemůžu si pomoci, jsou prostě báječné!“

„Ty, lhář!“ pleskla ho se smíchem přes ruku, kterou jí hladil stehno.

V předsíni zazvonil telefon. Zarazila se.

„To bude asi Dumber. Zase přijdu dneska kvůli tobě pozdě do práce,“ řekla nejistě. „Seď, já to vezmu,“ dodala, když se na ni Hanser tázavě podíval.

Když se zvedla a přešla kolem něho ke dveřím, lačně se za ní podíval. Málo žen vypadá stejně dobře zezadu i zepředu. Hanser moc rád pozoroval její dlouhé štíhlé nohy při chůzi. Zalitoval, že na ni má tak málo času. Slyšel, jak vzala telefon a ohlásila se.

„To je pro tebe! Nějaký chlápek,“ zavolala na něho.

Když mu podala sluchátko, prohrábla si nervózně vlasy.

„Prosím,“ řekl a vzápětí si přitiskl sluchátko pevně k uchu, aby nezaslechla ani jediné slovo. „Cože?... Jistě, hned jsem tam,“ řekl po chvíli a položil sluchátko do vidlice.

Když se k ní otočil, strach v její tváři se rozrostl a smísl se se smutkem. Objal ji.

„Simonečko, já musím...“

Stiskla rty a zadívala se skrze něho na stěnu.

„Ovšem. Radši nic neříkej, prosím tě. Znáš to už na zpaměť. Musíš pryč. Teď mi zase řekneš, že nevíš, kdy budeš moct přijít, ale že to bude určitě co nejdřív. A že uděláš všechno proto, aby to bylo nejpozději včera. A až se vrátíš, budeš zase vypadat starší a unavenější,“ rozplakala se. „Hansere, proč mi neřekneš, co ti hrozí. Třeba bych mohla...“

„No tak...“ zašeptal a přitiskl ji k sobě, setřel jí slzy a políbil na ústa.

Šla za ním až ke dveřím, dívala se, jak si obléká bundu a nic neříkala. Vzal za kliku, ale pak se rozmyslel a znovu ji objal. Musel jí násilím zvednout bradu, mokrou od slz, aby se jí mohl podívat do očí.

„Ty můj koníčku Simoníčku sladký, já tě moc miluju. A už se k tobě brzy vrátím a zůstanu s tebou napořád. Nechci žádnou jinou ženskou než tebe, a to ze všech ženských, který kdy žily, žijou a budou žít na Zemi. /A bylo jich hodně, dodal v duchu./ To si pamatuj a věř mi.“

Unaveně se usmála.

„Přijď brzy. Budu tě čekat?“ zašeptala a ještě ve dveřích se dlouho líbali.

Když osaměla, dávala chvíli pozor, jestli neuslyší jeho kroky, ale nezaslechla nic. Chodí tiše jako zloděj, napadlo ji. Prošla pomalu předsíní do kuchyně k oknu, aby ho aspoň uviděla jak odchází. Vyhlížela ho však marně.

Vtom se ozval zvonek.

Rozběhla se ke dveřím a volala: „Copak jsi zase zapomněl, ty jeden lišáku...“ a otevřela.

Nebyl to Hanser.

Neměla ani čas dveře zase zabouchnout. Vyšší muž jí rychle přikryl velkou rukou otevřená ústa i oči a přitiskl ji ke zdi. Druhý proklouzl kolem nich a zavřel dveře. Všechno se to odehrálo ve zlomku okamžiku a Simona byla tak překvapená, že ani nepomyslela na nějaký odpor. Pozdě si vzpomněla, že Hanser má klíče, a že by nezvonil.

Když sebou pistole, která se jí zaryla do hrudi pod levým prsem nehlučně škusbla a tělem jí projela ochromující tupá bolest, vytryskly jí slzy a pošlely ji napadlo, že přece musí do práce, jinak přijde o místo.

Když dopadla na podlahu, neměla už vůbec žádné starosti. Muž nohou odstrčil tělo stranou a oba rychle prohledali byt. Byli důkladní, nevynechali nic, ani skříně, úložný prostor pod postelí nebo prádelník.

„Do hajzlu! Před chvílí tu ještě byl. Museli jsme ho minout vo fous,“ zaklel ten menší a vztekle smetl do neustlané postele ták se zbytky snídaně.

.....

Hanser nevěděl ani o tom, že ho Simona vyhlížela z okna, ani o vpádu do bytu. Opustil rok 1978 hned v nejbližším mezipaře domu. Osobní perifer ho ve zlomku vteřiny – kdy raději zavřel oči, aby ho neoslepil obvyklý vířivý chaos – spojil s mateřským energoblokem, a když ho ovavula vůně slaneého mořského vzduchu, stál už na přijímacím čtverci Základny 01.

Pozdravil muže, stojící kolem a ti mu bez nálady odpovídali nebo jen krátce pokynuli hlavou. Jediný Zafetti se na něho usmál.

„Co se děje?“ zeptal se ho Hanser.

„Malér,“ řekl Zafetti. „Před půl hodinou jsem se vrátil z Indie 14-22, takže toho moc nevím, ale povídá se, že to Wissler spustil. Zdá se, že jsme ve válce.“

„Pitomci,“ ulevil si Hanser. „Jediné dvě organizace a mají pro sebe celý Čas. A ještě se nemůžou domluvit. To snad není pravda! Já bych...“

„Pozdě bycha honit! Vraunon se ho měl nějak zbavit, hned jak se od nás Wissler se svými lidmi trhnul. Tehdy to mohlo být bez problémů,“ vzdychl Zafetti.

„Vraunon je měkejš,“ mínil Hanser.

„No, nemohl vědět, že se z Wisslera přes noc stane takový fanatik,“ namítl Zafetti. „Nechtěl se s ním rozejít ve zlém, začínali spolu. Konec konců bez Wisslera by se celý Projekt průzkumu času nikdy nerozjel.“

„Jestli nás má tohle utěšit, tak to je teda bezva,“ řekl Hanser nakvašeně.

To mu ještě chybělo! Snažil se nemyslet na Simonu, dlouho ji asi neuvidí. Tedy podle JEHO času. Sakra.

Uprostřed přijímacího čtverce se objevil Utannis a připojil se k nim. Měl na sobě béžovou uniformu a v pouzdře na opasku zbraň. Tebe aspoň stáhli ze služby a ne z volna jako mě, pomyslel si hořce Hanser.

„Tak jak jsi na tom s tou tvojí barbarkou? Už jsi ji odnaučil kouřit a jíst maso?“ zazubil se Utannis na Hansera a ukázal přitom dokonalé zuby bez jediného kazu, které mu Hanser odjakživa záviděl.

„Je to s ní prima. Vzkazuje ti, že od ní k narozeninám dostaneš hamburger,“ odpověděl Hanser a odrkl si při představě, že lidé v 58. století už vůbec nebudou jíst maso. Že nebudou kouřit, ho tak nepřekvapovalo.

Utannisovi však úplně stačila představa hamburgeru, aby zbledl, zimničně se otrásl, jakoby si sáhl potmě na chobotnici a chytil se za břicho. Hanser znal jeho bezmeznou představivost a napadlo ho, že Utannis určitě i „učítil“ vůni /z jeho pohledu samozřejmě odporný zápach opékaného mletého masa na přeškvařeném oleji/. Přišlo mu ho líto. Utannis bral jako všichni lidé svého století všechno vyslovené nesmírně vážně a příliš nechápal žádnou ironii nebo dvojsmysl. Jakoby bylo vůbec možné, aby o něm Simona něco věděla. Žádný z nich se nesměl zmínit ani naznačit sebemenší podrobnost o své práci nikomu cizímu. To bylo základní pravidlo všech členů organizace, které nesměli za žádnou cenu porušit.

Utannis se rozhlédl, jestli není někdo nablízku: „Mimochodem, na zpáteční cestě jsem se stavil ve Florencii 1877, jak jsi mě požádal.“

Hanser zvedl oči k nebi.

„Tiše, prosím tě!“

Utannis se zachechtal.

„Tví kluci rostou jako z vody. Tiziana chodí ještě pořád ve smutku, ale zaslechl jsem, že už to dlouho nepotrvá. Na to je prý příliš krásná a bohatá. Ty peníze, cos mi pro ni dal,

jsem jí poslal.“

„Díky.“

„Rádo se stalo,“ přikývl Utannis. „Ale abych pravdu řekl, začíná mi při tom být pěkně nepříjemně. Snad by ses mohl příště aspoň do Nantes nebo do Prahy podívat sám.“

„Dobře.“

„Víš, Hansere, mám tě docela rád, ale v některých věcech ti asi nikdy nebudu rozumět. A kdyby se to dozvěděl Vraunon.“

„Moc mi pomáháš, Utannis, jsi moc prima a jsem ti hrozně vděčný...“ poplácal ho Hanser po rameni a vykročil vzhůru po kamenitém břehu k nízkým dlouhým budovám Základny, které svým strakatým šedožlutým nátěrem dokonale zapadaly do nekonečné jednotvárné pustiny. Utannisova výtka se ho dotkla. Věděl moc dobře, že jeho přítel má pravdu, chyba byla v něm, v Hanserovi. Dala-li se chybou nazvat proměna, která se s ním za dvanáct let služby u Vraunona udála. Necítil se již totiž obyčejným člověkem. Neustále úkoly, které plnil v různých epochách historie ho navykly na zvláštní vědomí svobody, které žádný obyčejný „smrtelník“ nemohl pocítit. Byl to pocit svobody v prostoru i v čase. Občas ho napadalo, jestli to vlastně není určitá forma nesmrtelnosti. V kolika časech žiješ, tolikrát jsi člověkem. A on se směl pohybovat v čase od roku 1981, kdy vstoupil do služby, neomezeně směrem nazpět. Už si vůbec nedovedl ani představit, že by mohl svůj krátký život prožít docela obyčejně a nudně v jednom jediném století bez možnosti cestovat v čase, připoután k jedné jediné ženě, normálně pracovat... Až se Simonou to bylo jiné. Ještě počká, a za čas by ji mohl navrhnout Vraunonovi na přijetí. Nejspíš by ji neodmítl.

Zamával na muže, kteří měli službu na stanovišti obrany přijímacího čtverce. Pěkná nuda, sedět celý den na místě a jen se dívat na jedno místo.

Pomalu došel k hlavnímu vchodu a s povzdechem se otočil k moři. Znovu ho napadlo, že se v něm ještě nikdy nestihl vykoupat, jak si dávno přál.

Mohlo to být zajímavé, rozhodně něco docela nového. Voda byla průzračná s lehkým nádechem zeleně, mořská pěna, kterou příboj zapomínal za pobřežní čarou nesmrděla civilizací, naftou, ani olejem na opalování, odpadky a vším tím ostatním.

Plaval by, až by nemohl, pak by si lehl do příboje, nechal sebou něžně pohazovat a hladit se vlnami, pohrál by si s trilobity... Simoně by se tahle práce určitě líbila. Jestli mu s ní bude pořád tak hezky, uvidíme.

Na přijímacím čtverci se objevilo ještě několik lidí. Hanser i na dálku rozeznal Coulayna, Sprudea, a štihlou postavu Mac Innisové, která se bavila s Utannisem. Určitě si ho všimla, ale stejně jako Hanser to už hodně dlouho nedávala najevo. Nedovedla zapomínat.

Ještě ani nestačil přitisknout dlaň na plochu identifikátoru, když se křídla dveří rozjela do stran a z nich vyběhl Teller, pravá ruka Vraunona.

Tvářil se dopáleně a jeho vztek ještě zajiskřil, když uviděl, jak se k němu ostatní blíží lázeňským krokem. Zbrunátněl a Hanser si v duchu představoval proud nadávek a kleteb, které už dobře znal a které Teller dovedl chrlit jako Čína nové obyvatele.

Teller se rozkročil a skutečně otevřel ústa, ale Hanser už nic nezaslechl. Jeho první slovo přerušila série dunivých detonací směrem od pobřeží. Teller vytřeštil oči, pozvedl mdle ruku a snažil se přervat výbuchy.

„Blokádu. Blokádu čtverce!“ křičel a utíkal ke stanovišti

obran. Ale tam už to spatřili také. Uprostřed přijímacího čtverce se z mlžného oparu vynořila neúhledná masa kovu a ohně a vyhrllila na všechny strany nekonečné dávky implozivních střel. Nejdřív to dostali ti, co byli nejbližší. Hanserovi se zdálo, jakoby se zasažená těla v křeči hroutila sama do sebe, pak následoval skok a nezbylo nic. Z monstra se vyrojila řada tmavých postav v těžkých ochranných oblecích a začala se rozbíhat do šířky. Jejich zbraně začínaly ohrožovat nejbližší okolí Základny.

Hanserovi někdo podal automat, a teď ležel za velikým kamenem a střílel jako zběsilý. Na stanovišti obrany už měli ztráty, ale zatím se drželi. Hanser vystřílel celý zásobník a když do zbraně nasazoval nový, ohlédl se.

Stěny Základny se rozestupovaly a odhalovaly jícny rychlopalných I-pek. Několik metrů od něho ležel Utannis, vpravo spatřil ještě další dva.

Šlo o čas. Musí nepříteli teď hlavně zdržet, než počítač převezme celou obranu. Jedna střela vybuchla nedaleko vchodu. Sakra, rozzuřil se Hanser, copak se z toho nedostaneme? Přenesl palbu víc vlevo, odkud dva vetřelci dost zle ohrožovali stanoviště obrany. Hanser jednoho přistihl, jak neopatrně vykukuje za balvanem a stiskl spoušť.

Muž byl střelou odhozen o dobrých deset metrů dozadu a tam vybuchl. Hanser se rozběhl ke stanovišti obrany, které se nějak odmlčelo. Jako zázrakem unikl dvěma výstřelům, kolem něho zasvištěly střely, ale to už se překulil za obranný val. Hrůzou vytřeštil oči. Z osmi mužů zůstali naživu jen dva a ještě jeden z nich byl těžce raněn. Automatický zaměřovač se bezvládně houpal na utržených podpěrách, do nich bylo zapleteno roztrhané tělo dalšího muže.

Na panelu hořela rudá světla a bezmocně signalizovala únik energie. Hanserovi stačil jediný pohled na přístroje, aby se přesvědčil, že odtud nebude možné zablokovat přijímací čtverec. Mocný výbuch ho odhodil stranou. Část obranného valu stanoviště se změnila v rozvaliny, obranné pole už dávno nepůsobilo. Další granát, tentokrát implozivní, doslova vymazal větší část zbrojního vybavení stanoviště i s mrtvolami tří mužů.

Kovové monstrum se zvolna zvedlo z přijímacího čtverce a blížilo se k budovám Základny. Hanser zuřivě nabil poslední zásobník a opatrně vyhlížel nějaký cíl, který by mohl pouhou ruční zbraní zneškodnit. Ale útočníci už neriskovali a zůstávali bezpečně skryti za skalami. Nejspíš si tam počkají, dokud jejich člun nezničí Základnu. Pak jenom „začistí“ pobřeží a budou mít klid. Žádná jiná konkurenční skupina neexistovala.

Hanser stiskl vztekle čelisti, až mu na tvářích vystoupily svaly. Ta bezmocnost byla nejhorší. Útočný člun Wissérova komanda se blížil. Díval se, jak se jeden věnec hlavní pomalu otáčí směrem k troskám stanoviště obrany. To je konec, napadlo ho. Hlavně strnuly a vyplivly směrem k němu chuchvalec ohně. Hanser raději zavřel oči...

Za několik vteřin si však uvědomil, že stále ještě žije. Překvapeně se rozhlédl. Člun nyní chrlil záplavu střel směrem k Základně, ale ani jedné z nich se nedařilo proniknout neviditelnou bariérou a explodovaly několik desítek metrů před ním. Stihli to tedy. Úlevou se pod ním podlomily nohy a klesl na rozrýтый písek. Hned nato přešel počítač Základny do protiútoků a člun vetřelců se rozprskl jako poutový balonek. Hanser ucítil, jak mu někdo tiskne loket. Ohlédl se. Nad ním stál Utannis a usmíval se, pokyvuje hlavou. Vchod Základny byl otevřen dokořán a z něho vybíhala dlouhá řada mužů. Zbylí útočníci, ukrytí za řetězem pobřežních skalisek, spustili zoufalou palbu, ale bylo

jich už jen několik. Hanser ani Utannis se k závěrečnému aktu dramatu nepřipojili. To, co viděli, jim úplně stačilo.

Ve dvanáctém podzemí Základny se o dvacet minut později sešli všichni kromě skupiny techniků, kteří museli zůstat na stanovištích. Všichni byli nervózní. Kolem Vraunona stáli jako věrní apoštolové Teller, Leringwell a Maughpase. Leringwell byl nervózní vždycky, takže dnešek se na něm ani nemohl nějak výrazněji projevit. Neklidně těkal pichlavýma očima a pořád dělal něco s rukama. Hanserovi šel odjakživa na nervy.

Vraunon sepnul ruce za zády a zhoupl se na chodidlech.

„Všichni víte, na čem jsme. Pro ty, co byli na akcích opakuji. Podle posledních informací ze základny 02 se Wissler rozhodl zvrátit výsledek válečného konfliktu mezi Eurounií a Tichomořskou Ligou v roce 3115. Patrně se chtěl postavit do čela Ligy sám, čertví. Poté, co se jeho skupina od nás odtrhla, se věnoval všemu možnému, jen ne vědecké práci. Časová bariéra, kterou jsme mu postavili do cesty, pro něho patrně znamenala poslední kapku. Ale zatím ji neprozrazil.“

Bylo slyšet, jak si všichni oddechli.

„Wissler pochopil, že pokud se zbaví nás, zbaví se automaticky i základny 02 a bude mít volné ruce.“

Hanser nepotřeboval nic vysvětlovat. V kurzu historie budoucnosti se dozvěděl všechno, o čem teď byla řeč.

„Nevíme, jak se mu to mohlo podařit, ale pronikl do našeho systému, napojil se na naše výzkumné programy a získal tak časové souřadnice všech pozorovacích stanovišť. Zaútočil na všechny najednou.“

Tak proto jich je tak málo, napadlo Hansera.

Z agentů viděl kolem sebe jen Cantlera, Sprudea, Mac Innisovou a Coulayena. S ním a Utannisem to bylo všeho všudy osm lidí. Sakra!

Za Vraunonovými zády se na obrazovce, zabírající půl stěny, objevila tvář technika Služby.

„Podařilo se nám lokalizovat Wisslerovu hlavní stanici, odkud poslal ten čun. Podporovalo ho energií dalších šest stanic, jejichž časové i místní souřadnice už máme taky. Máme zaútočit?“

„Ne, zatímne, ale zablokujte je,“ řekl Vraunon.

„To už jsme udělali, pane.“

Vraunon mu poděkoval a obrazovka zase zešedla.

Teď promluvil Teller: „Wissler vyvíjí neustálou snahu o průlom bariéry. Rozhodli jsme se s vedením Základny 02 v 97. století, že je nejvyšší čas ho zneškodnit. Provedeme útok z obou základen současně a vrhneme proti němu takové množství chroenergie, že je vychýlíme z jejich souřadnic přímo do časové osy a srazíme je až úplně dolů k pomyslnému počátku času bez možnosti návratu. Bude to nejmocnější zásah v čase, jaký byl kdy proveden a tady profesor Leringwell se obává, že by mohlo dojít...“

Na obrazovce se rozzářilo červené světlo tísňového spojení a vzápětí se na ní objevil nesmírně hubený holohlavý muž s tenkými černými rty. Hanser ho již několikrát viděl. Byl to velitel Základny 02.

„Něco se děje, Vraunone. Wissler zesiluje tlak na časovou bariéru. Doufám, že si uvědomujete, jak jsme na vás závislí. Jestli se mu to podaří a provede změnu...“ muž hovořil dál a v jeho obličejí se pohybovaly jen rty ani okem nemrkl. Jenže už nebylo nic slyšet. Vraunon se spojil s technickou Službou a zeptal se, co se děje. Odpovědi se už nedočkal. Obraz velitele 02 se náhle rozplynul a Vraunonova poslední slova zanikla v ohlušujícím kvílení poplachu-

vých sirén.

„Pozor! Červený poplach!“ ječel hlas automatu z bezpečnostního oddělení. „Pozor! Červený poplach! Základna 01 lokalizována časovou sondou neznámé struktury. Patrně se jedná o pumový útok. Útok očekáván za osmdesát sekund. Sedmdesát devět, sedm...“

Nastal zmatek. Vraunon do toho něco řval, ale nebylo slyšet co. Lidé se tlačili do chodby a rozbíhali na svá místa. Každý věděl, co má dělat, tuto situaci nacvičovali předtím do mrzení. Hanser s Utannisem běžel za Tellerem do centrály. Na chodbách vyly sirény, blikala světla a do všeho ječel pořád hlas automatu odpočítávání.

„... šedesát pět, šede...“

Zafetti už na ně čekal a měl už aktivované pomocné bloky. Doběhli k němu v „šedesát dva“. Vraunon dorazil ještě asi o pět vteřin později. Hlasitě funěl a pořádně se potil. Nebyl na takový spěch zvyklý.

„Sonda proniká časoprostorovou obrannou bariérou Základny,“ řekl suše jeden z techniků.

„Ztratil jsem spojení s Nuladvojkou,“ řekl druhý také naprosto klidným hlasem, jakoby se jich tyto informace nijak netýkaly.

„Posilujeme ochrannou bariéru o dvacet procent. Hoto-vo.“

Vraunon si přečetl údaje na terminálu.

„Je to málo,“ zasyčel. „Zvyšte ochranu.“

„Zvyšuji na padesát procent. Hotovo,“ oznámil technik.

Vraunon bezmocně zařval pěsti: „Pořád je to málo!“

„Třicet čtyři, třicet tři, tři...“ ječel amplion.

„Musíme, musíme, musíme,“ breptal Vraunon.

Hanser cítil, jak mu z čela stéká pot. Marně se snažil potlačit nervozitu. Cítil, jak mu žaludek podivně ztuhl a stoupá vzhůru do krku. Zkusil ho spolknout. Nešlo to.

„Posílit ochranu o sto. Hansere, provedete protiúder!“ řval Vraunon.

„Sonda proniká bariérou. Rychlost průniku...“ oznamoval technik.

Zvlhlé ruce se Hanserovi smekaly po pákách. Uchopil je pevněji.

„Dvacet devět, dvacet osm...“

Na obrazovce terminálu se před Hanserem začal odvíjet sloupec hodnot.

„Pohotovost k aktivaci,“ ohlásil Vraunonovi a zeptal se: „Síla protiúderu?“

„Maximum! Spusť to na maximum! Dělej.“

Hanserovi se zatmělo před očima. Maximum! To jsme přece ještě nikdy nezkoušeli! Překvapeně se otočil k Vraunonovi.

„Spusť to, na co čekáš?“ Vraunon se křečovitě držel hrany stolu.

„Dvacet jedna, dvacet...“

Hanser zaváhal. Vraunon se k němu vrhl a škulbl zajišťovací pákou dolů.

„Šestnáct, patnáct...“ slyšel z dálky ječivý hlas.

„Sonda prorazila bariéru.“

Stěnami Základny pronikl ostrý vrnivý zvuk a všechno se otřásl.

„Tu máš!“ Vraunon vyjel všechny páky na doraz. Na tváři se mu zračilo vítězství. Budovou otřásl další záchvěv. Vraunon opile vrávorál před pultu a mávajícíma rukama hledal nějakou oporu. Další otřesy už byly podstatně silnější a následovaly rychle za sebou.

Hanser měl dojem, že pod nimi vybuchla sopka.

Ale ačkoliv byly otřesy tak silné, že se mu všechno

rozmazávalo před očima, stačil si všimnout, že stěny drží, a zůstávají naprosto neporušené. To je zvláštní, říkal si, nikde žádná puklina, žádná padající omítka, nic.

Poslední otřes byl nejsilnější.

Hanser upadl na kolena a přitom spatřil, jak se budova jakoby rozestavuje. Stěny se posouvaly, ubíhaly proti sobě, prolínaly sebou navzájem, strop někam zmizel, podlaha se ostře nakláněla, ale přesto ho nic nenutilo, aby po ní klouzal do hlubiny. Na okamžik ho ovanula intenzivní vůně mořského vzduchu, vše kolem něho se rozjíždělo, prostupovalo, měnilo barvy, lidé, na které se díval, se rozpívaly jako přízraky. Hanserovi se rozplynula půda pod nohama, ale přesto nepadal, ohlušovalo je příšerné vibrující ječení, oslnil je mohutný vířivý záblesk... a pak ztratil vědomí.

.....

Ucítil čísi dotek. Někaké ruce se ho snažily obrátit na záda, ale nebylo v nich dost síly. Hanserovi to bylo jedno. Byl příliš otupělý, nos i ústa měl plná dusivého jemného prachu a jak křečovitě kašlal, prach se jen o to víc rozvířoval a škrábal ho v krku a na plicích. Tělo měl jako z olova.

Kdosi pomohl a Hanser se těžce převálil na záda. Prach teď sklouzl z úst do krku a vyvolal křečovitý záchvat kašle, až mu slzy z očí tekly proudem. Cítil, jak mu utírají tvář. Pak ho trochu nadzvedli. Pokusil se jim pomoci, ale zatím stěží trochu pohnul rukama. Podařilo se mu trochu nadzvednout víčka spleená prachem. Nad ním se skláněl Utannis a ještě někdo, ale pro vrstvu prachu, která mu pokrývala v silných nánosech a rozmazaných šmouhách obličej, ho nemohl poznat.

„Co... je?“ vypravil ze sebe. Jazyk mu drhl o vyschlé patro jako smírek.

Utannis zavrtěl hlavou. Neodpověděl.

Hansera přemohl další záchvat kašle. Viděl, že vykašlává chuchvalce něčeho tmavého a lekl se, že je to krev.

„Dejte mi napít,“ zaprosil a při každé slabice s námahou odlepoval rty.

Naprázdko polkl a zjistil, že mu to působí téměř fyzickou bolest.

Utannis bezradně rozhodil rukama a zašeptal: „Nemáme nic.“

Byl na tom stejně jako on, neměli si co vyčítat.

Hanser cítil, jak se mu pomalu vrací síly. Zase začínal dostávat tělo pod kontrolu. Ale proč? Nedokázal se rozpomenout. Skrčil nohy pod sebe a potácivě vstal. Tak se konečně dostal nad vrstvu zvířeného prachu a hned se mu dýchalo volněji.

„Něco se stalo a my vůbec nevíme co,“ pokrčil rameny Zafetti.

Hanser ho konečně poznal podle hlasu.

„Spustili jsme protiúder, chvíli to vypadalo, že jo, ale pak nastal příšerný tanec a probral jsem se až tady. Vypadá to bledě.“

„Ale kde to jsme? Myslíte, že to způsobil Wissner...?“ ptal se Utannis.

Hanser se mlčky rozhlédl. Kolem nich byl jen prach. Šedá planina, zvlněná jen drobnými prachovými dunami se táhla třemi směry do nekonečna.

Pouze na jedné straně, a to na první pohled poměrně nedaleko, končila poušť hradbou nízkých rozbrázděných černých skalisek. Výhled do dálky jim zakrývala šedá mlha, která nebyla nic jiného než oblaka zvířeného jemného prachu. Táhla se patrně i nad nimi, protože neviděli hvězdy ani slunce.

Hansera napadlo, že si vlastně ani není jistý, jestli je den či noc. Vládlo zde neurčité přítomí, které mu mnoho nenapovídalo.

„Divné místo,“ řekl nejistě Zafetti.

Přicházel k nim Vraunon s Cantlerem, Sprudem, Tellerem a Mac Innisovou. Také oni byli uválení od prachu a na obličejích měli tmavé rozmazané šmouhy a skvrny.

„Neviděli jste ostatní?“ zeptal se Vraunon.

Z jeho hlasu zmizela veškerá dřívější energie a sebejistota.

Utannis zavrtěl hlavou.

„Tamhle někdo leží,“ upozornil Cantler, který se pořád rozhlížel po okolí. Opravdu. Asi třicet metrů směrem ke skaliskům spatřili ležící postavu, napolo zavátou nánosem prachu. Nejasně rozeznal Hanser světlehnědou barvu jeho obleku. Řekl to Vraunonovi.

„To by mohl být Leringwell. Sprude, podívejte se tam,“ obrátil se k muži po levici. Sprude přikývl a vykročil.

Dívali se za ním, jak se brodí prachem směrem k nehybné postavě.

„Co je s ním. Vidíte?“ Vyhrkl Teller, když Sprude ušel asi dvacet metrů.

Viděli, jak se naklání, klopýtá, už nekrácel vzpřímeně, ale podivně se nahrbil. Pak uslyšeli výkřik a spatřili, jak Sprude zatápal před sebou rukama, jakoby se chtěl něčeho zachytit a pomalu klesl na kolena. Hanser a Utannis se k němu rozběhli, ale již po několika metrech, pocítili zvláštní tíhu a ochablost a špatně se jim dýchalo.

Sprude se náhle otočil a oni stanuli jako přikováni. Hlava, která se na ně dívala, byla vyzáblou hlavou starce se zapadlými očima a obličejem pokrytým hlubokými vráskami. Mac Innisová si přitiskla ruce k očím a začala hystericky ječet.

„Bože,“ zašeptal Hanser.

„Ty taky... Hansere!“ uslyšel chraplavý Utannisův hlas.

Podívali se na sebe navzájem. Utannis, kterému by nikdy nehádal přes třicet, vypadal jako zralý padesátník. Hanser si domyslel, že s ním to nebude lepší. Stáli jako sochy a báli se pohnout. Stařec Sprude ani ne deset kroků před nimi se zoufale pokoušel povstat. Konečně se zvedl a vrávorat drobnými krůčky zpátky. S každým přibývajícím metrem se jeho chůze stávala jistější a Hanser s Utannisem, kteří mu teď neustále hleděli do obličej, viděli, jak jeho tvář opět mládne. Když došel k nim, vypadal už na tolik jako oni.

„Možná, že to je Leringwell. Ale zbyly z něho jen kosti. Napůl rozpadlé kosti,“ šeptal Sprude a ohmatával si svaly a obličej.

„Měli bychom se vrátit, myslím,“ řekl Utannis.

Když to řekli Vraunonovi, zachmuřil se ještě víc a sevřel rty, zato Teller rázem ožil.

„To je úžasné, to je úžasné,“ opakoval s vytřeštěnými očima a nedočkavě přešlapoval, jako kdyby se potřeboval vymočit.

„Co kdybychom zkusili zajít na druhou stranu,“ navrhl Hanser a aniž počkal na Vraunonovu odpověď, kývl na Utannise a vykročili do pouště kolmým směrem od skalisek. Asi již po deseti metrech se jeho domněnka potvrdila. Tím směrem se vraceli do mládí.

„Jestli na nás tuhle boudu ušil Wissner, tak je génius,“ podotkl Utannis pochybovačně.

„Ale není to prima? Zrovna teď mi nemůže být víc než osmnáct,“ zasmál se Hanser a zlákan znovu nabytou svěžestí a silou udělal hvězdu a hned vzápětí přešel do přeme-

tu. Obojí provedl s lehkostí, která ho udivila. Pak si všiml, jak na nich plandají šaty a zasmál se. Byly jim opravdu poněkud velké.

Za sebou zaslechli výkřik.

„Tamhle jsou lidé!“ vyrazil ze sebe nevěřičně Utannis a ukázal na hlouček postav.

Vzápětí však strhl Hansera k zemi.

„Pozor!“

Kolem nich vytryskly gejzíry prachu. Hanser uviděl Spruda, jak rozhodil ruce a svalil se na záda, po něm klesl Zafetti. Ostatní se rozprchli.

„To je Wissér!“ vykřikl Utannis.

Hanser vytáhl revolver a zahlédl i v Utannisově dlani zbraň. Věděl, že jeho revolver se zbrani ze 79. století nemůže rovnat, ale bylo obvyklé, že každý nosil zbraň, ze své doby.

„Nechte toho! Nestřílejte!“ křičel Vraunon na útočníky. Ležel v prachu a mával rukama. Palba však neustala.

Cantler ležel vpravo od něho a pistole v jeho ruce rytmicky poskakovala. Dva z útočníků se svalili do prachu. Jeden, kdo se boje neúčastnil, byl Teller. Seděl uprostřed palby a bez přestání se smál na celé kolo.

Dokud se nepřidal Hanser, probíhala přestřelka zcela nehlučně. Dvěma hromovými ranami ze své pětačtyřicetky zastřelil malého muže, který se k nim rozběhl a v běhu střílel ze dvou zbraní zároveň. Utannis pořád ještě nestřílel. Hanser po něm šlehl pohledem. Utannis mu připadal jako v šoku. Neprobral se ani, když Vraunon vykřikl a znehybněl. Hanser si byl jist, že Vraunon vůbec nepoužil zbraň, celou tu dobu se jen marně snažil zarazit to pitomé zabíjení.

Útočníci se rozptýlili. Obešli ležícího Cantlera a zahájili na něho palbu z boku. Patrně okamžitě poznal, že se neubrání, zmateně vyskočil a rozběhl se do pouště. Za několik vteřin to byl již jen asi čtyřletý chlapec, oběma rukama sveřepě svírající velkou pistoli, kterou stěží uzvedl. Hlasitě plakal. Střílet už nemohl. Soustředěná palba ho zahálila oblakem zvířeného prachu. Naposledy vyjel, pustil zbraň a padl na obličej.

Pak přenesli palbu na ně. Utannis bolestně vykřikl a překulil se do strany. Hanser zaklel a vyprázdnil bez úspěchu celý bubínek do nejasně se rysujících šedých postav. Plazil se k Utannisovi, ale ten mu pokynul, aby se vzdálil. Snažil se usmát a vrtěl hlavou. Hanser si domyslel, že není vážně zraněn. Utannisova zbraň rozhodla o výsledku. Vypustila dlouhou dávku střel, které si samy nacházely cíl a explodovaly uvnitř těl. Hanser se odvrátil. Ten pohled na něho byl trochu moc.

Uprostřed krvavých jatek seděl Teller a smál se jako idiot, až se zalykal. Hanser k němu došel a dal mu z každé strany facku. Teller škytl, přestal se smát a vyčítavě mu pohlédl do očí.

Za několik hodin na ně dolehla žízeň. Utannis to nesl hůř než Hanser. Byl zvyklý na komfort a dostatek všeho. Určitě dodneška nevěděl, že něco jako žízeň vůbec existuje, blesklo Hanserovi hlavou. Teller celou dobu strnule seděl na místě, kde ho Hanser udeřil a zíral prázdným pohledem do pouště. Nemluvili. Neviděli žádné východisko. Jediné, co mohlo Hansera utěšit, bylo, že se Wissér do toho srahu svezl s nimi. Ale věděl, že mu to žízeň nezažene.

„Všechno vím,“ zašeptal náhle Teller.

Upřel na ně pohled, který už nebyl tak šílený. Jenom trochu, pomyslel si Hanser.

„Všechno jsem pochopil,“ chlubil se Teller.

„Čas není mrtvý. Žije jako my všichni.“

„Tak dlouho?“ Hanser se ušklíbl a přemýšlel, jestli by mu neměl ještě jednu vrazit. Pak mávl rukou. Nestálo to za tu námahu.

„Současný náš i Wissérův úder byl tak silný, že narušil podstatu času. A on na to reagoval. Jako pes, kterého kousne blecha, se podrbe, nebo když ho polejeme vodou, tak se otřepe, aby se jí zbavil.“

Čas se zachoval úplně stejně.

„Pitomost,“ zavrčel Hanser, ale přinutil se o tom přemýšlet. Ale i to mu připadalo jako zbytečná námaha.

„Kde tedy jsme?“ zeptal se vševěda Tellera opovržlivým tonem.

„Čas se nás zbavil jako něčeho, co ho podráždilo. Podle mé teorie nás setřásl...“, pak se rozesmál a smál se zase tím šíleným způsobem a ne a ne přestat.

Hanser vstal a zamířil k němu. Teller ho však zahlédl a rozběhl se pryč. Jeho smích se daleko rozléhal a chvílemi přecházel v klokotavé bubláni.

V přestávkách mezi novými záchvaty Teller něco vykřikovaly Hanser zaslechl něco jako „...a v prach se obrátíš!“ a fanatické volání „Prach věčnosti, v poušti Času! Prach historie, tisíců historií!“

Hanser se za ním díval a viděl, jak se zmenšuje, až se ze šatů vybatolilo dítě a s hlasitým žvatláním běželo dál, spustilo se na kolena a lezlo pořád pryč směrem od skal. Přestal si ho všimnout, ale něco z jeho slov mu utkvělo podivně v paměti. Zamyslel se a nabral do dlaně trochu prachu. Nechal ho prokluzovat mezi prsty. Byl jemný jako pudr. K zemi padal pomalu a slabý vítr ho odnášel stranou v podobě šedé mlhy. Nakonec mu na dlani zůstala jen hrubší zrnka. Byla všechna přibližně stejně velká a měla barvu od světle šedivé přes bílou do lehce nažloutlé. Oprášil si ruce a napadlo ho, že by se mohl podívat na Utannisovo zranění.

Než však udělal krok, pocítil, že se něco změnilo. Pohlédl vzhůru a spatřil to.

Šedý závoj zmizel, obloha byla nyní jasná a průzračně se chvěla. Milha se ztratila i nad pouští. Hanser překvapen vykřikl. V dálce spatřil večerní město. Ladné vysoké budovy štíhlých tvarů se zvedaly vysoko k obloze a dotýkaly se jí svými vrcholky osazenými ohňostroji světél. Viděl šachovnice rozsvícených oken a spíše tušil, než mohl rozpoznat stíny postav, pohybuje se za záclonami a závěsy. Mezi tím vším se v různých výškách pohybovala tmavá tělesa a rozsévala kolem sebe kuzele světla.

Hanser si uvědomil, že město nemůže být daleko, když tohle všechno vidí. Pak však spatřil, že vyrůstá nad pouští, která pod ním ubíhala do nekonečné dálky. Je to přelud? Ne, bylo to příliš skutečné. A pak si všiml, že se město pohybuje. Zvolna plynulo nad pouští vlevo a za ním se objevilo další!

V různých výškách a všechno se pohybovalo nahoru nebo dolů a do stran.

Zatajil dech a pozoroval, jak se míjejí, dotýkají, postupují skrze sebe jako fantastické přízraky. Neznal je, nepatřila do jeho doby ani do známé historie. Ale žila. A život byl úplně všude. Poušť jím byla obklopena ze všech stran. Když pootočil hlavu, viděl zase jiné světy, obklopené aureolou barevné duhy bytí. A nad sebou také. Celá obloha, byla-li to obloha, zářila životem. Miliony světů, které se prolínaly, proplouly úžasnou rychlostí mezi spirálami galaxií a zářivými disky supergalaxií, stříbrné tečky, obsypané životem, putující od počátku k počátku, definovaly chaosem vesmíru a času...

Mezi Hanserem a nejbližším zářícím světem kopal v

prachu nožkami kojeneček Teller a křičel hladem. Byl zdánlivě blízko a přece nekonečně daleko.

Cítil se nepatrným, nesrovnatelně menším, než nejmenší zrnko prachu z pouště Času, na které se ocitli. Jeho vyprahlé rty se bez jeho vůle pohybovaly, vycházelo z nich nesrozumitelné mumlání, snad to bylo modlitba k Času, který byl teď jejich jediným pánem, snad nevyslyšitelné prosby...

Stál pod klenbou času s pocitem odsouzení a zíral vzhůru a kolem sebe na říši všemocného soudce, kterému se on, nicotný člověk s hrstkou sobě podobných odvažil ukazovat, co udělal špatně a soudit ho. Teď už věděl, jak beznadějně malicherné bylo jejich snažení. Opustili místo, které jim bylo určeno a ocitli se nyní mimo veškeré Hranice času. Náhle zatoužil po Simoně a v duchu sliboval, že už by ji nikdy neopustil. Bylo pozdě.

Stěží si stačil zakrýt oči před oslňujícím vírem, který k nim vyšlehl od pásu rozeklaných skalisek a přehnal se jako tornádo přes poušť. Hanser otevřel ústa k výkřiku, ale jeho tělo i vědomí se rozplynulo v čase dřív...

.....

Svěží vánek mu čečral vlasy a snažil se ho přesvědčit, že ještě nenastal úplný konec. Ve spáncích mu tepal život a hlava ho nesnesitelně bolela. Hanser otevřel oči, opatrně zakroužil hlavou a pak se pro jistotu ohmatl, aby se ujistil, že je celý. Pod sebou cítil hebkou trávu, do tváře mu vánek dýchl vůni květin, lesa a jara. Nad sebou viděl jasné modrou oblohu bez mráčku. Pomalu se posadil. Prudké slunce rychle vyhánělo z jeho těla poslední záchvěvy zimní strnulosti. Nedaleko ležela nehybná těla. Vraunon, Zafetti, Mac Innisová, chlapeček Cantler. Uslyšel hladový pláč kojence Teller. Opodál leželi ti druzí. Pohled na krev Hausera rozčílil. Otočil se vlevo. Utannis se zrovna těžce nadzvedával na loktech a tvář se mu zkřivila bolestí. Hanser k němu popolezl po čtyřech, jako by si náhle nebyl jistý, jestli ještě umí chodit.

„Kde to jsme?“ zeptal se a opatrně se dotýkal zraněné nohy.

„Nevím,“ pokrčil rameny Hanser. „Ten druhý otřes nás mohl šoupnout kamkoliv do...“ nechal ústa otevřená.

Chvilí se nechápavě díval na louku u lesa, pak si promnul oči a znovu se tam nevěřicně podíval. Nezmizelo to.

„Vidíš to, co já,“ zeptal se Utannise.

„Jo.“ Utannis polkl.

Ti lidé na louce byli i na dálku zřejmě stejně překvapeni jako oni dva. Byl jich asi tucet. Přestali si hrát s velkým chlupatým míčem a pomalu vykročili k nim.

„To se mi zdá,“ zašeptal Hanser. I na dálku dobře rozeznával podrobnosti. Postavy byly zahaleny jen krátkou sukénkou u pasu. Všechny měly dlouhé volně rozpuštěné vlasy a Hanser hltal očima obnažené prsy, které se při chůzi malebně pohupovaly.

Naprostá idyla. Byl tohle snad Ráj? Nevěřili vlastním očím. Jedna z dívek na ně váhavě zamávala a Hanser jí ihned nadšeně odpověděl.

Nad lesem se nehlučně vyhoupllo velké světlé těleso, rychle překonalo vzdálenost necelého kilometru a snášelo se sotva pár metrů od nich. Hanserovi nejvíce ze všeho připomínalo utržený kolotoč s obrovskou línou vrtulí místo střechy. Jeho základna se zvolna otáčela a na širokém ochozu se tísnilo množství žen přímo božských linií. Nespatřil mezi nimi ani jediného muže, ale nepostrádal ho.

Od prvního okamžiku si byl jist, že podobný stroj v životě nespatřil a letný pohled na Utannise ho ubezpečil, že

je stejně překvapen jako on.

Sotva se „kolotoč“ dotkl země, zábradlí ochozu sjelo dolů, zmizelo někde v základně stroje a několik krasavic seskočilo do trávy.

Neměly na sobě vůbec nic. Hanser je hltal očima a v otevřených ústech měl sucho. Promluví na ně řeči, která připomínala impresionistickou míchatinu angličtiny, němčiny a arabštiny. Kolébání dokonalých řader dodávalo jejich řeči zvláštní vzrušující přízvuk. V tom za sebou uslyšel zoufalý Utannisův výkřik. Otočil se k němu. Měl oči vytřeštěné, ale ne obdivem, nýbrž hrůzou.

Teprve teď pohlédl Hanser do tváří žen, které na ně přívětivě mluvily a něco jim naznačovaly posunky.

Zapotácel se.

Byly to mužské tváře. Viděl úzké knírky nad horním rtem. Ale i ty bez knírky měly ještě jiné, typicky mužské rysy, stačilo sklouznout pohledem trochu níž. Nemohl už o ničem pochybovat. Cítil, jak se mu zrychluje dech a opouští ho síly. Ustoupil o několik kroků a vztáhl před sebe ruce, jakoby se snažil nahmatat mezi sebou a hermafroditu neprostupnou zeď, která by tam měla být.

Nebyla tam.

Vzpomněl si lítostivě na Simonu, Tizianu, Noru a na všechny ostatní ženy, které poznal. Přejel pohledem nehybné, mrtvé tělo Mac Innisové a zatmělo se mu před očima.

Pak se široce rozkročil a zakřičel tak, jak doufal, že je třeba, aby ho slyšeli všude, ve všech historiích a časových proudech, i v tom jeho bývalém:

„Pomóc!“

Eva Hauserová

SPĚTE SLADCE, DĚTI

Metodický pokyn.

Moderní děti se často vyptávají, co to jsou vlastně zvířátka. Velké zvědavé oči se upírají na patrony /matrony/, žadoní o vysvětlení... ale to často nepřichází. Proč vlastně? Z rozpaků? Z falešného studu? Proč se tak mnoho patronů /matrón/ raději vyhne odpovědi? Vždyť se tím připravujeme o důvěru těch zvědavých tvorečků.

Následující text z edice Čtení na dobrou noc – Spěte sladce, děti – má pomoci patronům /matrónám/ v obtížné situaci.

... text ... text ... text ... text

Malá Josefka navštívila s matrónou les. „Jé,“ radovala se, „tady je to hezké!“ Veliké zelenavé bramborosty jí sahaly až nad hlavu. Nožky se brodily ve všelijak zprohýbaných rosolovitých listnatkách. A těch plazmatických hybridních vrb! Josefce až oči přecházely. Hned si chtěla utrhnout jeden zelený lísteček. Ale matróna jí zadržela ruku.

„Kdepak, Josefko,“ poučila ji, „v lese se nesmí vůbec na nic sahat! To není jako doma ve městě, kde je všechno udělané tak, aby to nám lidem neublížilo a naopak, abychom my lidé také hned tak něco nepoškodili. Všechny ty rostlinky jsou chráněné, kdybys něco utrhla, jen těžko by to dorůstalo. Tyhle divoké rostlinky nic nevydrží.“

Josefka se nestačila divit. „A proč sem, matrónko, radši nedají takové zelené panely s řasovým roztokem, jako jsou ve městě?“

„Víš,“ řekla matróna, „pro lidi je velice důležité, aby mohli zkoumat divoké kytičky, a také je to hezké, když můžeme jít na procházku do lesa, nemyslíš?“ A odbočila po

cestičce vedoucí k obrovitánské bachraté dějivce, která tu vydržela již celých deset let. Zelenavé bobtnající kupičky na jejím povrchu působily majestátním a uklidňujícím dojmem. „Při pohledu na takového velikána pochopíš, Josefko, jak krásná je taková volně rostoucí příroda!“

Tu Josefka uviděla malého namodralého červíka, přísátého v hlubokém záhybu dělivky. „To je zvířátko?“ zeptala se.

„Ano, holčičko moje.“

„A matráčko, a proč v knížkách je tolik zvířátek, a doopravdy jsem ještě žádné neviděla?“

„To je proto, že lidé nechtěli zvířátkům dovolit papat kytičky. A měli pravdu, vždyť bychom jinak žádné kytičky neměli. Tak všechno postříkali jedovatou vodičkou. A proto se také nesmí v lese na nic sahat. Kdo by na něco sáhl, dostal by zlou nemoc. Kdo by něco snědl, dojísta by umřel.“

„To je tedy dobře,“ uvažovala Josefka, „že raději žádná zvířátka nejsou. Že je to dobře, matráčko?“

... vymaž ... vymaž ... vymaž ... vymaž...

Jesika zmáčkla vymazávání záznamu.

„To je teda blbá pohádka,“ zahučela. „To už neexistují vůbec žádný obyčejný pohádky?“

Melancholicky přezkoumávala na obrazovce jeden záznam po druhém, střídala je rychle, jen se rozzářily, zběžně je přejela pohledem a hned vymazala. Její široký červený obličej se leskl, po sérii zklamání měla už otupělý výraz.

Ester zběsile hledala dávno odložený nočník, protože oba kluci chtěli současně kakat, starší obsadil záchod a mladší pronikavě vřestěl, že to nevydrží. Mezitím už bylo potřeba žhavit iontovou klec k večerní očištění. Někteří chalupáři si iontové klece nepořizovali, ale Ester byla toho názoru, že takové odmítání je ryze snobské a s vodou že se má přijít do styku co nejmíň. Každou chvíli se šířily nějaké fámy o tom, co všechno prý ve vodě je: růstové hormony, hydroponické přísady, antibiotika. Úzkostlivá Jesika pořád přeměřovala své děti, jestli nerostou moc rychle. Na noc vždycky pečlivě zablokovala branku, vchod do chalupy zatarasila pro jistotu skříní a ještě zamkla dveře své ložnice. Ester se to zdálo trochu přepjaté, ale i ona byla ráda, že je v chalupě klimatizace, takže se nemusí nikdy otvírat okna. Zahнала do postele oba kluky a výhrůžkami je ztišila. Teď zbylo ještě nervózní mimino. Nikdy pořádně nespalo, každou noc ožívalo a chtělo se bavit. Teď začínalo pomalu nabírat do podrážděného řevu. Na univerzálním indikátoru potřeb Ester viděla, že mu nic nechybí. Jen v rohu ciferníku ta věčně provokující otázka: „A CO PODNĚTY?“ Ester s povzdechem vzala mimino do náruče, aby se mohlo dívat na svět. Vykulilo oči a ztichlo.

„Ach jo,“ vzpomněla si Jesika, „ještě školní tesy! Už to vidím, že mu strhnou za prázdniny půlku bodů... Tak Jo – ná – šiiiii!“

Únavný každodenní boj, od rána do večera, pořád vnučovat dětem svou vůli, děti spoléhají na své matky, nechají se namáhavě vláčet od úkolu k úkolu, od povinnosti k povinnosti.... Ryčící, ječící, rozpadající se a znovu se slévající klubko šesti dětí. Program každého dne připomíná chůzi tlustou vrstvou bahna, kdy kroky jsou vytrvale zpomalovány, zadržovány, přidušovány, tlumeny. Celé dny zoufale neproduktivní. A úplně vyčerpávající.

Teprve mnohem později, když konečně všechny děti spaly, si Ester a Jesika sedly ke koflíčkům s vitamínovým euforizátorem, zobaly celulózová granulky a klábosily.

„Ty, taky ti připadá, jako by se nás lidi ve vesnici nějak

stranili?“ prohodila Ester. Odhadovala, že flegmatická Jesika asi vůbec nic nepostřehla.

„Na to jsem si zvykla,“ potřásla hlavou Jesika, „že lidi mě nedokážou brát normálně. Sama s třema dětma. Ještě by tak tolerovali, kdybych to vydržela s nějakým mužským. Jenže to máš jako další dítě navíc, ale hrozně protivný. Kdepak! Já mám ráda mimina, jsou tak roztomilý...“

„Hm, ale je s nima příšerná nuda...“

„Kdepak! To právě musíš vychutnat! Jsou tak roztomilý... to už se nikdy nevrátí!“ Jesika káravě zavrtěla hlavou.

„Nojo, když ty seš takovej mateřskej typ! Ale s těma mužskejma máš pravdu.“

„No jasně. V jednom kuse abys kolem nich skákala.“

„To mě zas štválo,“ svěřovala se Ester, „jak Tadeáš každý večer říkal přesně ty samý čtyři věty. Doslova stejný. Celý léta...“

Ozvalo se vrzavé, matné zakňourání.

„Mimino,“ zakvílela Ester a odběhla. Zakňourání zesílilo do podrážděného skřeku a pak, zřejmě s příchodem matky, umlklo.

Ve vzniklém tichu Jesika zaslechla podivné zvuky škrábání. Tupé, hladivě masné úderu na kuchyňské okno. Přitiskla obličej ke sklu, které se hned zamžilo jejím dechem. Ve tmě na zahradě nedokázala rozeznat vůbec nic.

„Ty, co víš o tom zvířecím šilenství?“ vybafla na Ester, jen co se objevila ve dveřích.

Ester to trochu podráždilo. Chtěla se bavit o něčem úplně jiném, nejspíš o tom, jestli to Mikuláš s tou novou družkou myslí vážně a jestli by to šlo ještě nějak napravit, a zatím Jesika, ta nemožná specializovaná matrána, pořád omílá totéž. Zvířecí šilenství. Když o tom nic nevíme, tak jaký má smysl o tom pořád začínat?

„Slyšíš to škrábání?“ Jesika ztuhla s pootevřenými ústy a snažila se rozeznat tichoučké zvuky zvenku.

„Nojo,“ připustila Ester. „Něco tam drápe na okno. O tom šilenství já fakt nic nevím, vždyť ti to říkám pořád. Snad to ani není nic nebezpečného, nakažlivého, prostě jen ztráta instinktů zvířat v důsledku změn prostředí... já myslím, že to nic není.“

„Hm, a co jestli... co když na nás zaútočí...“ Jesika úzkostlivě naslouchala, ale ticho teď bylo absolutní. Za okny jen huňatá, mlčící tma.

„Holka, ty seš takovej nervák, z tebe by člověk zblbl-nul!“ zavrčela Ester. „Prostě narazil do okna nějaký netopýr, no.“

„Nojo,“ Jesika se schoulila do rohu folklorně lisované lavičky, „ale... ti přece mají mít ten... ultrazvuk nebo co?“

Zase bude celé dopoledne umývat okna dezinfekčním roztokem, představovala si Ester. Odporně specializovaná ustaraná matrána. Děti, děti, děti. Úkoly, jídlo, kdo s kým se popral. Nemoci. Úkoly, jídlo, kdo s kým se popral. Nemoci. Úkoly, jídlo...

Ester se čím dál víc nudila. Vrátit se tak do města!

.....

Mikuláš. Rozhodně ji rozčiloval. Ráno si směšně temperamentními pohyby masíroval dásně v její koupelně a jí to připadalo nesnesitelné. Překážející veřelec. Znechucující. Ke všemu se člověk musí snažit kvůli němu vypadat líp. To jeho věčné vtipkování, šaškování, jakoby gumové pohyby, nekonečné monology vlhce šeptané do ucha, dlouhé převalování na lůžku, naslouchání, zda mimino spí, Mikuláš spolu s nervózním miminem ji nenechali spát déle než dvě hodiny, byla pak celé dny nepřičetná a vztekla, pocit, jako by plavala na vodě, závratě, myšlenky se slévaly a rozplý-

valy... Být tak víc sama, vycouvat nějak ze vši té strašné námahy... Ale všechny ty slupičky hromadícího se odporu a odmítání se přece jen rozpouštěly, když se několik dní neobjevil, nemohla se na nic soustředit, pořád se jí vybavoval, začínala po něm zase toužit, čekala na něj... Pak vlny vypjatého vzrušení, do únavy přesycující noc, žaludek svírající se vyčerpáním, prázdnotou, schoulit se do jeho hřející náruče... jenže zas ty jeho nekonečné šeptané monology: opakoval, jak tam doma u sebe trpí samotou, probudí se uprostřed noci a nenahmatá vedle sebe nikoho, měla cítit lítost nad vši tou nespoutávanou něhou a blízkostí, ale místo toho ji jen zarytě, vytrvale napadalo pořád totéž, vždyť by to bylo přesně stejný, taky by říkal každé večer přesně stejný čtyři věty, je to přesně, přesně ten typ. Byl úplně samozřejmě soustředěný na sebe, jednou předváděl miminko, vrátil se o kojenecky vřískal, jako by vyžadoval, aby se o něj starala, snad v ní chtěl vyvolat mateřské pudry nebo co, to už se neovládla, hodila na sebe obalový web-dressing a vyrazila ven, do města, v rychlé chůzi jí bušilo srdce odporem a vztekem, takhle to přece nemůže být, taková hra se nedá hrát...

Za chvíli se stejně musela vrátit, kvůli nervóznímu miminu, ale to už byl Mikuláš pryč. A teď, když k ní přišel naposledy, zachovával sice všechny ustálené rituály, ale zle a kousavě, dával si záležet na ironickém odstupu každého slovíčka. Při loučení mistrně napodobil skřeky nervózního mimina. Zoufalé, drásající zvuky. Ušklíbl se a zmizel. Pak ho neviděla asi tři týdny, až s tou novou družkou na posledním večírku bytového společenství...

Často v duchu rozbírala, jak dalece si Mikuláš vlastně uvědomuje, že je otcem nervózního mimina. Ví to, to ano, ale neuvědomuje si to. Závěr všeho dumání byl jednoznačný: je to výhradně její věc. Nenavrhl patronát otce, tak co. Sama byla překvapená tím, jak těžce nese, že si Mikuláš našel jinou družku. Najednou jí připadal přitažlivý a zajímavý. A tak to všechno pořád pitvala a přemýšlela o tom a převracela to ze všech stran...

Ester vytáhla psací tabulku a sklonila se nad ní. Jesika si s nespokojeným výrazem sedla k domácí knihovně. Zarputile dál a dál hledala snesitelné pohádky pro děti.

Tak co napsat, přemítala Ester. Už vymyslet oslovení jsou hotová muka. Nejradši bych napsala miláčku, nojo, ale to je hloupost, nemůžu se mu tak vnucovat. Vždyť já ani nechci vrátit věci tak, jak byly... chci prostě, aby se ke mně choval vřeleji, aby mi věnoval trochu pozornosti, a hlavně mě štvě jeho nová družka. Jak má příšerně zmalovaný ruce... jak afektovaně pištěla, že tyhle latexové vrstvy na rukou jsou nejen krásný, ale i účelný, protože ruce se dají dokonale umýt. Jde mi příšerně na nervy. Přitom s Mikulášem už nic mít nechci. Tak co vlastně chci? Napišu to bez oslovení, rozhodla se radikálně.

„Mnoho pozdravů z dovolené posílá... je zde krásně, sluníčko svítí, chodíme do lesa atd. atd. ... už zíváš nudou? To je dobře, aspoň si líp představíš, jaký to tady je. Zívám nudou. A to je ještě obrana, abych se nemusela trást strachem. Jesika pořád mluví o zvířecím šilenství, prostě samý protivný věci, nervózní mimino je celý noci vzhůru a ráno mám opuchlejší obličej z nevyspání...“

Správně. Tak. Zdůraznit, jak je to s nervózním miminem hrozný.

Jenže Mikulášovi je to stejně už dávno všechno jedno.

.....

Krajina. Pláně a přesypy nažloutlého prachu, betonové hráze hydroponických nádrží, svítivé škatule odsolovačů.

Matný poprašek zeleně, samé roztroušené listnatky: když si jich člověk všimne blíž, zjistí, že neuvěřitelně mění tvar, barvu, asi i metabolismus. Rozlévají se pokaždé do docela jiných tvarů.

Rekreační vesnice. Chalupy roztroušené po údolí, s umolousanou bílou omítkou, v níž tu a tam září čtverec nebo celá stěna nahrazená plastikem. Staré zdi věčně navlhají a někteří majitelé ztrácejí trpělivost. Pár chalup už je od střechy až po základy obalených vrstvou umělé pryskyřice, takže vypadají jako dárkové balíčky v celofánu. Kolem chalupy se ježí stožáry a sloupy s šedými závoji dezinfekčních a srážecích emitorů. Závěje měkkého prachu končí u plotů mělkými přesypy a za ploty se černá pečlivě udržovaná zem se zastrkanými odsolovacími elektrodami. Ze země vykukují subtilní zelené výhonky. U vchodu každé chalupy civí na kolemjdoucí imitace psa nebo kočky, nerozeznatelná od pravého zvířete: umělé kožichy, skleněné oči, růžovoučké jazyčky... některé z nich i napodobují chování skutečných zvířat. Dětem se to líbí, všechny čtyři větší děti lítají od plotu k plotu, povykují na sebe všelijaké postřehy, všechno je pro ně nové, všechno, co řeknou, jim připadá vtipné, umělé kočky na ně prskají, umělé psi na ně štěkají, děti se pošťuchují, ryčící a ječící klubko, rozdělující se a zase se slévající...

Jenže lidi se neukazují. Je to přece jen nápadné. Jesika zašeptá.

„Neměli bychom se někoho zeptat... třeba někam vejít a...“

„Na co bychom se měli ptát, prosím tě?“ oponuje Ester.

„No přece na tu nemoc,“ naléhá vytrvale Jesika.

„To by ses jich ptala, jestli náhodou neonemocněli nebo co?“ Ester je už podrážděná.

„Já vím, to je těžko říct, co vlastně...“ pokrčí rameny Jesika.

Zásobovací terminál. Jedna chalupa s okny a dveřmi nahrazenými kódovým panelem a vydávací troubou. Jesika s úlevou odvažuje batole, které nesla celou dobu na zádech. Teď nacvakat požadavky na zítřek. Bílkovinný, zeleninový a vitamínový koncentrát. Bílé, zelené a modré kostky. Celulózové noky. Mlsky: ampulky se sacharózovým roztokem, olejové cumly s příchutěmi, řezy z jahodové buněčné kultury.

Jesika přivolává vozík, dnes kupodivu volný. Nakládá balíčky a ke straně usazuje Heřmánka.

„Ty, ty, ty, nech ty balíčky na pokoji,“ hrozí mu, ale nakonec mu sama rozbalí kostečku jahodové kultury. Heřmáněk zamyšleně žužlá. Má blahobytně červené tváře a mhouří oči před prachem, který věčně víří v krajině. /I větší děti si tady musí pořád vykapávat oči, aby se předešlo zánětům./

Jesiku pořád vytrvale, nesnesitelně, tupě bolí páteř. Ale Heřmánka musí nosit na zádech, i když už tápe, bojí se pustit ho mimo oplocený prostor, takové dítě každou chvíli upadne nebo si bleskově strčí do pusy něco ze země...

Přes boty musí i dospělí nosit hygienické návleky, které se vždy po několika dnech spalují. Tenhle vozík na zásoby, toho aby se člověk taky radši štítíl... s odporem sledovala, jak Heřmáněk šmátrá po mastné lesklých plastických postranicích.

Ester vlekla své mimino v kapse na břicho. Nekonečné hřejivý pocit, závislé a něžné tělíčko, matná připomínka těhotenství, kdy je všechno prolnuté existencí neznámého tvorečka, chvějivého a průsvitného, zatím bez tváře... Být tak celý život těhotná. To by byl konec nervózním a nespo-

kojeným pocitům.

„Matrónkóó!“ žadoní děti jedno přes druhé. „Nepůjdem ještě domů! Podíváme se ještě do lesa! Do lesa! Matrónkóó!“

„Co na tom lese máte, ještě tam chytíte nějakou alergii,“ bručí unaveně Jesika. Jenže větší děti se v jednotvárné písčité zahradě u chalupy beznadějně nudí. Měly by taky někdy přijít do lesa. A tak Jesika stáčí vozík mezi táhlá pole ohražená signalizačními dráty, zavodňovacími a odvodňovacími kanály, budkami s protiprachovými štíty, ježícími se elektrodami.

Za prvním kopcem se od cesty na obě strany rozbíhá mlhovina zelených chomáčů. Na jejich okraji září cedule NÁVŠTĚVNÍ LES.

Následují další cedule s naučnými texty.

„Návštěvní les je sestaven a pečlivě udržován z: dřevnatých bramborostů, stromových kapradin, bezlistých vrb se zelenými šlahouny, které jsou botanicky nejcennější, přičemž zemní pokrov tvoří houbovité sliznaté hlenky a poslední rostliny s původním genomem – kopřivy a pelyněk. Vyžadují množství pečlivé ruční práce, zejména přihnojování a odhnojování. Vše je doplněno dělivkami, což jsou rostliny vzniklé z izolovaných růstových vrcholů, dělivých pletiv, které již ztratily původní informaci pro vytvoření diferencované rostliny...“

„Na nic nesahat!“ syčí Jesika. Za tři minuty jsou z lesa venku.

Vracejí se do chalupy z druhé strany. Znamená to projít kolem ohrad s živými, opravdovými krávy, které jsou samozřejmě pro děti magicky přitažlivé. Čtyři větší děti se přísahají k plotu a hltají očima obrovská nehybná zvířata s černobílou srstí, pod níž bledě prosvítá napjatá kůže.

„Něco je mi na nich divného a nevím co,“ potřásá hlavou Jesika. Přemýšlí, až se jí zkrabatí nos. Heřmánek na vozíku po ní hlučně opakuje: „Nevíš co? Nevíš co?“ Roztahuje pusu v širokém úsměvu.

„Sedí jako psi,“ řekne Ester. „Takhle snad krávy nemají sedět.“

„A nikdy jsem je nevetěla se pást.“ Jesika se zatvářila zhnuseně. „Děti! Koukejte mazat od tý ohrady, víte, že všechny zvířata jsou nemocný.“

Čtveřice se neochotně odlepjuje od plotu a vydává se za matkami.

„Stejně se sem vypravím po obědě,“ hlasitě šeptá Jonáš.

Oběd. Hádat se o povinné kostky. Ještě tohle musíš sníst, ještě tohle... pak jdou mrňata spát.

Ester s Jesikou mají chvíli klidu. Nechce se jim myslet na to, co dělají děti. Dokonce i Jesika se tím na chvíli přestane zabývat. Svalí se na lavici a protahuje si záda. Vychutnává rozlévající se úlevu po tom namáhavém výletu.

„Ty, řekni mi, s kým vlastně máš to druhý?“ ptá se jí zívající Ester.

„Hedviku?“

„Nó...“

„Ale, toho neznáš, chtěl se se mnou soudit o patronát nad dítětem, ale dobře to dopadlo.“

„Myslíš, že by se o ni neuměl starat?“

„Ale jo, jenže já jsem ho nemohla vystát, takovej typ, co všechno ví nejlíp, věčně jsme se hádali...“

„Nojo, to je jasný... ale,“ namítla Ester po chvíli, „každá ženská přece nechá jedno dítě mužskému, když ještě není patronem, tak jsem si myslela... jestli ti to nebylo blbý.“

„Trochu jo,“ přiznala Jesika, „jenže se mi nechtělo mu ji nechat. To víš, je to holka...“

„Tak jsi mu mohla nechat Jonáše.“

„Ale Jonáše mám s Kleofášem.“

„Nojo vlastně.“

„Ale proč ty sis vlastně nechala ve svý péči tolik dětí?“ ptala se Jesika trochu rozpačitě, bála se, že se Ester třeba urazí.

„Já bych je těm mužskejm nedala ani za nic,“ vyhrkla Ester. „Nevím, ale něco mě na dětech fascinuje. Najednou nově člověk... a vytváří se sám, můžeš to ovlivnit jen málo... je to tak úžasný. Chtěla bych být celej život těhotná, fakt.“

Bere si psací tabulku a přemýšlí zase nad dopisem. „Ráno mám opuchlej obličej z nevspání... kdoví, proč je nervózní? Ten malej tvor je možná moc dobře přizpůsobený... někdy mám pocit, že žiju mezi vrčícíma drátama vysokýho napětí, chápeš, že se nemůžu vyhnout tomu, abych se jich každým okamžikem nedotkla... představuju si, že všechny ty malý děti už jsou jako doma ve spleti alergií, neuróz, šílenství... pořád, pořád vysoký napětí, všude kolem sebe. Ale co je na tom. To je vlastně obyčejnej generační problém. Připravili jsme jim takový podmínky, že když se jim podaří se přizpůsobit, budeme na ně muset pohoršeně hduat! Už to vidím, jak naše generace bude strašná, přišerná. Nevadí ti, že mluvím i za tebe?“

Zase to není ono, řekla si Ester. Jako bych mu předpisovala, co si má myslet. To vůbec není ten správný tón.

Podepře si hlavu dlaněmi a nemyslí už na nic.

Ta nekonečná, věčně dotírající únava...

.....

Vůdce party Jonáš utíká s ostatními v patách přímo k ohradě s krávy. V napjatých sítích a drátech to silně bzučí. Krávy pořád tak netečně sedí uprostřed šfavnatě zelených čtverců s trávou, jejíž všechna stébla mají stejnou velikost i tvar, zůstávají vytrvale v psí pozici, jen velkánské tmavé oči se čas od času zavřou a zase pomalu otevrou.

„Co tu děláte, kluci?“ zahřmí jim najednou za zády.

„Já nejsem kluk,“ vypískne Hedvika dotčeně.

Jonáš si rozpačitě odkašle. Prohlíží si statného muže s rozčezenými vlasy, který stojí rozkročený ve dveřích plastikové buňky, v ruce průhlednou trubičku se složitými stupnicemi. Za jeho zády mohou v útrokách buňky zahlédnout změř přístrojů a průsvitné kontejnery s krmnými granulami.

„Vy se tady o ně staráte?“ vyzvídá Jonáš.

Muž se nejdřív zamračí, děti už sebou cukají, že utečou, ale pak docela přátelsky navrhně: „Chcete se sem podívat?“ Poodstoupí a těsně vedle plastikové buňky jim ukazuje sloupky počítadla na krávy. Před sloupky lesklý obdélník váhy, pak uvnitř buňky zapichuje prst do nejdůležitějších aparatur, sem jsou vyvedeny oči kamer, tady je obraz z ultrazvukové sondy čtyř kravských žaludků, o jejichž obsah především běží...

„Chceme dosáhnout toho, aby se krávy pásly. Bohužel se nám to nedaří,“ dodává s bezradným úsměvem. Hedvika vyprskne smíchy, ale klukům to nepřipadá legrační.

„A co jdí?“ ptá se ten nejmenší.

„No přece tyhle granulě,“ ukazuje muž na koryta zabudovaná v plotech, naplněná šedavými válečky.

„Připadaly nám nějaký divný,“ přidává se prostřední kluk. „Jsou veliký jako chalupa.“

„To je ta potíž,“ povzdechne si muž, „takový krásný veliký krávy, vyšlechtěný plemeno... a najednou ztratí

všechny instinkty. Zdá se, že zešilely.“

Krávy dál seděly bez hnutí a obracely k dětem své bezbrze klidné oči veliké jako talíře.

„Někdy mají sebevražedné úmysly,“ pokračoval muž zamyšleně, jako by úplně zapomněl, komu a proč to všechno říká. „Vrhají se do drátů, přestávají žrát, útočí na sloupky a na buňku jakoby si chtěly rozbít hlavy.“

„To je taková nemoc?“ ptá se Hedvika, „víte, naše matronka se tý nemoci strašně bojí...“

„Hm, vaše matronky. To musej být pěkný čísla. Tolik dětí, dneska!“

Rozježený muž stiskne rty a vyhledá na obrazovce průřez jednou z krav, která klidně sedí a nemá ponětí o tom, že se jí dívají do vnitřností.

Děti se ve skvrnách na obrazovce vůbec nevyznají, ale dovedou rozlišit tmavě červené pavoučky, zřetelně se vynořující po celé ploše.

„To je ono,“ ukazuje muž. „Člověk by řekl, že to jsou viry, ale ještě nikdo nikdy je neviděl.“

Nedá se to nijak zachytit a pozorovat. Je to tak divný, že si někdy myslím, že snad... že – snad zešilely samotný molekuly. Ty molekuly, který jinak normálně v organismu fungují, že se začaly chovat úplně... úplně nezvykle. Ale to je jen takovej pocit,“ mávl rukou. „Od toho jsou tu chytřejší. Celý ústavy na tom pracují. Já tady zkouším jen jednu věc: jak naučit ty krávy, aby se pásly?“

.....

„Nesahali jste na ně? Přísahajte, že jste na ně nesahali!“ Jindy flegmatická Jesika je teď na pokraji hysterie. Jonáš vtahuje hlavu mezi ramena, jakoby očekával pohledek.

„Ono to nebude tak horký,“ bručí Ester, „pokud vím, tak maso z těchhle krav se normálně konzumuje, na jatkách to nějak vyčistějí, preparují, lisují do bílkovinných kostek a hotovo... co ty víš, co jíš!“

„Já se z toho snad zblázním,“ vyrazela ze sebe Jesika přiškrčeně, v křeči štítivosti a hnusu, „podívej se, ty mouchy už vůbec neuletí před plácačkou...“ Na zdi chalupy u zápraží se to černalo zmasakrovanými mouchami. „Nalítají sem vrchem, nad sítí... a podívej se, tohle jsem zase našla na písku uprostřed zahrady!“ Ukazuje malinké kropenaté vajíčko, zabalené v aseptické folii a hází je do odpadu.

„Ptáka nevidíš celý den, ale vajíčka, sem snášet, to jo! Museli už taky dočista zešileť!“ Jesice se také stýskalo po měsť. Bylo to tam o tolik bezpečnější. Opakovala jako smyslů zbavená pořád dokola: „Jestlipak se to přenáší na člověka? Jestlipak se to dá léčit? Jestlipak se to dá včas poznat?“

„Tak to proboha pořád neopakuj,“ vybuchla Ester.

„Ale stejně? Jestlipak se to dá poznat? Koho bychom se tak mohly zeptat?“

„Stejně, co můžeš dělat,“ odsekla Ester.

„Vrátit se do města,“ skoro zaječela Jesika.

„Ale proč?“ zařvala Ester. „Proč konkrétně? Slyšelas o nějakém takovém případě?“

„Koho bychom se na to jen mohly zeptat?“ tichounce mlela dál Jesika.

Kazit si každou vteřinu letního pobytu, užírala se Ester, každou vteřinu žít v úzkosti... samozřejmě i ona tu úzkost cítila, ale zavrtanou někde úplně hluboko, a rozhodně ji tohle věčné, tápavé omílání pořád stejných věcí neulevovalo. Naopak cítila víc svoji bezmoc a přála si využít každou vteřinu, kdy ještě může myslet na něco jiného...

.....

Zelené bliknutí. Pronikavé pípnutí. Zelené bliknutí. Pronikavé pípnutí. Blik – píp – blik – píp – blik – píp –

celou noc, obrazovka se světelným bodem píšícím rozechvělou čáru, jemné pavučiny detektorů, na druhé obrazovce naskakují čísla v mihotavých sloupcích, blik – píp, blik – píp, jak v tom může Heřmánek spát, ale vždyť on nespí, uvědomila si, co to je, bezvědomí, asi bezvědomí, světlé nahé tělíčko uprostřed toho všeho, v průhledné kóji, jenom jako neskutečná skvrna nebo obláček, co kdyby tady vůbec nebyl, co kdyby nebyl... někdo z personálu zesiluje světlo, jdou se podívat blíž, Ester neví, jestli nemá Jesiku vzít kolem ramen, nějak utěšit, jenže vlastně vůbec neumí utěšovat, blik – píp, blik – píp, baculaté bílé tělíčko leží na bříšku, zavřené oči a ručička sevřená v pěst, obličejík má blahobytný výraz, až na tu bledost se zelenými pablesky, blik – píp, blik – píp, ten důvěřivě spokojený obličejík, to snad nemůže být pravda, náhle zelené blikání zčervená, Ester si uvědomuje, že dítě zřejmě nedýchá a má nápadně tmavé rty, přiznane se dvojice lékařů, Ester táhne Jesiku ke stěně, je to k zešílení, že to bledé baculaté tělíčko vypadá tak... tak povzbudivě, tak důvěřivě, člověku se zdá, že se mu nemůže stát nic zlého... z Heřmánka je zase ta neskutečná světlá skvrna nebo obláček, jak se pozná, jestli je živý nebo není živý, kde je ten okamžik, nebo se to dá dokonce vrátit... blikání a pípání najednou přestane, zvonící ticho, jeden z lékařů rytmicky masíruje oběma dlaněmi hrudníček, přitlačí, povolí, přitlačí, povolí... Jesika se vrhne ke dveřím, chvíli je nemůže najít, pak se osvobodí, vyběhne do široké chodby, přechází teď z jednoho konce chodby na druhý, uspěchaným krokem, jako by si najednou vzpomněla na něco, co musí nutně stihnout... z jednoho konce na druhý, z jednoho na druhý... dveře se doširoka rozlétnou a vyrazí lékař s Heřmánkem na rukou, nese ho tak, že mu hlavička visí dolů a ústa jsou otevřená, spolu s ním se vymotají dvě sestry táhnoucí indikátory, stojany, hadice, celou tu zamotanou síť, v níž Heřmánek vězí, všichni míří rychle k výtahu, právě tak uspěchaně, jako zrovna teď Jesika dospívá k opačnému konci chodby, nic nevnímá, dívá se vytrvale na podlahu pod nohama a hygienické návlky na botách stepují chrastivé a šustivé, jako když prší...

.....

Ester vůbec nenapadlo, že sama omílá také pořád dokola totéž. Pořád měla pocit, že se jí nepodařilo to všechno Jesice sdělit dost plasticky a v barvách. Jak to bylo s Mikulášem...

Jesika z toho byla upřímně otrávená, mají takové starosti a ta Ester pořád mele dokola o tom chlapovi... oči jí hystericky svítí, celá je tak nervní, jako by se pořád chvěla, Jesika z ní snad nakonec dostane žaludeční vředy.

„Prostě jsem ho naštvála a dělám mi to natruc,“ mele Ester, „snad bych se s ním mohla dohodnout, jak najít tu správnou míru a kvalitu našich styků, přece není nutné, aby se mi vyhýbal nebo schválně vystavoval na odiv, jak je teď spokojenej... ale ona je fakt nemožná, nemožná...“ Opakuje to všechno proto, že chce, aby ji Jesika ujistila, že Mikuláš to stejně všechno dělá jen kvůli ní... jenže Jesice tohle nedochází. Možná by dokonce ve svém dobráctví řekla Ester to, co chce slyšet, jenže jí to prostě nedojde.

Pokřčí jen rameny a vrátí se ke svému tématu: „Když to vezmeš všechno dohromady..., ty vajíčka na dvorku... mouchy... netopýři... ty krávy, co se nepasou... je potom vůbec možný, abychom my taky nezešilely?“

.....

Hned po ránu přehánka fialových jehličkovitých krup. Leží na dvorku, pomalu tají a děti jsou celé divé, aby si na

ně mohly sáhnout.

„Nedotýkejte se toho! Opovažte se!“ ječí Jesika.

Vzdych jako by při vdechování trochu škrtil. Jesika i Ester už nesnesitelně touží po azylu města.

„Co kdybychom si dnes zajeli do okresního centra?“ navrhuje Ester.

„Hm, děti by se aspoň zabavily...“ zvažuje Jesika. „Nojo, ale když nemáme mobil... představ si to s těma mrňatama!“

„Máme přece stopovací průkazy na masakry,“ přesvědčuje Ester. „Když jsme jeli sem, taky to nebylo tak strašný.“

„Nojo, ale to jsme objednávaly měsíc dopředu...“ Jesičiny oči se najednou rozšíří v šoku.

„Heřmánku! Okamžitě to nech... nech to...“

Heřmánek sedí u plotu pod přečnívající střechou, tam, kam nenapadaly žádné kroupy, celý tichý a zaujatý, a hraje si s mrtvým netopýřem. Ručičky má zamotané do zplihlých černých křídel. Strčil mu ruku do tlamičky a teď ji nemůže vytáhnout. Je vidět krůpěj krve...

Jesika je úplně bez sebe, ječí, vleče Heřmánka domů, osvobozuje ho od toho hnusného zvířete, ječí a ječí, strká ho hned pod iontovou sprchu, ta se žhaví nesnesitelně pomalu, Jesika s ní divoce Cloumá, drhne vylekané, usedavě plačící batole, které ničemu nerozumí.

Konečně je znovu oblečený, Jesika ho drží v náručí, nechce ho pustit, neví, jak ho zabavit.

„Tak teda jedem,“ rozhoduje se náhle.

.....

Stojí na silnici a jejich stopovací průkazy vydávají pípavé signály: požadavky na cestu, počet osob, váha, naléhavost... za chvíli přidrčí oranžový masakr, jde to až podivuhodně hladce, cedule OKRESNĚ CENTRUM, vystupují blízko prastarého jádra města, kde se ježí špičaté věže a štítý domů.

VĚDECKÝ VYCHOVATEL.

Děti je neomylně táhnou k tomuhle vývěsnímu štítu, samozřejmě, nic jiného je nezajímá. Pohybují pákami elektronických hracích automatů, přehrabují sady laboratorních pomůcek, prohlížíjí nápisy na lákavě barevných společenských hrách: Nenáviděný patron, V krizi, Matronko, nezlob se, Život bez bratříčka, Rozloučení se sestrou. Jsou to hry simulující obvyklé životní situace. Na hromadě v rohu leží laserové meče a blastery, které už trochu vyšly z módy.

„Nemáte nějaký zvířátka?“ ptá se Hedvika prodavače.

„Kdepak, lidi to už nechťej,“ vrtí hlavou prodavač.

„Ale v naší vesnici mají všichni před chalupou...“

„Ve vaší vesnici možná,“ ušklíbne se prodavač. „Ale my ve městě se už dávno zvířat štitíme.“

„To víte, děti,“ omlouvá je Ester a trochu přehnaně se zubí na netečného prodavače. „Jsou tak nemožně sentimentální...“

.....

Opouštějí útulné, barevné město a po okraji silnice se plahočí do monotónní prašné krajiny. Hned pocit písečných zrníček v krku. Šedavé ježaté budovy, dráty, neustále rotující kola lanovek, prostranství s parkujícími mobily, tlamy zásobovacích terminálů s probleskujícími mozaikami kódů... Slunce písčité a skřípavě pálí. Nuda rozpálených plánů působí, že děti jsou najednou do nemožnosti unavené. V zašpiněných dlaních žmoulají kousky pletiva pochoutkové řepné dělivky.

Konečně stopovací plácek, označený typickou pípající plackou: hustota pípání sděluje hustotu provozu. Placka pomrkává, mhouří své světylko, pípá tak zřídkakdy, že činí

dojem něčeho usínajícího nebo zanikajícího. Jesičiny děti se perou a brečí. Esterini kluci poňfukávají. Heřmánek a nervózní mimino už souvisle řvou, zmoženi tím dlouhým a jednotvárným zážitkem. Mimino sebou škube, chce nějakou změnu. Ester ho odepne a trochu s ním cvičí. Jesika zneklidněně vrtí hlavou nad Heřmánkem: „Takový on přece normálně nebývá...“

Výborně, ještě jsme se málo nervovali, zuří v duchu Ester. Všichni mají strašnou žízeň.

A žádný mobil se neobjevuje a neobjevuje. Heřmánek kope a zmitá se, jeho kňouravé výkřiky trhají uši. Ester rozbíjí poplašné zařízení na signalizační placce. V mžiku se objevuje oranžový pulzující mobil akutní dopravní pomoci, našťvaný řidič seřizuje pulz vozu na osm lidí, vypíná resuscitaci a povykje: „Sakra lidi, vy mě umůžete... to mám za to, že jsem takovej dobrák blbec a šel jsem pracovat... pojdte si to zkusit za mě, vážené dámy.“

Ester se vyškrábe na sedadlo a z posledních sil se snaží švitořit: „Nezlobte se, to víte, všechny ty děti, byly jsme už úplně zoufalé...“

Řidič si zhluboka vzdychne a chvíli mlčky zírá na silnici před sebou. Jeho huňaté obočí se vlní, jako by se snažil přemýšlet. Pak blahosklonně zašilhá po Heřmánkovi a okomentuje ho: „No, tomu říkám pořádný kluk! Tváře jako slabikáře, ten je ale pěkný!“

„Kdepak,“ vzdychne Jesika. „Jako by nebyl ve své kůži. Dnes ráno sahal na mrtvého netopýra...“

„Jděte,“ zasupí řidič s opovržením, „přece je vyhlášený stav izolace... žádný kontakty se zvířatama nejsou povolený... jak se vám to, ženská, mohlo stát?“

Jesika ztuhla.

„Ale to jsme vůbec... nikdo nám to...“

„Víte, s náma se nikdo ve vesnici nebaví,“ vzdychla Ester.

„Nojo,“ ušklíbnul se řidič. „Nojo. To jsou lidi. Bejt váma, okamžitě se pakuju do města. Vid', cvalíku,“ mrknul spiklenecky na Heřmánka, ale ten znovu spustil vyděšený výskot.

.....

Jesika má kruhy pod očima, zeleně flekatý obličej, a mlčí. Pořád mlčí. Je na ní řada s úklidem, nabízeli jí, že to převezmou za ni, ale ona vytrvale šmejdí vakuovou trubicí v úklidovém kanálu a po stěnách, už asi hodinu, určitě neví, co dělá. Jindy si popěvovala, byly to nesouvislé úryvky písniček a šlo to na nervy, ale teď jen mlčí a mlčí. Ester – přes všechnu lítost a soucit – napadá popudlivě: vždyť má ještě dvě děti, ne? A s nimi starostí až nad hlavu! Ester byla na pitvě, ze známosti se tam vetřela, zajímalo ji, jak budou zjišťovat příčinu úmrtí. Výlučnost pitvy ji překvapila – pracovalo se manipulátory, v aseptickém boxu, s největší opatrností a za přítomnosti největších kapacit ústavu – jako by zvířecího šilenství nebylo všude plno, napadalo Ester, Heřmánková mrtvolka nebude o nic infekčnější než každé to vajíčko a netopýr kolem jejich chalupy. Bílé tělíčko se proměnilo ve věc, v rozbitou panenku, když šikovně odřízli vršek lebky a zkoumali tajemnou, narůžovělou tkáň mozku.

„Jsou tu patrně léze,“ mumlal profesor a div celý nevlezl do boxu, „podívejte tady ty skvrny...“ přizval trhnutím ramene k té podívané své asistenty.

Ozvala se rána. Byl to úder hlavy o betonovou podlahu, v poslední řadě omdlela nějaká studentka prvního ročníku. Dva chlapci ji hned odnesli na chodbu, trochu se hihňali. Profesor řekl: „Teď musíme čekat na výsledky z histologie

a z virologického.“ Asistenti pokývali hlavami.

„Čekají na výsledky z laboratoří,“ řekla Ester Jesice, která se nepříčetně krčila v rohu haly s hučící trubici v ruce. Jesika sebou trhla, pak odhodila vakuovou trubici až k protější stěně, pomalu vstala, toporně se přiblížila k oknu a s čelem přitisknutým ke sklu vyhlížela ven.

„Jako by se tam něco pohnulo,“ řekla. Měla teď hrůzu ze všeho živého. Nevěděla, jak se bránit. Vyvažovala, ozařovala, polévala dezinfekcí. Hlídala Jonáše a Hedviku na každém kroku. Pouštěla jim úplně posedle všechny vzdělávací programy, které se jí dřív tak nelíbily. Jako by doufala, že je to nějak naimpregnuje.

„Spěte sladce, děti,“ šeptala si mechanicky spolu s programem elektronické domácí knihovny.

.....

Zahrada: odrátované prostranství vysypané pískem. V písku se válejí rozsypané elektronické hračky – úlomky černých lesklých krabiček, nezničitelné infokrystaly s průhlednými vnitřnostmi... připomíná to opuštěné kostry na poušti. A čtveřice velkých dětí se nudí. Věčně se nudí. Dynamická prolézačka imitující džungli, větve a lány. Když šlápnete vedle, vždycky vás zachytí měkká síť. Nuda. Radši by ležli po oplocení zahrady, jenže v pletivu pak zůstávají obrovská oka a je k ničemu. Vždycky pak následuje dvouhodinové domlouvání stejně protivně matkám jako dětem, takže po oplocení se už radši neleze.

Smrtná nuda. Mimino leží na bříšku pod malou iontovou sítí a kulí oči na ostatní děti. Každou chvíli nespokojeně zavříská. Větší děti by se před odjezdem ještě tolik chtěly podívat na opravdové krávy... ale matky se jen hystericky překřikují, všechno jim zakazují, není s nimi řeč.

Děti si tedy vymyslely novou, trochu krutou hru. Hedvika a dva menší kluci klečí v písku se skloněnými hlavami, ve vrcholech zřetelně vyrytého trojúhelníka. Jonáš je poučuje, co se dověděl z přírodovědného programu: „V hejnu ptáků vždycky musí být klovací řád. Silnější klove slabšího.“

Stojí uprostřed trojúhelníka a zdvihá ruce k zažloutlému nebi. Všechno na něm je velké, silné a humpolácké, jakoby odbyté. Ostatní přijímají jeho vůdcovství se zlobným, zvířecím neklidem.

„A zo-bej-te, zo-bej-te,“ křičí Jonáš ochraptěle do rytmu. Tři menší děti rytmicky sklánějí hlavy a zase se napřimují, ruce si přidržují za zády, pokaždé se nosem dotknou písku, zavírají oči, které je pořád trochu pálí. Po chvíli to Hedviku přestává bavit, zkouší, jestli by ji bratr nenechal odpočinout. Přestane ohýbat záda a chce vstát.

„Klo-vat, klo-vat,“ zvyšuje Jonáš tempo, skoro nadšeně skočí po Hedvici a žďuchne ji pěstí do zad. Hedvika ztratí rovnováhu, znova si klekne, se zadržovaným pláčem začne znova vykonávat monotónní pohyby. Jonáš postupně několikrát potrestá všechny tři své podřízené, takže klovou stále vztekleji, se slzícíma, pořád víc pálícíma očima.

Jesika na ně mrkne ze zápraží, zdá se jí všechno v pořádku. „Konečně si trochu hrajou, aspoň je klid na pakování!“

Váhavě vypustí škubajícího se Heřmánka z náruče do písčité zahrady. Potřebuje balit věci, jenže Heřmánek je nevrlý, bude otravovat starší děti, budou ječet, poperou se jako obvykle...

Ale ke zděšení obou žen Heřmánek zůstane stát uprostřed dvorku a rytmicky pokyvuje hlavou. Snad to má něco společného s tou klovací hrou, ale má to svůj vlastní, pomalý, znepokojivý rytmus. A v tom rytmu ještě sípavě, ne-

měnné zvuky, jako by schválně vydechoval staženým hrdlem: „Huéeé... huéeé...“ Běhá z toho mráz po zádech. Větší děti se už stačily několikrát porvat ve své vzteklé hře, Jonáš vždycky potvrdil své vůdcovství novým trestem, ale Heřmánek tady dál strnule stojí, kývá pomalu hlavou a sípavě vydychuje: „Huéeé... huéeé...“

„Neměly bychom zakročit?“ pokývne Ester hlavou směrem k Jonášovi.

Ale Jesika ji neslyší.

Běží k Heřmánkovi, zvedne ho do náruče a vykřikne. Štitivě odtáhne ruku.

„To není možný! Už půl roku se nepočůral ani nepokakal!“

.....

Ester neví, jak Jesice pomoci. Mluvit na ni, snažit se ji rozptýlit, nechat na pokoji... Člověk je v každém případě zoufale nemotorný. Jesika neví, co dělá. Možná chce vařit, ale jen rozbryndává ze sáček po zemi pitnou vodu, upouští do toho zelené kostky a šlape v tom. Nepřítomně uchopí analyzátor vitamínů a zase ho položí někam na polici, kam vůbec nepatří. Shodí přitom na zem balík tkáňových řezů.

Z haly sem doléhá pípání vzdělávací. Jonáš s Hedvikou, držení pořád doma, sedí zhrouceně ve vzdušňáku, oči otupěle přivřené.

„Nyní si, děti, povíme, jak vznikl polibek.“

U savců samec napodobuje chování mláďat: rituálně žadoní o potravu olizováním tlamy samice...“

Jonáš znuděně hodí po obrazovce stříbrný infokrystal. Samozřejmě se nic nestane, infokrystal se odrazí, na podlaže se pomalu odkutálí do úklidového žlábků.

Nejhorší je, říká si Ester, že nedokážu přestat myslet na pitomosti. Jako že se Mikuláš odstěhoval a nikomu neprozradil svoji novou adresu. Že by se bál, že mu nedám pokoj? Je to pitomost a malichernost, ale stejně. Pocit ledově stékajícího smutku v krku.

Kdoví, třeba v mých vlastních dětech už taky... třeba za pár dní, za pár hodin... ale to si vůbec nejde představit, na to prostě nedokážu, nedokážu myslet. Všechno tak zoufale rozklížený, tak nesmyslně anonymní. Kdo za to může? Kdo?

Kdyby aspoň existoval nějaký krvelačný bůh, abychom si mohli říkat, že je to v pořádku. Ale není nic, nic takového, co by nám to usnadnilo.

Včera vytáhla Jesiku za profesorem. Bude to lepší, říkala si, když se Jesika bude moct vymluvit, rozbírat, co to asi bylo za nemoc, co říkal profesor, různé příznaky... bude mít na co myslet. Pochopí, že se nedalo nic dělat. Nebo si to bude moci namluvit. Prostě bude mít čím se zabývat, co vyprávět těm, kteří s ní soucítí a rozpaky nevědí, jak jí to říct. Snad se to povedlo. Jesika se aspoň na okamžik vytrhla ze své strašidelné netečnosti...

Profesor se s nimi srazil na chodbě, střídavě je bral kolem ramen, mezi řečí se neustále díval na hodinky.

„Tohle byl první případ u člověka... jak bych vám to... těžko můžeme mluvit o infekci, jde spíše o změnu elektrických potenciálů buněčných membrán...“ Mávl rukou. „No, to je jedno, představte si, že je to jed, šíří se to v těle, jako by si organismus sám začal produkovat nervový jed... chápete to?“

„Zešilej... zešilej...“ šeptala Jesika.

„A co dál?“ ptala se Ester. „Co s tím uděláte, pane profesore?“

Pokýval vážně hlavou a opakoval nepřítomně:

„Tohle byl první případ... ukazuje se nutnost... musí-

me veškeré živočichy dát do karantény. Zákaz kontaktu se zvířaty. Ne jako dosud, ale úplně. Důsledné. Patrně... protože etiologie... tedy... nepodaří se nám tak rychle vypracovat metodiku boje s nemocí, prevence, zkrátka, udržet nemoc na uzdě... to všechno se nevyřeší tak rychle... tedy patrně navrhneme..." důležitě si odkašlal, „navrhneme úplné zrušení zvířat.“

„Zrušení?“ zopakovala Ester bezmyšlenkovitě.

„Co to je... zrušení?“

Ale Jesika ožila. Její obličej zase dostal živý, celistvý, nadějeplný výraz.

„Pane profesore. Vidíte, že je zrušit! Zrušte je! Zrušte ty bestie všechny!“ vyrazila v sérii výkřiků rozezpívaných nenávistí. Její mohutné tělo sebou zašubalo a pak se roztrásl, jak se rozvzlykala úlevou a pocitem zadostiučinění, že věci už zase mají svůj pevný řád.

Vladimír Kostiha

TAK POJĎ, BRACHU, UDĚLÁME Z TEBE BEJKA!

Ten rod byl na tom odjakživa špatně. Kdysi dávno, v hluboké propasti dějin, tomu možná bylo jinak, ale Brach nenašel ve své genetické paměti jedinou zmínku, že by se jim vedlo někdy lépe. Uvědomoval si sice, že jim bylo dopřáno žít, zatímco tisíce jiných rodů, které si užívaly do poslední chvíle volnosti, dopadly hůř, byly vyhubeny jedovatými chemikáliemi nebo jednoduše vyvražděny, a stovky dalších rodů podobný osud čekal v blízké budoucnosti. Ale co to bylo za život, když sestával jen z hrubých nadávek, bití holemi a bičí, nucených prací a bezpočtu dokonale promyšlených ukrutností, o jejichž rafinovanosti si bylo možno učinit ucelenou představu teprve tehdy, pokud jimi ten který jedinec sám prošel.

Brach nevěděl, kolik mu bylo, když začal vidět věci na této planetě v pravém světle. Pamatoval si pouze večer, kdy je jako každého jiného večera v teplejší polovině roku zahnali dovnitř a připoutali řetězy ke stěně. Vzpíral se, neboť si chtěl ještě zadovádet s kamarády, ale máma mu tiše domluvila: „Stůj klidně, synku, ať nepoznají, že jsi bystřejší než ostatní. Musíš se toho hodně učit. Chovej se nenápadně a dívej se dobře kolem sebe.“

Brach mámu poslechl. Díval se a sál do sebe nespravedlnost, která rdousila jeho rod tisíciletí za tisíciletím. Čím více toho věděl, tím méně chápal, jak se s tím mohou ostatní smířit. Nenáviděl muže, kteří ho přivazovali. Nenáviděl ženy, které mu nosily jídlo, odporný hrudkovitý ajntopf páchnoucí po chemikáliích, jenž musel pozřít, nechtěl-li pojit hladem. Nenáviděl hlídače se psy, kteří ho vyháněli od jídla dřív, než se mu stačilo rozležet v útrobách. Nenáviděl zápach nedostatečně větraných místností a nenáviděl auta s mířovanými boky, která vždycky někoho odvezla, ale nikdy nikoho nepřivezla zpět. Nenáviděl všechno, ale nedával to na sobě znát.

Jednoho rána je nevyhnali ven jako obvykle, protože přijel lékař. Důkladně všechny prohlédl a odebral jim vzorky krve. „Tenhle bude určitě největší,“ ukázal na Bracha, když si uložil náčiní do brašny.

„Je zdravý a silný jako – jako býk!“

Doprovázel ho muž, kterého všichni poslouchali. Usmál se doktorovu přirovnání a asi minutu Bracha pozorně studoval. „Máte pravdu,“ mlaskl pak znalecky.

„Necháme si ho na plemeno.“ Ohlédl se přes rameno k protější stěně, kde byly připoutány Brachovy vrstevnice, a

dodal: „Práce bude mít u nás dost.“

„Když ho budete dobře krmit,“ řekl lékař, „mohl by překonat i Černého Šampiona od sousedů. Podívejte se na jeho hrudník. Dělam tohle řemeslo už hezkou řádku let, ale tak nádhernou stavbu kostí jsem ještě neviděl. Kdybych si byl jist, že se o něho dokážete správně starat, vsadil bych se, že vám do dvou let posbírám všechny ceny v kraji!“

„O to už nemějte obavy, doktore, my se o něho postaráme. Jestli nevěříte, přijďte se na něho podívat, až pojedete někdy kolem. Na shledanou!“ Potom se obrátil k Brachovi. Odvázal řetěz a poplácal ho přátelsky po zádech. „Tak pojď, Brachu, uděláme z tebe bejka.“

Brach se nerozhodně podíval na mámu, protože ničemu nerozuměl.

„Jen běž, synku,“ řekla mu máma vlídně. „Aspoň budeš mít příležitost hovořit s ostatními.“ A v jejím hlase jako by zaznělo přání, aby se mu podařilo dokázat něco, o co se dosud nikdo nepokusil.

Toho rána viděl mámu naposledy. Jeho kamarády postupně odvezli v autech se zamířovanými boky a žádného z nich už nespátřil.

.....

Muž, kterého všichni poslouchali, doktorovi nelhal. Bracha umístili v oddělené budově a jakmile novému prostředí přivykl, nechávali mu jen volný řetěz kolem krku, aby měl dostatek pohybu. Krmili ho vysoce hodnotnou stravou, o jaké se ostatním ani nesnilo a pokud bylo venku hezky, honili ho, často na koních, po travnatých stráních nad vesnicí. Rostl a sílil ze dne na den a vychováván ranami bičem získával na divokosti. Několikrát se pokusil utéci, ale kdykoli se přiblížil k drátěnému ohrazení, zasáhl ho úder elektrického proudu. Tehdy ještě nevěděl, že utéci není kam.

Když si přivezl první ocenění, zahořel láskou k Zrzce. Zalíbila se mu na první pohled, byla štíhlá, ale pevně stavěná, takže mohla odolat náporu jeho mohutného těla. Její veliké něžné oči mu jasně dávaly najevo, že ani on jí není lhostejný. Myslel na ni ve dne v noci.

V té době se o něho staral silný červenolící muž s býčí šíjí. Byl na něho hodnější než ostatní a náklonnost k Zrzce mu přirozeně neunikla. Nechával je, aby si spolu povídali, ale zároveň dbal, aby je dělily dráty s elektřinou.

Když si byl jejich vztahem jist, ukázal Zrzku muži, který jezdil třikrát týdně na inspekci. „To je ta Brachova krásavice, co jsem vám o ní povídal. Smím ho k ní pustit?“

Inspektor zalistoval v notýsku. „Počkáme ještě týden. Potom – –“. Ztišil hlas a několik minut něco vysvětloval. „Rozuměl jste?“

Muž, který se o Bracha staral, se zděsil. „To mu chcete udělat hned na poprvé? Vždyť je to surovost! Může z toho dostat infarkt!“

„Už jsem řekl! Ať si zvyká hned od začátku! A vy – – žádnou lumpárnu! Nebo s vámi zatočím!“

Muž s červenými tvářemi zafal pěsti. Na spáncích mu naběhly žíly a skrze sevřené zuby procedil: „Vy mizero! Kdybyste to udělal mně, tak vás zabiju!“

„Vy jste najednou ale měkkota!“

„Vypadněte.“

Inspektor se jen krátce usmál, skočil do auta a rychle odejel.

.....

Ten týden se Brachovi neuvěřitelně vlekl. Viděl se sice se Zrzkou každý den, ale nemohl se dočkat okamžiku, kdy ji sevře ve svém objetí. Touha po ní ho rozpalovala a napí-

nala jako ocelovou strunu a kdykoli na ni pomyslel, krev v žilách se mu divoce roztepala.

Zato muž s červenými tvářemi byl den ode dne smutnější. Častěji než dřív sedával na velkém kameni před vchodem a u nádoby na odpadky narůstala hromada nedopalků krátkých cigaret. Večer co večer poplácával Bracha smutně po zádech a odcházel domů s hlavou vtaženou hluboko mezi rameny.

Jednou se znenadání objevil uprostřed noci. Chvilí stál nerozhodně ve dveřích, jako by uvažoval, nemá-li přivést Zrzku. Potom uslyšel příjíždět nějaké vozidlo a zmizel ve tmě.

.....

Ráno, na které Brach tak toužebně čekal, bylo krásné od úsvitu. Slunce, sotva se vyhoupllo nad střechy domů, rozpusťlo jitřní mlhu pozdního léta a rozhazovalo hřejivé paprsky štědře do kraje, jako by chtělo přírodě vyrovnat chladnější červenec. Mírný větřík přinášel z nedalekých hor průzračně čistý vzduch, který se vléval do organismu jako léčivý balzám. Venku pod římsou štěbetaly vlaštovky, které se již chystaly k odletu, a vysoko na modré obloze bez mráčku se tiše nesl tryskový letoun, který za sebou zanechával bílou stopu sražených par.

Muž, který se o Bracha staral, mu přidal do jídla několik pikantností. Vyměnil mu řetěz za delší a pevnější a konec zaklesl do silné skoby vedle dveří. Potom se posadil na bedýnku v koutě a zapálil si cigaretu.

„Běž si tam sám, Brachu,“ řekl. „Já s tím nechci mít nic společného.“

Brach vyšel na dvůr. V ohrazení z hrubé kulatiny spatřil Zrzku. Mhouřila oči v dopoledním slunci a byla ještě krásnější, než když ji viděl naposledy. Konec jejího řetězu byl namotán na jakémsi bubnu.

Kolem ohrazení postávaly asi tři desítky lidí. Byli to muži i ženy nejrůznějšího věku a o kus dál, za plotem z drátěného pletiva, vystřikovalo z trávy hlavy několik kluků a děvčat.

Inspektor zavřel za Brachem závoru a hlasitě zatleskal. „Dámy a pánové, toto je náš slavný Brach,“ zvolal. „Také pro něho to bude dnes poprvé! Brachu, představ se obecnstvu.“

Brach zlostně odfrkl a odvrátil hlavu. Jestli neměl někoho z těch kolem obzvlášť rád, pak to byl právě inspektor.

Tělnatá žena s hustými havraními vlasy a chlupatými lýtky obdivně vydechla: „Ten musí mít ale sílu.“

„To také má!“ řekl inspektor a znovu zatleskal. „Dámy a pánové! Dnes se prosím nesázejte, jestli to těm dvěma půjde! Připravil jsem vám překvapení!“ Obrátil se a zahrozil k plotu. „A vy, usmrkanci, upalujte domů! Tady to nebude nic pro vaše oči!“

Děti poodběhly, ale v momentě byly zpět.

„Jaké pro nás máte překvapení?“ ozvalo se hned několik hlasů najednou.

„Nepospíchejte,“ řekl inspektor a pokynul mužům u bubnu, aby povolili Zrzce řetěz. „Přeji vám příjemnou zábavu.“

Lidé za ohrazením ztichli a upřeli oči do arény.

Brach přistoupil váhavě k Zrzce. Očekával, že je nechají o samotě nebo že se bude v diskrétní vzdálenosti pohybovat pár nezbytně nutných osob, jako tomu bývalo v jiných případech. Představení, které zrežíroval inspektor, ho zaskočilo. „Co budeme dělat?“ zeptal se v rozpacích.

„Nevím“ špitla Zrzka. „Já jsem si to také představovala jinak.“ Chvilí mlčela a potom sklopila oči. „Musíme to

dokázat, milý. Jestli nám to nevyjde, tak mě zabijí.“

„Proč by tě měli zabít?“

„Potřebují naše potomky.“

„Kdo ti to říkal?“

„Kamarádky. Odvážejí každou, která je neplodná. Žádná z nich se ještě nevrátila.“

Brach ohromeně zamrkal. Jeho kamarády také odvezli. Nechali si pouze jeho, aby jim naplodil zdravé a silné potomstvo. „To, je příšerné!“ zašeptal.

„Do toho, Brachu!“ zvolal inspektor. „Proč okouníš!“

„Pojď blíž,“ řekla Zrzka, „začínají být netrpěliví.“

Brach uposlechl. Vůně jejího těla mu vnikla do chřípí. Sjela mu z mozku po páteři dolů, zabrněla v nohou a probudila slastné vzrušení, které rychle smazalo realitu za ohrazením.

„Ach!“ vzdychlo několik žen. Muži jen nerozhodně přeshlápli.

Ale to už je Brach nevnímal. Viděl jen Zrzku, krásnou a ztepilou a chvějící se touhou a strachem dohromady a její veliké tmavé oči teď byly celý jeho svět. Sevřel ji v náručí. „Miluji tě!“ zachroptěl a chtěl jí to hned dokázat.

Jenže ona mu vyklouzla z objetí. „Ne!“ vykřikla zoufale. Bránila se, křičela a kopala, potom už jen plakala, ale nemilosrdný řetěz ji táhl tam, kam Brach nemohl dosáhnout.

Lidé za ohrazením čekali, co se bude dít.

Brach zařval hněvem. Jeho řev se přehnal nad vesnicí jako bouře a ozvěna ho přinesla zpět.

„Za sebou máš zkušenější krasavici!“ vykřikl inspektor posměšně.

Brach se otočil. Když ji uviděl, zatmělo se mu v očích. „Taková stará tlustá kráva!“ chtělo se mu vykřiknout, ale nedostal, z hrdla ani hlásku.

„Já za to nemůžu!“ pípala ta, již mu podstrčili. Klidně mohla být jeho matkou.

Couvl před ní do rohu.

„On se jí bojí!“ zasmál se někdo a ostatní se k němu připojili.

Potom se v inspektorově ruce zableskla injekční stříkačka a zabodla se Brachovi do stehna.

Když se mu afrodisiakum rozběhlo v žilách, bylo mu jedno, s kým bude obcovat. Potřeboval jen samici.

.....

Když bylo po všem, vrátil se zahanbeně do domu. Kdyby mohl, byl by brečel, aby ze sebe vyplavil ponížení, jehož se mu dostalo, ale byl suchý a vyhořelý jako vypálená step. Schoulil se do kouta a zavřel oči.

Muž s červenými tvářemi mu dal napít. „Bylo to hodně zlé, vid’?“ řekl soucitně. „Umím si představit, jak ti je. Jsi ještě mladý a nevíš, jak někteří lidé dovedou být krutí. Teď spi, to ti pomůže.“

Večer mu přinesl jídlo. Uklidil v místnosti a sedl si k němu. „Ode dneška budou používat Zrzku k tomu, aby tě vyrajovali. Chceš-li na ně vyžrát, musíš jít na to rozumem, ne silou.“ Zapálil si cigaretu, a aniž si všiml, že inspektor stojí ve dveřích, pokračoval:

„Myslím, že mě teď budou hlídat, Brachu. Musím být opatrný. Ale neboj se, nějak to už zařídím, abys byl se Zrzkou sám.“

„Ha!“ řekl inspektor. „Věděl jsem, že chystáte nějaký podraz! Od zítřka nastoupíte v sektoru B. Budete tam mít o čtyři stovky míň, to už vám vytluče podobné nápady z hlavy.“

.....

Místo muže s červenými tvářemi přišel jiný. Byl hube-

ný, měl vyzábělý obličej a klátivou chůzi a vůbec se nezajímal o práci. Udělal to, co bylo zapotřebí, aby mu nikdo nevynadal, potom si vylezl na patro a zbytek dopoledne prospal. K Brachovi přistupoval s holí v ruce a při sebe-menším pohybu ho bez váhání uhodil.

Brach to snášel pokorně. Nechal se dokonce uvázat na krátký řetěz a byl rád, když se hubený muž vytratil a ponechal ho myšlenkám na pomstu.

Nečekal na ni dlouho, protože hned následujícího dopoledne nakoukl dovnitř muž s červenými tvářemi. Ostražitě se rozhlédl, a když nikoho neviděl, rychle řekl: „Zítra to s tebou chtějí provést znovu. Tak se na to připrav!“

.....

Když Brach vyšel na dvůr, byla scéna stejná jako při premiéře. Lidé však měli honosnější šaty, bavili se hlasitěji a dvě mladé dívky v krátkých sukních roznášely víno. Inspektor měl již trochu v hlavě, a když mu to dovolila příležitost, hladil po zadku tlustou blondýnu, která mu s obdivem naslouchala.

Zrzka už čekala v aréně. Neusmívala se jako posledně, ale když ho spatřila, viditelně pookřála a vyšla mu v ústrety.

„Hledte, jak je nedočkavá!“ zvolal inspektor rozjařeně. „Brachu, tak jí ukaž, jaký jsi kanón!“ Naklonil se k blondýně a chvíli jí něco šeptal. Potom ukázal k náhradnici, která vyčkávala opodál. „Za pár týdnů mu to už bude jedno. Jenže pro nás už to nebude tak zajímavá podívaná.“

Brach si ho ani nevšiml, šel k Zrzce a pověděl jí, co mu řekl muž s červenými tvářemi. „Chtějí s námi sehrát to hrozné divadlo podruhé!“

„A já se tolik těšila!“ vzdychla Zrzka zklamaně. „Ještě štěstí, že na mě budeš sahat ty a ne někdo jiný!“

„Jenže já chci tebe, a ne nějakou náhražku!“

„Co mám ale dělat? Když se k tobě budu mít a vzruším tě, odtáhnou mě pryč. Když tě nevzruším, tak mě zabijí!“

„Chtějí mít divadlo, mají ho mít! Ale režie bude naše!“

„Jak to chceš dokázat?“

„Začneme stejně jako minule. Tentokrát mi však budeš unikát, vždycky poodběhneš o pár metrů a zastavíš se tak, abych musel prudce zabrzdit. Budeš to opakovat tak dlouho, až se dostaneme k tomu kameni!“

„Co máš v úmyslu?“

„Uvidíš!“

Zrzka se k Brachovi přitulila. Když ji chtěl obejmout, vytrhla se a odběhla pár kroků stranou. Nechala se dostihnout, ale vzápětí opět prchala dál.

Pro lidi za ohrazením to byla ohromná zábava. Smáli se a říčeli a dívky v krátkých sukních nestačily dolévat víno. „Teď ji dostane!“ sázeli se jedni. „Ba ne, ta je mazaná,“ odporovali druzí. „Uvidíte, že mu zase uklouzne!“ Inspektor je provokoval svými pokřiky a přiváděl do varu. Nezapomínal však ani na objemné pozadí blondýny vedle něho, která přestala klást jeho všetečné ruce odpor.

Zrzka se opět vysmekla z Brachovy náruče.

Oběhla arénu a metr za kamenem se zastavila. Brach za ní vypálil jako blesk. Několika prudkými skoky byl u ní, a když brzdil, jako by náhodou mu odlétl od nohy kámen. Inspektor se chytil za spánek a svezl se bez hlesu k zemi.

Dvůr oněměl.

„Lidi, on je mrtvý,“ zaječela blondýna.

„Zavolejte honem doktora!“ vykřikl kdosi.

Vzápětí nato propukl nepopsatelný zmatek.

A Brach se Zrzkou ho dokonale využili.

.....

Po tomto incidentu Bracha surově zbili. Tloukli ho téměř hodinu, až na ně přiletěl muž, kterého všichni poslouchali. „Vy zvířata!“ rozkřičel se na ně.

„Vždyť ho zabijete! Víckrát ať vás tady nevidím.“

Potom si poslal pro muže s červenými tvářemi.

„Vrátíte se k němu zpátky, protože vy mu nejlíp rozumíte. Dejte ho co nejdříve do pořádku, ať se může zúčastnit soutěže. Hodiny, které tu strávíte navíc, vám zaplatíme.“

Rány byly hluboké a hojily se pomalu. Muž s červenými tvářemi nešel první dvě noci domů, přespal na otepi slámy, kterou si shodil z patra. Brach měl horečku a trpěl, ale hřálo ho vědomí, že se mu pomsta podařila. A nevadilo mu ani to, že Zrzka o něho ztratila zájem, její velké tmavé oči už zářily něhou nadcházejícího mateřství.

Brachova radost však netrvala dlouho. Sotva se trochu zotavil, přihnal se nablýskaný automobil a vystoupil z něj obrýlený človíček v černém obleku. Zavolal si muže, kterého všichni poslouchali, a rozběhl se rovnou k Brachovi. „To je on?“ zeptal se.

„Ano. Zatím získal pět zlatých a tři stříbrné.“

„Nádherný kus! Právě takový potřebujeme!“

„Nemáme v úmyslu ho prodávat.“

„Kdo mluví o prodeji?“ opáčil človíček. „Vy nám ho dáte! Tady je příkaz z ministerstva! Zítra ráno nám Bracha přivezete! Náklady na dopravu vám uhradíme!“

Muž, kterého všichni poslouchali, civěl na list papíru. „Co je to za pitomost?“ zeptal se udiveně.

„Pitomost? Člověče, vy tady žijete sto let za opicemi! Copak jste nečetl poslední ministerský výnos? V krátké době musíme zkvalitnit a znásobit jejich populaci, jinak nesplníme plánované úkoly! Klasickému způsobu rozmnožování je odzvoněno! Jediným řešením je umělé oplodňování! Chápete?“

Muž, kterého všichni poslouchali, to chápal. Ale nechápal to Brach. Nechal se odvézt do ústavu, v němž ho ubytovali v čisté, takřka sterilní místnosti s klimatizací a připoutali ke stěně, na níž bylo jakési podivné zařízení.

Než se stačil obeznámit s novým prostředím, přiběhl človíček v černém obleku. „Tak jsi náš, Brachu!“ poplálal ho láskyplně po zádech a obrátil se ke dvěma mužům v bílých pláštích, kteří přišli beze spěchu za ním. „To je macek, co? Takového jsme tu ještě neměli! Nakrmte ho a od zítřka nasadte povzbuzující preparáty. A na pátek ho připravte k prvnímu odběru semene. Bude mít tisíc potomků jako král Šalamoun!“

.....

Ten pátek byl nejčernějším dnem v Brachově životě. Když mu rozvázali pouta, která mu znemožňovala pohyb, a když odezněl účinek medikamentů ochromujících vůli, byl by se nejraději propadl hanbou. Ponížení, jakého se mu dostalo, když mu sebrali Zrzku, se ani zdaleka nemohlo rovnat tomu, co prožil tady. Usínal s otázkou, zda vůbec existuje hranice lidské krutosti.

Potom přivezli Černého Šampiona a umístili ho vedle něho. Byl o něco starší než Brach, ale rychle se s ním spřátelil. Také on byl novou skutečností oťresen. „Co myslíš,“ zeptal se, když se vzpamatoval, „dokáže nás ještě něco překvapit?“

„Co kdybychom utekli?“ navrhl Brach.

„Kam chceš utéci?“ odpověděl Šampion. „Sjezdil jsem celý kontinent. Mají ho pod kontrolou. A na jiných to asi nebude lepší.“

„Můžeme se schovat v lesích.“

„Najdou nás vyhledávacími infradalekohledy a odstřelí

z helikoptér jako toulavé psy.“

„Copak nemůžeme nic dělat?“

Černý Šampion neodpověděl.

Zanedlouho se doslechli o nové sérii experimentů se zaváděním oplodněného vajíčka do dělohy a o pokusech s klonováním. Černý Šampion rozdrtil jednomu muži hrudník a byl odvezen v autě se zamřížovanými boky.

.....

Brach snášel pokusy, které s ním prováděli, celou zimu. Byl trpělivý a poslušný a pomalu si získával důvěru a s ní i více volnosti. Nenápadně se obeznamoval s okolím ústavu a připravoval se k útěku.

Během těch relativně poklidných měsíců si ohromně rozšířil znalosti. Slyšel o projektech, které v ústavu chystají na příští léta, a mrazilo ho z toho v zádech. Poddanství, v němž žili jeho předkové, bylo úplnou idylou proti tomu, co čekalo budoucí pokolení.

Chtěl utéci, ale pořád nevěděl, jak tuto hrůznou masinérii rozbit. Spoléhal se na to, že osvobodí několik svých druhů a zahájí s nimi boj proti těm, co zotročili jeho rod.

K útěku si vybral slunné sobotní odpoledne na začátku srpna, kdy v ústavu zůstal jen nejnútnejší personál. Meteorologové předpovídali pěkné počasí a ani v nocích nemělo být chladno, což mu dávalo velké šance, protože infradalekohledy, pracující na principu rozdílu teplot, nebyly v horkých nocích k ničemu.

Počkal, až muž, který mu přinesl večeři, odvázal řetěz. Jak předpokládal, přinesl ji hodně brzy. Srazil ho strašlivým úderem k zemi a vyběhl na dvůr. Obdobným úderem rozdrtil německého ovčáka, který se na něho okamžitě vrhl. Přeskočil závoru a než starý hlídač vyběhl z budky, chyběla mu do lesíka necelá stovka metrů.

Potom třeskl výstřel. První projektil zasáhl Bracha nad pravou lopatkou. Druhý mu roztránil koleno.

.....

Obrýlený človíček přijel ještě před setměním. Bracha mezitím naložili a odvezli zpátky. Přestože byl vážně raněn, přivázali ho dvěma silnými řetězy ke zdi.

„Co s ním uděláme, šéfe?“ zeptala se žena v bílém plášti. „Necháme ho exnout?“ Mohla říci zdechnout, jak to říkali ostatní, ale ona jediná z ústavu tohoto výrazu nepoužívala.

Človíček zavrtěl rozhodně hlavou. „Ani nápad! Musíme ho udržet při životě, ať za něj něco dostaneme. V pondělí ho dáme odvézt.“ Potom, jakoby ho to náhle napadlo, dodal: „Je to zvláštní, ale čím jsou dokonalejší, tím jsou nebezpečnější, nemyslíte?“

.....

Automobil jel téměř hodinu. Kodrcal po okresních silnicích a Brach cítil každý otřes v ranách, přestože mu ráno píchli utišující injekci. Teprve když vyjeli na dálnici a nabrali rychlost, byla bolest snesitelnější.

Zvedl hlavu a zadíval se na modrou oblohu nad sebou. Teď už věděl, kam ho vezou. Zanedlouho zastaví v továrně na předměstí a on uslyší nárek svých druhů, které přivezli odjinud. Jedni se nechají vést bez protestů, protože nebudou do poslední chvíle vědět, co je čeká. Jiní tomu nebudou chtít prostě uvěřit a další zase budou plakat strachem.

Ale všem bez rozdílu se nakonec vyrve z hrdla úděsný výkřik hrůzy, když je zasáhne úder elektrického proudu, než je zvedne hák a odnese k řezníkům s dlouhými noži. A někdy ani úder elektrického proudu nepřijde, ale hák se zabodne a řezníci nezastaví...

Brach si vzdychl.

Ach, vy lidé, pomysli si trpce. Jak jste pyšní na svou inteligenci! Jak jste hrdí, že jste pány této planety! Berete nám naše děti, nezajímáte se o naše city. Pojídáte naše maso a naše tužby jsou vám cizí! Ve své povýšenosti netušíte, že revoluce intelektu zasáhla i nás, i když s určitým zpožděním. Nemůžete tušit, že svými syntetickými komponenty a hormonálními přípravky urychlujete náš vývoj! Ale my jdeme kupředu jinou cestou než vy. V několika generacích dokážeme ukládat informace do genetické paměti a předávat je našim dětem! Dokážeme také vlastní vůli upravovat chemické složení našich tkání! Jen si pochutnávejte na našem mase. Vy se bez nás neobejdete, teď už ne. To nám dává záruku naší budoucnosti, budoucnosti bez vás!

Automobil zastavil. Brach se zvedl na všechny čtyři a namáhavě slezl s korby. Z obrovské haly, z níž vál pach čerstvé krve, k němu v pravidelných intervalech doléhaly křečovitě výkřiky zvířat zabíjených elektrickým proudem.

Veliká vrata na něho čekala jako doširoka rozevřená tlama pohádkové nestvůry. Za nimi ho přivázali k řetězu, který ho táhl k nástupní plošině.

Před ním kráčela mladá jalovička. Byla hezká a trochu se podobala Zrzce. Měla také tak velice a něžné oči, a kdyby nebyla neplodná, mohla žít o několik let déle.

Není to škoda zabít jen kvůli tomu tak krásné stvoření? pomysli si Brach. A než ji řetěz vtáhl na ocelový plát, k němuž už nedočkavě přijížděl hák, jí popřál, aby aspoň ji elektrický proud nevynechal.

Jiří Kolafa ml.

NEPŘETRŽITOST

Zašustilo hebké peří a sova s lidským obličejem se uvelebila na větvi mléčného stromu.

„Vypravěči, studnice moudrých příběhů, tiše sed' a poslouchej,“ řekl jsem. „Je mi 364 let a dny mého života jsou sečteny. Než ti vylíčím jejich běh /abys jej vyprávěl za teplých večerů lidem, kteří se sesednou kolem planoucích keřů/, věz, že jsem si tuto cestu sám zvolil, jakkoliv se to zdá podivné.“

Pták neklidně poposedl, utrl si pařátem mléčně bílou bobuli a vsunul si ji do úst.

„Narodil jsem se v éře Vyschlých pramenů, kdy třináct let nepršelo, zem se změnila v poušť a zahynulo mnoho krásných, vonících i hrajících květin, jež nám zanechali staří. Mnoho lidí odešlo do přívětivějších krajin, ale my jsme vytrvali. Matka tkala látky a často i mě učila splétat podlouhlé lístky stuhovce do rozmanitých vzorů. Nejraději jsem však chodil s tatínkem do Zahrady Akademie, která stále jakoby zázrakem unikala ničivému suchu. Tam jsem poznal Aigyho, Napojitele žíznících.“

„Znám ho,“ ozval se vypravěč, „to on stvořil keř prameník, který zachycuje vláhu, a osázel s ním celou zem.“

„Jakmile bylo sucho zažehnáno, rozkvetla Zahrada do nebyvalé krásy a já v ní trávil všechen volný čas,“ pokračoval jsem. „Hodiny jsem proseděl pod cinkovníkem, přitulen k jeho kmeni, zatímco lístky mi nad hlavou vyfukávaly průzračné melodie. Učaroval mi vonný dech, keř tisíce vůní a jen jedné pravé, na kterou se čeká roky. A Aigy si vždy našel chvílku, aby mi ukázal, jak píchá jehličí borovic či jak hebké je listí kožešnice.“

Nikdo se proto nedivil, když jsem ve dvanácti vstoupil do Akademie, abych studoval tajemství života.

Dvanáct let jsem pilně poslouchal mistry a přitom obje-

voval stále nová a nová zákoutí nekonečné Zahrady, a to mi dalo víc než suchopárné výklady. Když jsem složil první zkoušku /a přiznám se, že ne nejlépe/, mohl jsem konečně spatřit Stvořitele.

Ale trvalo dalších dvanáct let, než jsem poprvé usedl mezi jeho duhové stěny a vytvořil svůj první život. Vidím to jako dnes, s mlasknutím se otevřela ústa kadlubu a já držel v ruce semínko. Zasadil jsem je v odlehleém koutě Zahrady, pod keř prameník, který jej zaléval. Za týden se půda rozlomila, vyrazil klíček a během měsíce jsem se dočkal květu. Byl tmavě fialový a voněl po skořici. Rázem jsem přestal být průměrným studentem. A štěstí mě neopustilo ani v dalších, letech.

Nepozorovaně se přiblížil čas, kdy šedesátiletý mladík musí ukázat, co se naučil. Kdy o svátku Věčného jara předvede svůj výplod bezesných nocí, fantazii stvoření života. Kdy jen málo vyvolených se bude moci honosit titulem mistra.

Ten můj měl mnohobarevná perleťová křídla a tančil ve svitu slunce. Jmenoval se Fu-chua. Nad užaslymi zraky stovek diváků stoupal k obloze v ladných kruzích. Měnil barvu s každým mávnutím křídel, z bleděmodré splývající s oblohou až po oranžovou, na konci každého zhoupnutí, jež ho vyneslo ještě výš. Jeho let se podobal mořským vlnám s pěními vrcholky ozářenými zapadajícím sluncem.

V nejvyšším bodě dráhy rozvinul křídla do tvaru dvojvějíře a jak padající list se snášel dolů. Pak rozevřel křídla ještě víc, takže vytvořily kruh, a jako druhé slunce klouzal závratnou rychlostí oblohou.

Mohl bych ještě dlouho popisovat jeho kousky, ty se však již neklidně vrtíš, vševědoucí vypravěči.

Dosáhl jsem titulu mistra. Lidé mi blahopřáli a ukláněli se. Fu-chua mi seděl na rameni, se složenými křídly se podobal kytici stříbrné šustící trávy, a mrkal zelenýma očima. Mezi gratulujícími byla i dívka, podle křivky očí i podle květiny na čele cizinka. Zaujala mne zvláštní vůně jako po pryskyřici jehličnatých stromů a podivnou otázkou:

„Mistře, umíš vypěstovat květy tisíce barev i vychovat zvíře, které tě poslouchá na slovo. Pověz mi, uměl bys stvořit člověka?“

Nevzpomínám si již, co jsem tenkrát odpověděl, ale možná to bylo slovo, které změnilo můj život.

Ty však znáš, chápající vypravěči, mnoho podivuhodných příběhů o lásce. Ten náš byl příliš obyčejný, než abych jím unavoval tvé pozorné ucho.

Zkrátka, krásná Jatta se stala mou ženou. Děti jsme však neměli.

Vytvořil jsem pak ještě mnoho čarokrásných, vonících i hrajících květin a přítulných a dovádivých zvířat, až Rada nesmrtelných znepokojena neobvyklými proměnami počasí, mi dala nelehký úkol. Tak jako starý Aigy zachránil žíznící svět, já jsem měl zplodit rostliny, které by poskytl člověku potravu i přístřešek při náhlém ochlazení, aby se již nemohla opakovat katastrofa. Pracoval jsem usilovně mnoho let, květiny kvetly a stromy šuměly, jen moje žena nebyla již tak veselá jako dřív. Ochlazení nakonec přišlo, i když jen mírné a jen nakrátko. A tak moje byliny jen nečinně čekají v Zahradě a všichni si přejeme, aby nepřišel jejich čas.“

„Tvá práce nebyla zbytečná,“ ozval se vypravěč. „Pocasi je nevyzpytatelné. Stalo se v éře Zpívajících stromů...“

„Dobře, dobře. Dosáhl jsem však věhlasu i titulu velmistra a šuškal se, že bych mohl být vybrán mezi nesmrtelné. Toho dne mi však žena řekla:

„Teď jsi slavný. Co chceš ještě? Podívej se také kolem – děti se rodí, vyrůstají a dospívají ke svému mistrovskému dílu. Ty snad nechceš potomka, který by od tebe převzal žezlo?“

„Víš přece, že to není moje chyba,“ odpověděl jsem.

„Ale ty jsi velmistr stvoření.“

„Je zakázáno stvořit člověka.“

„Jsi velmistr,“ opakovala žena. „Kromě toho, je zakázáno stvořit zvířata nebo rostliny, které by se dál množily z vlastní vůle.“

„Kdysi,“ pravil vypravěč, „se zmýlil První mistr stvoření a krvelačné nestvůry zabýdly zemi. Od těch dob zákon zakazuje...“

„Já vím.“ Odpověděl jsem ženě:

„Bude to dívka, protože muži odedávna zobrazují na listech i v kameni krásné ženy. A bude vonět po skořici, jako voněla moje první květina.“ S těmito slovy jsem se pustil do práce. Brzy se však ukázalo, že vytvořit fantastické zvíře je jednodušší než zachovat podobnost člověku. Bylo jasné, že jde o úkol na několik dvanáctiletí.

Zato Jatta se probudila k novému životu. Pomáhala mi ze všech sil, hýřila nápady a nezapomněla na žádnou maličkost, která by přivedla k dokonalosti naše dítě. Sedávala se mnou dlouho do noci v útrobách Stvořitele, zatímco jsem kódoval poslušnost klíčů tří složek harmonického růstu. Jak z mlhy se během let vynořovaly rysy nezrozené dívky, kterou jsme pojmenovali Nova. Podobala se Jattě snad víc, než jsem si přál. Lze se však divit, že nosím v srdci obraz té, kterou jsem potkal jako novopečený mistr? A Jatta se usmívala.

Nova se narodila ve věku tří let. Dříve by to bylo nebezpečné a později – cožpak jsme ji mohli okrást o dětství? Stala se rázem miláčkem všech. Míjely roky, já stárnul a ona rostla do krásy. S Jattou si rozuměly čím dál tím lépe.

Jednoho dne Nova řekla: „Jsem už dost stará na to, abych dohlédla dál, než na zasněžené vrcholky hor na obzoru. I v cizích krajích kvete patero umění a lidé jsou přívětiví. Kromě toho, nudí mě, když každý říká jen – to je to dítě slavného velmistra.“

Žili jsme opět ve dvou. Jatta byla veselá jako nikdy předtím; když jsme se procházeli Zahradou nebo když jí přinesl mluvící holub zvěst od Novy. Zprávy však přicházely stále řidčeji.

Osmnáct let po narození Novy jsem se vydal do země Špičatých kamenů, abych porozprávěl s tamními učenici. Když jsem ukončil své poslání, dověděl jsem se, že v sousední zemi Blankytného nebe budou svátky Věčného jara. Protože bylo krásné počasí, změnil jsem naplánovanou trasu, abych se pokochal výtvyry těch, kteří touží po ověření titulem mistra. A strom dvanácti plodů stál věru za vidění. Každá z tuctu větví byla obalena ovocem jiné barvy a jiné lahodné chuti. Vyslovil jsem uznání mistru a vydal se na obhlídku Zahrady; malé, avšak neméně divuplné. Bylo již hodně po půlnoci a já se stále nenabažil jejich skvostů, snad dojat vzpomínkou na vlastní mistrovskou slavnost.

A pak, v tmavém zákoutí jen spoře osvětleném několika lampiony rostoucími kolem cesty, jsem spatřil Novu s mistrem. Obraz byl příliš sugestivní. Tak jako tisíce nitek vlhkosti proniká skálou, až poslední kapka odvalí kámen, aby vytryskl pramen, i já jsem v jediném okamžiku pochopil tajemství Jatty. Ještě téže noci jsem usedl na svého šestinoheho koně a odjel domů.

Zbývalo mi třicet let života. Prožil jsem je v ústraní jako ti, kteří spatřili zrcadlo. Ještě jsem, se svou znovuzrozenou

ženou, stačil vytvořit několik květin pro potěchu návštěvníků Zahrady, avšak léta se již chýlila ke konci. A když loni na podzim přišel posel nesmrtelných, řekl jsem jen:

„Já jsem byl jen jeden z těch, kteří naplňují koloběh zrození a smrti. Nechte si svůj elixír. Napřesrok mi bude tolik let, kolik má rok dnů. Odeberu se na věčnost jako každý, kdo ctí zákon. To je vše. Leť a vyprávěj!“

Petr Heteša a

Karel Veverka

NEČISTÁ HRA

Sedl jsem si utahaně za stůl a na obrazovce vedle se okamžitě objevil jídelníček s nápojovým lístkem. Stisknul jsem klávesu 4 a 9, což by mělo být suchý martini. Znuděně jsem se rozhlížel po okolí. Bazooka bar byl jedním z těch lepších a zařízení tomu odpovídalo. Na obrazovce vedle mě se zatím objevil stav sázek na PHOTON HOLOGRAPHY 96. Nejvyšší kurs měl jakejsi Robert Stome. Odkudsi se shora se ozvalo, že do družstva zelených chybí ještě pořád dva lidi a kdo má zájem, ať se přihlásí osmdesát šestkou. Vedle od sousedního stolu ke mně doléhal vzrušený hovor.

Nějaká holka rozhazovala rukama a velmi nahlas říkala: „Je to blbec a nechci ho už ani vidět a jestli jsi alespoň k něčemu, tak ho zabiješ...“

Číšník mi přinesl martini a na obrazovce naskočily reklamy. Sdělovaly, že Coca-Cola je to jediné, co spasí lidstvo. Kristus přicházel do Jeruzaléma v Baťových střevících, a Levisovy rifle visely na kostlivci, vysušeném v saharské poušti. Taky jsem se dozvěděl, že bojová hra PHOTON HOLOGRAPHY 96 v Bazooka baru je jedna z nejlepších a nejdokonalejších svého druhu na světě. Speciální program jako individuální zakázku vypracovala firma SOFTFIRE a iluze uvnitř katakomb včetně mimozemšťanů jsou stoprocentně věrné. Bojiště obsahuje 700 metrů proměnných chodeb a 60 nejružnějších místností, rozkládajících se na 1600 metrech čtverečních.

Holka u vedlejšího stolu se pořád rozčilovala a nějaký kluk jí vysvětloval:

„Seš nemožná... víš dobře, že Robert je nejlepší a že proti němu nemám tu nejmenší naději... stejně jako kdokoli jiný. Dostal by mě po prvních pěti minutách.“

„Jsi zbabělec, nic víc... Všichni se jenom kasáte, jací jste mistři světa a pak když máte něco předvést, jste hotoví. Jsi zbabělec a já ho půjdu zabít sama.“

„Jo... hodně štěstí... koupím si tvůj kanál a budu s chutí sledovat, jak tě žere první nudící se marfan.“

„Blbečku...“

Vstala od stolu. Byla docela pěkná. Blond vlasy po ramena a oranžový šaty s bílým vzorem. Když procházela uraženě kolem mě, řekl jsem:

„Za flašku koňaku ho zabiju.“

Zastavila se, jako když do ní uhodí bleskem. Zadívala se na mě svýma nádherně černýma očima a nevěděla, jestli se přeslechla či ne. Na obrazovce u mého stolu naskočila reklama na ruskou vodku.

„Co jste říkal, pane?“

Napil jsem se.

„Říkal jsem, že za flašku koňaku ho zabiju.“

Chvilku zaváhala a pak se posadila vedle mě. Vyfukal jsem na klávesnici již známé číslo 4-9 a číšník jí okamžitě přinesl martini.

„Robert je tu absolutní jednička... už dlouho, hodně dlouho ho nikdo nedostal. Je děsně nafoukaný a namyšlený... a blbej... Proto ho chci takhle znemožnit. Je to jediný způsob, jak tomu vygumovanci ukázat, že není zas taková jednička. Jenže ten zbabělec Lane si na něj netroufá.“

„Zkusím to.“

„Předpokládám, že máte za sebou alespoň tisíc těch válek.“

Zapálil jsem si a řekl: „Tyhle blbosti jsem nikdy nehrál.“

Zarazila se. Pak se na mě podívala, jako bych se zbláznil a ledovým hlasem řekla: „V tom případě promiňte, že jsem vás obtěžovala.“

Vstala a odcházela kamsi mezi stoly. Poručil jsem si další pití. Z reproduktoru se ozvalo: „Ještě jeden odvážlivec do družstva zelených. Družstvo bílých vede Robert Stome, sázky pořád ještě otevřeny. Vzhledem ke stoupajícímu kursu cena kanálu Roberta Stoma se zvyšuje na sto dvacet. Neváhejte, dokud je čas...“

Začínal jsem pomalu cítit alkohol v krvi. A najednou opět seděla přede mnou.

„Promiňte, zapoměla jsem dopít.“

„Prosím.“

Napila se a pak vyhrkla: „Beru to... přihlaste se.“

Nechápavě jsem se na ni podíval a ona zatím stiskla pár kláves na terminálu u mého stolu. Po chvíli se z reproduktoru ozvalo: „Tak konečně... Obě družstva jsou kompletní, jako poslední se k zeleným přihlásil stůl číslo 17... Prosil bych vaše jméno.“

„Jak se jmenujete?“ zeptala se mě.

„Durham. Peter Durham.“

Vyfukala mé jméno, a to se okamžitě objevilo na obrazovce ve družstvu zelených.

„Přijímáme sázky na pana Durhama,“ ozvalo se z reproduktoru.

Podala mi ruku přes stůl a řekla: „Já se jmenuju Aretha Stingová.“

„Proč ho chcete dostat?“

„Hm... objednáte mi ještě jedno martini?“

Namačkal jsem opět 4-9.

„Je to složitý.“

„Vy s ním chodíte?“

„Jo... chodila jsem, než jsem přišla na to, že je to jenom velkej nafoukaný tupan plnej prázdných slov. Víte alespoň, jak to všechno probíhá?“

„Asi jo... pár podobně blbejch her už jsem viděl. Všechny mi připadají stejně stupidní a infantilní... Dobré tak akorát pro zakomplexovaný hrdiny a zneuznaný revoluční náře.“

Sevěřela sklenici do svých křehkých prstů a řekla: „Víte... tam... tam dole... jsou tam povodně, požáry, zemětřesení, marfani... Několikrát jsem si koupila Robertův kanál, takže jsem to viděla. A Robert to všechno zná. Je tu každé večer... Všichni sází výhradně na něj a jeho kanál má vždycky největší cenu. Za Robertovu kameru se někdy platí i přes dvě stovky. Sázka na něj, to je záruka, že se vždycky vrátí to, co vsadíte... minimálně.“

Napil jsem se.

„Předpokládám, že vy dnes večer ale vsadíte na mě.“

„Pořád to ještě myslíte vážně?“

„Jo... smrtelně.“

Nechápavě zavrtěla hlavou a zmáčkla pár kláves na terminálu. Na obrazovce naskočila pravidla hry.

Pochopil jsem z toho, že se hraje deset proti deseti. Každý život je omezen buď zásahem protivníka a nebo

desetiminutovým limitem, během kterého musí dotyčný objevit takzvané červené zdroje, který mu nabije čas zpět na původních deset minut. V modré zóně čas utíká rychleji, v červené naopak pomaleji. Pokud během deseti minut člověk nenajde zdroj, je mrtev. Barevné zóny i se zdrojem se navíc ale neustále přeskupují a mění svou polohu. Bylo to nádherně stupidní. Každý bojovník je vybaven spoustou přístrojů, budíky a displeje, které mu mají pomáhat se v té blbárně orientovat. Časoměr odměřuje časový limit, jakýsi kompas ukazuje nejbližší červený zdroj, kde lze doplnit časový limit, další kompas ukazuje nejbližšího nepřítele, displej podává zprávy o stavu ještě živých a již zahynulých bojovníků a stupeň obtížnosti celého systému, který se s přibývajícím časem neustále zvyšuje. Tím se myslí zákeřnost nejrůznějších marfanů, pastí, propadlišť a zemětřesení, které jsou ztvárněny v prostoru holograficky a pomocí silových polí, které jsou schopny člověka i zastavit. Dále jsem se dozvěděl, že průměrná hra trvá 30–40 minut a pokud jsou soutěžící dole víc jak hodinu, systém se stane tak zlomyslný, že je téměř nepřežitelný. Střílí se laserovými puškami. Vše, vyjma lidí, řídí počítač a jeho důmyslný program firmy SOFTFIRE.

Bylo to přesně tak blbý, jak jsem očekával. Moc jsem toho sice nechápal, no ale zbytek snad pochytím během hry. Hlas v reproduktoru oznámil, že válka zelených a bílých začne za patnáct minut a že sázky jsou pořád ještě otevřeny. Letmým pohledem na obrazovku, kde už se zas promítaly sázkové tendence, jsem zjistil, že si na mě zatím nikdo nevsadil.

A taky si nikdo nekoupil můj kanál, který bude asi jedním z nejlacinějších.

Každý soutěžící totiž dostane přílbu, na které kromě elektroniky a dalších blbostí je kamera. Kterýkoliv stůl si může koupit kameru kteréhokoliv soutěžícího a válku pak vlastně sleduje jeho očima. Z obrazovky u stolu jsem zjistil, že kanál Roberta Stomeho si zakoupilo zatím 34 stolů. Tři stoly zakoupily nějakýho Joea Cummingse /družstvo bílých/ a jeden Chris Loweovou z družstva zelených.

Zeptal jsem se Arethy, kolik si na mě vsadí. Zjevně jsem ji uvedl do rozpaků. Přivolal jsem bankéře. Vsadila stovku na zelené a pak ještě padesátku na mě. Bylo mi jasné, že kdyby jsem neseděl přímo naproti ní, tak si nevsadí nic. Já vytáhl z kapsy pomuchlaný bankovky a pět jich hodil na tácek.

„Pán bude taky sázet?“

„Samozřejmě... nebo jste si myslel, že to je spropitné? A všechno na mne, prosím vás.“

I v tom matném načervenalém osvětlení bylo vidět, jak zezelenal. Aretha zírala jako pískovcová socha a trvalo asi pět vteřin, než se ten chlápek vzpamatoval. Přepočítal bankovky a řekl: „Ale to je pět tisíc...“

„Správně.“

„Bohužel, pane, ale náš strop je tři tisíce.“

Shrábl jsem dva papíry a řekl: „Promiňte... myslel jsem, že Bazooka bar má na víc...“

Neřekl na to nic, ale mě bylo jasné, že skřípe zubama. Odešel a Aretha poznamenala: „Vy jste blázen.“

„Dost možná.“

Když se u šedesáti stolů na obrazovkách rozsvítila moje třítisícová sázka na Petera Durhama, barem to zašumělo, jako když vejde filmová hvězda. Objednal jsem další martini a cigarety. Aretha mi řekla, že jestli chci vydržet alespoň chvilku v tom blázinci tam dole, abych už nepil. Nebral jsem ji vážně. Bylo by příliš složité a zdlouhavé vy-

světlovat jí, že pokud tam mám opravdu vydržet, potřebuji určitou hladinu alkoholu v krvi, jinak tam nemá cenu ani lézt.

K našemu stolu přišel nějaký mladík a sedl si naproti mně. Aretha se ihned zvedla a odešla. Mladík mi podal přes stůl ruku a řekl: „Robert Stome.“

„Těší mě. Peter Durham.“

„To ona vás tak zblblá?“

„Jo... myslím, že jo.“

Zapálil jsem si Cravenku a pozoroval Stomeho.

„Musíte mít hodně prachů, když takhle rozhazujete.“

„Nemyslím si, že rozhazuji.“

„Co vám slíbila? Vyspí se s váma, když mě odděláte?“

„To nevím... ale flašku koňaku mám jistou.“

Zasmál se a taky si zapálil. Kouřil Kenth. Vtáhl kouř a řekl: „Nevím, kde jste to všude hrál, ale jako svého soupeře vás upozorňuji, že tady v tom jsou absolutně nečekané a nikde jinde nerealizované situace.“

Je to speciální program...“

„To už jsem si přečet... ale nijak zvlášť mě to nevzrušuje.“

„Je tam spousta nestvůr...“

„Nezajímají mě nestvůry... tu flašku koňaku mám slíbenou za vás a ne za nějaké nestvůry.“

„Jste blázen.“

„Já vím... nemohu za to, co ze mě udělali.“

„Kdo?“

„To není podstatné.“

„A co z vás ještě udělali... génia?“

Napil jsem se a zadíval se na něj.

„Perfektního zabijáka se stoprocentní účinností, pane Stome.“

Sázky byly ukončeny. Robert Stome měl kurs 10: 9 a já 14: 1.

Dostali jsme těžký přílbu a ještě opasek se spoustou nejrůznějších krabiček. Celkem to vážilo asi tři kila. Svlékl jsem si alespoň sako a povolil vázanku.

V našem zeleném družstvu byla jediná žena, vlastně holka, Chris Loweová, hádal jsem jí asi 19-20 let.

Byla děsně malá a ta aparatura na ní působila velmi giganticky. Zeptal jsem se jí, kdo si koupil její kanál, jestli to byli rodiče a nebo snoubenec, kterému chce dokázat, že je lepší. Odsekla, že nikdo. Byla nervózní. Pak se otočila ke mně a zeptala se: „Vy jste ten blázen, co sám na sebe vsadil tři klacky?“

„Jo... to jsem já.“

„Když budu moct, tak vám pomůžu.“

„Jste moc hodná.“

Přistoupila těsně ke mně a šeptem mi sdělila: „Příští týden odjíždím na univerzitní mistrovství Evropy ve střelbě... toto je má poslední generálka... držte se mě a určitě přežijete alespoň prvních deset minut.“

„Vy už jste to hrála?“

„Ne... ale střílet umím, uvidíte.“

„No dobrá... jaký máte číslo?“

„Šestku.“

„Jo... když něco, tak zavolám. A já mám desítku, kdybyste se dostala do problémů... a v dětství jsem vyhrál školní soutěž v lukostřelbě...“

Když jsem přelít očima družstvo zelených, nedával jsem mu velkou naději. Většinou mladí kluci, pak jeden čtyřicátník a jeden rakvác s bílými vlasy, kterému bylo asi padesát. A do toho mistryně Evropy ve střelbě... Chris

Loweová.

Zahájili jsme. Na hodinkách se mi začal odečítat čas. Měl jsem deset minut na to, abych našel nějaký ten jejich stupidní červený zdroj života, což prý je jakési červený válec. Světelný. Rozešli jsme se každý jinou chodbou, abychom nebyli pohromadě, až se nějaká chodba zřítí, jak nás poučil pan Starkey, který to už asi někdy hrál. Odkudsi nám měli jít naproti bílí, naši nepřátelé, v čele s Robertem Stomem.

Systém holografických vizí a iluzionistických exhibicí byl fakt dokonalejší. Hned na začátku jsem se skoro zřítíl někam dolů, když se najednou podlaha pode mnou rozeštopila a já v poslední chvíli stačil uskočit na druhou stranu. To mě trochu vzpamatovalo a uvedlo do střehu a tak, když jsem přišel do jakési klenuté místnosti a tam ležel za těžkým kulometem nějaký oranžověj marfan či co, dostal jsem ho prvním zásahem. Na ruce se mi ozvalo pipání. Mrknul jsem na budíky a ty mi oznámily, že právě někde v labyrintu zemřel náš člověk, osmička, a taky jsem si všiml, že mi zbývá ještě osm minut a že červený zdroj je někde napravo a nejbližší nepřítel je tímtež směrem. Nepřítel číslo devět. Nepamatoval jsem si, kdo to je.

Vstoupil jsem do místnosti a pořádně jsem se rozhlédl, jestli zas někde není schovaná nějaká ta bestie. Vypadalo to pustě. Byly zde dvojce dveře a potom schody někam nahoru. Rozhodl jsem se pro schody. Když jsem vstoupil na ten první, daly se do pohybu a ujížděly se mnou někam nahoru. Bylo nad slunce jasnější, že mě to doveze do pasti a tak jsem si připravil pušku. Budíky na můj ruce opět začaly varovně pipat, a když jsem se na ně podíval, všiml jsem si, že časoměr mi odečítá stále rychleji. Okolí najednou dostalo modrý přísvit a já se řítíl do tmavě modrý hustý mlhy. Teprve teď mně došlo, že to je ta jejich modrá zóna, ve které mi čas ubíhá několikanásobně rychleji. Mrknul jsem znova na ruku. Nejbližší světelný zdroj byl přímo přede mnou, tedy tam, odkud nyní sálalo nejintenzivnější modrý světlo. Musel jsem začít něco dělat. Zbývali mi čtyři minuty. Červený zdroj musí být někde vpředu za tou modrou hrůzou. Rozběhl jsem se po schodech. Neviděl jsem ani na krok a najednou jsem o cosi zakopl. Chtěl jsem vstát, ale nešlo to. Něco mě drželo. Otočil jsem se a čuměl do tlamy nějaký hnusný slizký příšera. Lekl jsem se. Hrozně jsem se lekl, protože to bylo absolutně nečekaný a hrůzný. Ani jsem pořádně nekontroloval, co dělám a stiskl mechanicky spoušť. Napral jsem to přímo do ní. Explodovala obrovským žlutým světlem a já ucítil spálený maso. Otrásl jsem se. Napravo jsem nahmatal kliku dveří a vrhnul se bezhlavě do nich. Místnost byla celá červená a já kolem sebe zahlídl spoustu blesků a brzy mně došlo, že je tu ještě někdo a já se ocitl uprostřed ostré palby.

Skočil jsem na zem, otočil se, stiskl spoušť a ustřelil hlavu jednomu z bílých. Byla to devítka. Zůstal ležet bezvládně na zemi, jakoby byl opravdu mrtvej. Nebylo mi jasné, jak celá aparatura pracuje, že člověk zůstane po zásahu ležet v bezvědomí, ale nebyl čas o tom přemýšlet. Střílel jsem ani nevěděl kam a proč a se stropu padali mrtví čtyřruční mimozemšťané. Nalevo ode mě byl od země až po strop červený světelný válec a já jím prošel. Můj čas se změnil z 1:15 na 10:00. Ještě jednou jsem se podíval na mrtvou devítku. Z displeje jsem se dozvěděl, že je to první ztráta bílých. Zatím to tedy probíhá přesně podle sázkových předpokladů.

Studenou chodbou jsem se pak dostal do nějaké krápníkové jeskyně. Ocelové dveře se za mnou s rachotem za-

bouchly a jeskyně se najednou začala plnit vodou. Nechal jsem to. Z ničeho nic jsem ucítil, jak jsem lehčí a lehčí a najednou byla úplně zrušena gravitace. Začal jsem se bezmocně vznášet ve vzduchu. Iluze vodní záplavy byla dokonalejší. Z otvoru naproti, kterého jsem si nestačil všimnout, se na mě vyřítila nějaká ploutvatá příšera a já ji v poslední chvíli dostal krátkou dávkou. Bylo to na doraz. Ještě vteřinu a sežrala by mě. Nemohl jsem vůbec manévrovat a mohl jsem jen doufat, že se na mě něco nevyřítil zezadu. Začalo mi být špatně a všelijak jsem mával rukama a nohama, abych se dostal ke stěně a měl se alespoň čeho zachytit, protože takto jsem byl úplně bezmocný.

Když jsem se dotknul prvního krápníku, stěna se přede mnou najednou rozeštopila a já spadl na zem. Narazil jsem si přitom loket a děsně zuřil na toho tupana, který tuhle blbárnu vymyslel a taky jsem začal mít vztek na Arethu Stingovou, že mě do toho dostala. Ale dobře mi tak, zavinil jsem si to sám. A najednou jsem uslyšel děsivý hysterický jekot. Rozhlídl jsem se.

Byl jsem v nějakém obrovském sále a u monumentálního schodiště, tyčícího se nad kouřícím jezírkem, stála k zábradlí přitisknutá univerzitní mistryně ve střelbě Chris Loweová. Její puška ležela asi tři kroky od ní. Chris měla hrůzou rozšířené oči. Blížila se k ní nějaká ostnatá příšera jako z pravěku. Nespěchala. Jenom cenila tesáky a pomalu se přibližovala, jako by věděla, že Chris je neozbrojená a tudíž neškodná. Musela to vědět. Zasáhl jsem ji na padesát metrů přesně do hlavy. Bezvládně se zhroutila spolu s Chris, která hrůzou omdlela. Přiskočil jsem k ní. Chris zbývalo asi pět minut a mě taky tolik. Hodil jsem si ji nešetřně na záda a zamířil k jednomu dveřím, kde by měl být podle mých budíků nejbližší červený zdroj. Jo... není třeba být mistrem Evropy ve střelbě... je třeba být profesionálem v zabíjení. Chris to, jak se zdá, nepochopila.

V chodbě jsem musel zneškodnit jakýsi tři hnusně velký netopýr. Vzpomněl jsem si opět na Arethu Stingovou. Jak tam teď sedí u mého stolu napojená na můj kanál a v pohodě to všechno sleduje se sklenicí suchého martini v ruce. Dostal jsem na ni ještě větší vztek.

K červenému válci jsme se dostali bez potíží a se značnou rezervou. Položil jsem Chris na zem a konečně se probírala. Zahleděla se polomrtvé na mě a pak vytřeštila oči. Ohlídl jsem se právě včas, protože za mnou stál jeden z těch bílých volů a mířil na mě svou puškou. Byla to snad jen desetina vteřiny, během níž jsem stačil zamířit svoje laserové dělo a stisknout spoušť. Skácel se k zemi jako když mu někdo přestřihne krční tepnu. Mrknul jsem na budíky a zjistil, že bílých je sedm a my zelení už jen tři. Takže kromě mě a Chris ještě někdo. To šlo teda rychleji, než jsem předpokládal. Chris se už pomalu vzpamatovala. Podal jsem ji její pušku a řekl: „Nečum tady a zmiz někam, než tě zase něco zchvátí.“ Pak jsem se vydal do první chodby směrem, který mi ukazoval kompas jako nejbližšího protivníka. Ještě než jsem stačil zmizet, uslyšel jsem za sebou hrozný řev a jekot. Otočil jsem se a spatřil, jak Chris dává obrovská desetichapadlová chobotnice... První, co mě napadlo bylo, že dotyčný, který si koupil Chrisin kanál, teď musí vidět tý obludě až do žaludku. Displej mi lakonicky oznámil, že Chris je beznadějně mrtvá a že ze zelených zbýváme už jenom dva. Zamířil jsem a zastřelil chobotnici, přestože jsem to vlastně ani udělat nechtěl, protože pro mě byla absolutně neškodná. Jenomže už jsem to ani nebyl já, kdo jednal. Už jsem nebyl schopen sám rozhodovat, kterého z nepřátel zabít a kterého ne. Hladina alkoholu v mé

krvi se dostala na optimální úroveň a biočipy začaly pracovat na plné obrátky s omezenou možností kontroly. Znal jsem ty stavy. Začalo mi být Roberta Stomeho a všech těch naivních příšerek kolem líto...

Bylo jasné, že pokud jsme ze zelených už jenom dva, může se na nás soustředit teď daleko více bílých, jelikož volba jejich cílů se tím podstatně zúžila.

Tak tak jsem unikl zřícenému stropu v katakombách, vyvázl z hustých bažin, kde jsem se pohyboval díky nějakému silovému poli s maximálním vypětím, vyhnul se žíravé kyselině tekoucí ze stropu /přesto na mě pár kapek padlo a mně se okamžitě odečetly dvě minuty/, a zabil snad milion nejružnějších příšer, oblud, chobotnic, upírů, žraloků, dinosaurů a podobných blbostí. Zneškodnil jsem bez problémů čtyři bílé a když se přehoupala třicátá minuta mého pobytu v tom labyrintu, zbývali už jenom tři bílí /včetně Roberta Stomea/ a já jediný zelený. Hazardéři, kteří si vsadili na zelené, teď museli prožívat drama. Celý systém přešel na čtvrtý stupeň obtížnosti a bylo to znát. Sotva jsem stačil vnímat všechny ty nástrahy, zákeřné výpady, propadající se podlahy, propasti, masožravé květiny, vlčí smečky a další a další a další. Ocítl jsem se v jakémsi transu a většinu situací již za mě řešily biočipy, které mi v rámci blíže neurčeného výzkumu voperovali vědci z kosmického střediska Runfordova centra. Teď už to byl vlastně souboj dvou počítačů a jejich programů. Souboj PHOTON HOLOGRAPHY 96 a novodobého biočipového Frankensteina Petera Durhama, výsledku jednoho nevydařeného gigantického experimentu.

Finále celé té morbidní války se odehrálo uprostřed skal a zřícenin. Byla to nádherná scénérie pro závěrečnou bitvu a všichni abonenti Stomeova kanálu si teď určitě mnuli ruce. Stome tam přišel sám, protože jeho dva poslední kolegové nepřežili čtvrtý stupeň PHOTONU.

Měl jsem šest minut. Kolik jich má Stome jsem netušil, ale bylo jasné, že odsud už se k červenému zdroji nikdo nedostane.

Nechtěl jsem Stoma zabít. Chtěl jsem, aby ho potupně sežrala některá z těch příšer, kterých teď tady bylo víc než dost. Ale nešlo to. V mezních situacích jsem opravdu nebyl schopen ty šílené biočipy ovládat. Prst ze spouště jsem nepustil, skládal jsem jednu příšeru za druhou. A ten vůl Stome chtěl prostě přeběhnout mezi dvěma výmoly, protože shora se na něj snašel nějaké agresivní pterodaktyl a já si tolik přál, aby ho ta nestvůra sežrala. Už ho měla na dosah.

Jenže já ji sestřelil těsně nad jeho hlavou a pak teprve přímým zásahem skolil Stomea...

Displej mi oznámily že všichni bílí jsou mrtví a že ze zelených jsem zůstal pouze já. Kompas, který mi dříve ukazoval nejbližšího nepřitele teď ukazoval nejbližší cestu k východu. Čas se mně zastavil na 0:59. Všechno najednou zmrtvělo a ztichlo. Šel jsem temnými chodbami a pořád čekal, odkud se na mě co vyřítí, ale smrt Roberta Stomeho zablokovala celý systém a já zůstal sám... Sám, se svými biočipy, se svou puškou, sám se svými kroky, rozléhajícími se opuštěnými prostorami. A bylo to horší, než kdyby na mě útočilo deset chobotnic v létajících talířích a horší, než kdyby se pod každým mým krokem propadla podlaha.

Když jsem si oblíkl sako a vrátil se ke svému stolu, stála na něm flaška koňaku. Flaška koňaku stejně opuštěná jako já při zpáteční cestě z labyrintu. Sedl jsem si, zapálil cigaretu a otevřel láhev.

Lidi se po mně pokradmu dívali, jako bych vyvraždil nejmíň mateřskou školku. Roberta Stomea ani Arethu Stingovou jsem nikde neviděl. Napil jsem se a reproduktor mi oznámil, že se přijímají přihlášky do další hry.

Vzpomněl jsem si na profesora Backgrounda, který vždycky říkal: „Tak co, hrdino, seš schopen absolvovat ještě další kolo?“ A já vždycky řekl, že jo a tak on otočil džípa a sešlápl plyn. A znovu jsme se rozjeli mezi stovkou pohyblivých terčů a já kosil jeden za druhým.

„Neuvěřitelný, Durhame... Ty seš snad Frankenstein.“

A já byl opravdovým Frankensteinem, aniž si to tehdy kdo pořádně uvědomoval. Teprve třetí operace se povedla tak, že ten biočip pracoval bezvadně. Spojení dokonale pracujícího stroje s rychlostí miliardy operací za sekundu a intuitivního myšlení lidského mozku bylo nejdříve vyzkoušeno ve Fullhamu, ve výcvikovém středisku pro diverzní jednotky.

I když to nemělo být mým konečným cílem. Ten měl být daleko vyšší a důležitější. Nikdy mi to neřekli, ale z útržkovitých rozhovorů jsem vyrozuměl, že výsledkem by měl být spolehlivý operátor centrálního střediska řízených střel... Celým výcvikem jsem prošel se stoprocentní úspěšností a důstojníci výcvikového tábora, kteří o ničem pochoptitelně nevěděli, nad tím jenom nechápavě vrtěli hlavou. Do těch jejich chaoticky se pohybujících cílů jsem se nemohl netrefit ani kdybych chtěl, protože některé nervy mého těla byly s biočipem spojeny přímo a tak, jakmile mé oko zaregistrovalo cíl ve středovém kříži zaměřovače, stiskl jsem spoušť snad v tisícině vteřiny, aniž bych si to uvědomil. Vypadalo to, že všechno jede podle plánu a že vývoj bude úspěšný. Až mě pak poslali na to osudové armádní mistrovství ve střelbě.

Prý aby se vyzkoušelo, jak to funguje i za mezních stavů a krajně vypjatých situací. Profesor Background mi už tehdy něco naznačoval, ale já nic nechápal. Jako motivaci mi slíbili 100.000, když vyhraju. Pokud bych se umístil na jakémkoliv jiném místě, nedostanu nic...

Netrefil jsem ani terč. Profesor Background měl totiž velmi správné tušení. Jeho domněnka o tom, že při některých psychicky náročných situacích v člověku probíhají jiné chemické děje než normálně a že v těle vzniká daleko víc nejružnějších látek, které by mohly činnost biočipu paralyzovat, se ukázala jako správná. Vrátil jsem se s ostudou a výzkum pak pokračoval ještě dva měsíce. Backgroundův tým zkoušel, která látka zamezila čipům správně pracovat a jak tomu předejít. Nevymysleli nic a celý projekt byl zastaven z důvodů vyčerpání finančních prostředků. Alespoň tak mi to tehdy oznámili.

Nabídl mi místo instruktora ve Fullhamu, ale já to odmítl. Současně s tím mi sdělili, že v žádném případě nesmím vycestovat ze země a pro jistotu mi odebrali pas. Po té mě s honorářem padesát tisíc propustili ze svých služeb.

Pamatuji si, jak mi profesor Background při loučení říkal: „Nevím, co ti poradit... v jakém zaměstnání by si to mohl využít... ono to jde spíš zneužít, než využít...“

Bankéř mi přinesl tácek se šekem na 42.000. Usmál jsem se na něj. Tvářil se jako mumie nebo jak ti mrtví mimozemšťani tam dole v labyrintu. Bylo mi ho trochu líto. Ale zase na druhou straně, tak honosný podnik jako Bazooka bar by nemělo 42 klacků položit. Složil jsem šek a zasunul ho do kapsy.

Trvalo mi rok, než jsem přišel na to, že ta látka, kterou profesor Background hledal s týmem svých nejzkušenějších

kolegů, se v těle uvolňuje po požití určitého množství alkoholu. Jaká látka, to jsem samozřejmě nevěděl, věděl jsem akorát, kolik toho musím vypít. Přišel jsem na to v herně jednoho zábavního podniku, kde totálně nalitej jsem se vsadil s místním hrdinou, že sestřelím během jednoho okruhu letku šestnácti stíhaček. Vyhrál jsem a pochopil, že jedině v alkoholu bude napříště mé vítězství... a prohra.

Vyšel jsem z baru a sedl za volant svého cadillaku. Díky dnešní výhře si zítra mohu koupit poslední model této značky se shrnovací střechou... a ve třech exemplářích. Červený na všední den, zelený na sobotu a bílý na neděli... Tak opět jsem vyhrál.

Asi patnáct metrů od mého auta se u zdi objímal nějaký chlápek s dlouhovlasou holkou. Líbali se tak vášnivě, že jsem nebyl schopen odjet. Až po chvíli jsem poznal, že to je Robert Stome a Aretha Stingová.

Robert Stome, absolutní mistr PHOTON HOLOGRAPHY 96, kterého víc jak rok nikdo neporazil. Robert Stome, na kterého se sázely nejvyšší sázky, hrdina, o jehož kanál byly největší rvačky a jehož cena tím vždycky vylezla přes stovku. Neporazitelný Robert Stome, kterého já před chvílkou dostal mezi holografickými skalami a zříceninami. Přímou do hlavy, bez nejmenší šance na obranu. Tak to je ten poražený hrdina, ztroskotanec, odepsaný hráč... Líbal se s Arethou Stingovou, která mně dala flašku, abych ho tam dole zabil a tím ho zesměšnil...

Zařadil jsem zpátečku a vycouval na cestu. Rozjel jsem se směrem na Kingstonskou výpadovku.

Byl jsem opilej, ale bylo mi to jedno. Všechno mi bylo jedno. Vyhrál jsem flašku koňaku a 42 papírů k tomu. No dobře... a co teď...??? Co jsem vůbec schopen udělat teď? Teď, když tu nejsou žádné příšery, žádní marťani, chobotnice, obludy, krvelačné bestie a gigantičtí pavouci...? Město bylo osvětlené všema barvama a z protijedoucích aut jsem vnímal jenom rozmazaný šmouhy. Kolik toho do mě tenkrát vlastně voperovali...? A co ovládají ty bio čipy a co zbylo na mě...?

Když jsem vjížděl na Centaurův most, byl jsem rozhodnut. Zařadil jsem se do pravého pruhu a sešlápl prudce plyn. Vůz měl úžasnou akceleraci. Byl jsem klidný... Těžké, tisícitunové nosníky se míhaly šílenou rychlostí těsně kolem mého okýnka. Mohli mě vzít všechno... všechno... ale vládu nad svým životem ne.

V polovině mostu, osmdesát metrů nad řekou, při stodvacetakilometrové rychlosti jsem zavřel oči a stočil volant doprava... Být opět sám sebou. Pryč z tohoto krutého světa. Pryč přes dva ocelové nosníky –

Zajel jsem opatrně do garáže. Zhasnul jsem, zavřel vrata a sáhl do kapsy pro klíče. Nahmatal jsem šek.

Hmmm... Nesmím zítra zapomenout koupit ty cadillaky. Červený, zelený a bílý.

Josef Pecinovský

NOS TO ZÁVAŽÍ!

Boy, you're going carry that weight,
carry that weight a long time.

John Lennon, Paul McCartney

Tíha.

Nesnesitelná, mučivá tíha, svírající svaly, napínající šlachy, drtící kosti. Člověk se snaží nevšímat si jí, odpoutat

své myšlenky od toho příšerného údělu, zapomenout na krutost osudu, ale není to možné, ten tlak je všudypřítomný, zdá se, že svírá nejen svého nositele, ale i všechny kolem, všechny lidi, všechny předměty, celý svět. Snad ani není v lidských silách udělat krok. Klouby se deformují námahou a teprve v takové chvíli si člověk plně uvědomuje význam pojmu 1 g. Noha se těžce odlepí od země a ta nesmírná váha plně spočívá na druhé. Krok je krátký, je to spíš jen přísun, a neposune vlastně člověka ani o kousek dál. Teprve teď, ano, trochu se vzepřít rukama, nadlehčit se, ulevit nohám, pozvednout druhou a znovu krok, snad to takhle půjde. Jenom neupadnout. Krok. Sun. Přísun. Krok. Bolest. Stále větší bolest. Nejvíce trpí kolena. Chodidla už nejsou cítit, nejlépe se drží kotníky. Ještě jeden krok a kohoutky už jsou na dosah. Levá ruka se po nich natahuje, plným proudem začíná tryskat jak chladná, tak i horká voda, vana se jenom pozvolna plní. Nic nedbá, že gejzíry vody stříkají kolem a smáčejí kdeco. Vana má otevřenou výpust, téměř všechna voda, která vytéká z otevřených kohoutků, ihned propadá tím nenasytým chřtánem. Proklíná se, že byl tak pečlivý a před týdnem odpad vyčistil, tenkrát přece vana skoro neodtékala, a teď nemá sílu k tomu, aby se ohnul a vykonal tak jednoduchý pohyb, jakým je ucpání odpadu zátkou. Kdyby to udělal, možná by už nevstal. Jak dlouho to takhle asi potrvá, než se vana naplní? Deset, dvacet minut? Svaly začínají povolovat, tělo stlačované nesmírnou tíhou klesá k zemi, ruka hledá záchranu, ale prsty svírají jen vzduch. Dopad je těžký a bolestivý. Tělo leží na podlaze a je skráceno sprškami vody. Najít tak teď v sobě ten poslední zbytek sil a aspoň se překulit do poloprázdné vany, pak by si už člověk měl poradit. Je to neuvěřitelný zápas. Strhává na sebe ručníky, věšák, kartáčky na zuby, zrcadlo se tříští na kusy, ale konečně se stihlé a přesto tak těžké tělo dostává horní polovinou přes okraj té velké plechové nádoby a následuje těžké mokré žuchnutí, prudké vlnobití vyhání velkou část vody ven z vany a tělo téměř neschopné pohybu leží ponořeno obličejem dolů, už se zdá, že je konec, v posledním záblesku vědomí se však zvedá nad hladinu a plíce se naplňují vzduchem promíseným s kapičkami vody, teprve pak se tělo obrací, protože to už je vana skoro plná, a konečně s úlevou cítí, jak povolila ta nekonečná tíha a ví, že spásný Archimédův zákon ho na několik minut či hodin zbaví těch největších problémů. Ruka nahmatává zátku a ucpává výpust. I kohoutky se daří uzavřít a tělo potopené až po hrdlo vychutnává ten neskutečný pocit lehkosti, protože teď už neváží víc než šedesát kilogramů, a to už se dá vydržet.

Tak probíhaly první minuty mého trestu.

Je zbytečné zmiňovat se tady o zločinu, kterého jsem se dopustil. Ve společnosti, v níž žiji, není velkým problémem být obviněn z jakéhokoli činu.

Soudila mne žena. Ironií osudu bylo, že jsem si ji jako soudce sám vybral – zdála se mi být ze všech nejsympatičtější. Mlčky vyslechla prokurátorovu zaujatou řeč, se svěřenými rty naslouchala monotónnímu hlasu svědků papouškových naučená svědectví podle prokurátorova vzoru, bez účasti sledovala chabé pokusy mého obhájce vytáhnout mne z té špíny již na mne všichni nakydali, se skelným pohledem byla pouze přítomna mému poslednímu slovu, kterým jsem vlastně zatloukal poslední hřebíčky do vlastní tak umně sbité rakve.

Byla to zvláštní žena. Nevšímal jsem si, že by se za celou dobu přelíčení trávajícího dvě, snad i tři hodiny, pohnula.

Seděla strnule, bez účasti. Jako robot. Až jsem ji začal podezřívát z nelidského původu, ale leskly se jí oči. Byla tedy člověkem, aspoň co se týče formy. Pokud se jednalo o obsah... Poprvé se pohnula ve chvíli, kdy začala nezúčastněným hlasem předčítat rozsudek:

„Obžalovaný Thomas Orten je vinen, že dne dvaadvacátého září minulého roku v jedenadvacet hodin třicet minut v objektu kavárny Mimóza šířil...“ Dál to nebylo zajímavé. V kostce zopakovala prokurátorovy smyšlenky, které zjevně přijala za své. „... a odsuzuje se k pěti letům regrese se zátěží s koeficientem 0,63.“

Pět let, to jsem čekal. Ale tak vysoký koeficient? Komu na mně tak záleželo, že se mne snažil odrovnat? Vážím něco kolem osmdesáti kilogramů a minulý týden jsem promyšleně absolvoval slabou odtučňovací kúru – na jednu stranu jsem tím snížil zátěž, naproti tomu jsem se možná připravil o ten poslední zbytek sil, který by mi tu tíhu umožňoval snadněji nosit.

„Proti rozsudku není odvolání.“

Sklapla desky soudního protokolu ještě ve chvíli, kdy se její poslední slova tříštila o poloprázdné lavice a dřevem vykládané stěny. Zůstala sedět na svém místě, zatímco další aktéři procesu a těch několik málo zvědavců se začali rozcházet. Zůstali jsme jen ona a já. Já nebyl schopen pohybu spravedlivým rozhořčením na tu bezcitnou osobu, ale proč tu zůstávala ona? Pozoroval jsem ji dlouho a hledal v její tváři jakýkoli výraz, který by mne přesvědčil o tom, že v této místnosti není pouhou kulisou, ale tou nejdůležitější osobou s pravomocí ovlivňující na dlouhá léta lidské osudy. Marně. V tváři se jí nehnul jediný sval.

Dva zřízenci mne odvedli a ona stále ještě seděla.

Ve dveřích jsem se střetl s účastníky příštího procesu. Jaký osud asi čeká odsouzeného? Od té chladné mumie se může nadít opravdu jen toho nejhoršího.

Odvedli mne do sklepa, svlékli do naha a postavili na váhu.

„Hmotnost odsouzeného činí sedmdesát osm tisíc tři sta padesát šest gramů.“

Přesnost je skutečně šlehtila. Kdybych si nechal vytrhat zuby, byl bych na tom teď určitě o poznání lépe.

„Regresní hmotnost činí padesát osm tisíc tři sta patnáct gramů.“

Nikdy jsem nepochopil, jak se přepočítává koeficient na gramy. Někdy se mi to zdálo být málo, kupříkladu u Olive-
ra, hostinského od Starého buku, který dostal 0,26 a nosil slabých pět kilo, nu a jindy, například teď...

Odevzdaného osudu mne přivlekli pod sprchu a nastavili materializátor. Přesně podle pokynů jsem rozpažil a nechal si nasadit brýle. Oči nesměly být zasaženy.

Stál jsem a cítil tu tíhu, která se na mne navalovala ze všech stran, pronikala kůží a zhmotňovala se ve svazech, především v oblasti hrudního koše. Cítil jsem každý kilogram, o který má hmotnost stoupala a začal jsem litovat, že jsem se místo hubnutí nevěnoval gymnastice. Poprvé jsem ucítil tu tupou nesnesitelnou bolest v kolenou, přesně takovou, jako bych půl hodiny vlekl pytel cementu. A já ho měl skutečně naložen na ramenou. Ne na půl hodiny. Já ho budu muset vláčet pět let.

Pomohli mi na váhu.

„Sto třicet šest tisíc šest set sedmdesát jeden gram.“

Byla to poslední slova, která jsem od nich slyšel. Od té chvíle si mne přestali všimát. Kdybych tam zůstal stát a ztrouchnivěl, vadilo by jim to jen potud, že by to po mně museli uklidit.

Stáhnout si z očí brýle nebyl na štěstí velký problém. Ruce zůstaly stejně těžké. Mohl jsem mluvit o štěstí v neštěstí. Kdo se znelíbil natolik, že se stal až příliš nepohodlným, dostal velkou část zátěže do rukou. Pokud nebyl finančně zaopatřen, rovnalo se to rozsudku smrti. Já jsem finančně zaopatřen nebyl, ale zase jsem nebyl tak nepohodlný. Nu, jen se mi někdo trochu mstil. Svět kolem zůstal zdánlivě nezměněn, táž místnost bez nábytku, s našedlými stěnami, jen uprostřed váha ukazující to neuvěřitelné číslo. Mohl jsem se utěšovat tím, že kdybych v posledních patnácti letech se sebezapřením nedodržoval životosprávu, mohl jsem na tom být přesně stejně i bez rozsudku. Vždycky jsem měl sklony k tloustnutí. Takhle jsem dosáhl stejné hmotnosti a měl k tomu dost výhod, hlavně pevnou vůli, zdravé srdce a silné svaly, naproti tomu mi chyběl trénink s tak velkou zátěží. Nu nějak se s tím budu muset vyrovnat.

Oblékl jsem se. Napsal jsem to třemi slovy, dělal jsem to hodinu. Netušil jsem, kolik součástí má pánská garderoba a kolika složitých pohybů je potřeba, aby ji člověk dostal na sebe. Až do dnešního dne jsem nevěděl, kolik má lidské tělo svalů, šlach a kloubů, které při tak jednoduchých pohybech mohou trpět. Nebyla tu židle, musel jsem se oblékat ve stoje, ale i kdybych ji měl k dispozici, jen těžko bych se odvážil usednout. Kdo ví, zda bych potom našel ještě sílu vstát.

Výstup po dvaceti schodech ze sklepa do přízemí mi trval patnáct minut. První tři schody jsem absolvoval ještě jakž takž, ale musel jsem zastavit. Nesnesitelná bolest v nohách mne přesvědčila o tom, že fyzické námaze jsem dávno odvykl. Viděl jsem kdysi film, v němž nepříteli udělaní chlapi nosili v zástupu pytle s jakousi sypkou hmotou. Kráčeli po šikmo skloněném vratkém můstku do útrob zaoceánské lodě. Šli pevným jistým krokem, jakoby nic nenesli. Došli nahoru, odhodili břímě a vraceli se týmž krokem zpět. Otupující jednotvárná dřina. Teď jsem si na ten film vzpomněl. Podobnou tíhu jsem teď musel vláčet sám.

Den za dnem, rok za rokem. Oni však mohli svůj pytel odhodit, já nikdy. Budu stále nosit své závaží, a kdo ví, jednou možná právě tak lehce...

Konečně jsem se dostal na denní světlo. Ulice s normálním ruchem, stále pospíchající zástupy. Mezi lidmi já. Já, odsouzený, vláčející své závaží. Kdoví, kdo z kolemjdoucích vleče podobné břímě. Neviděl jsem nikoho, kdo by se skláněl pod tíhou desítek kilogramů. Pokud někdo takový mezi chodci byl, výborně to maskoval. Musel. Pokud člověk doznal, že nosí závaží, od toho okamžiku pro ostatní přestal existovat. Pokud by mu někdo poskytl pomoc, docela dobře se mu mohlo stát, že bude brzy běhat po světě s podobným, možná ještě těžším břemenem. Bylo to horší než neviditelnost Roberta Silverberga. Tam každý hned věděl, na čem je, nikdo si na nic nemusel hrát, role byly přesně rozděleny. My jsme se navzájem nutili k odporné přetvářce. Ani já jsem na sobě nesměl nechat znát, že jsem „těžký“. Musím dojít za každou cenu domů, aniž by si mne kdo všiml.

Krok, bolest, krok, bolest. Tisíce jehel v lýtkách a ve stehnech. Ne, Tome, nesmíš padnout, nesmíš ani odpočívat. Zrychluje se ti dech, srdeční frekvence? To je dobře, jen trénuj, nedávej však najevo únavu, pěkně se přetvařuj, usmívej se na lidi, jen se nauč žít s pokryteckou tváří, vydávat se za někoho lepšího než vlastně jsi, nauč se zapomenout na pravdu, kterou ses nebál říct jim do očí.

Každá nerovnost chodníku v sobě skrývá nebezpečí, že

upadnu. Pád může znamenat konec. Nikdo nepomůže „těžkému“ vstát. A já už nemám sílu. Připadá mi, že se všichni dívají jen na mne, že se těší na ten okamžik, kdy konečně klesnu do špinavého prachu, aby mne mohli cynicky a netečně překračovat, a už předem slyším ty tiché úsměšky.

Obrubník. Seskočil jsem a probudil v nohách ohnivou vlnu. Takhle ne, musím být opatrný. Zlomená noha znamená smrt...

Konečně doma. Nesnesitelná tíha tlačí ramena k zemi. Ale také to znamená konec přetvářky. Teď mohu nadávat, klít, vztekat se, padnout na zem, jak se mi zachce. Ale vím o způsobu, jak si odlehčit.

Zachránil mne voda. Naštěstí mám pořádnou koupelnu s velkou vanou, nejen sprchový kout jako v běžných bytech. Jak jsem teď rád, že jsem při zařizování bytu nešetřil...

Žít se s tím dalo.

Ale...

Každodenní nocleh ve vaně na čas organismu odlehčil a jakž takž se dařilo zregenerovat zdecimované svalstvo a slisované klouby, po týdnů však začala měknout kůže, drolit se ve velkých chuchvalcích a na choulostivých místech naskakovaly bolestivé puchýře. Musel jsem se uchýlit ke lsti v podobě velkého plastického pytle, do nějž jsem vždy v prázdné vaně vlezl a teprve pak do ní napustil spásnou kapalinu. Horká voda pomalu vychládala a tak jsem ji několikrát za noc musel vyměnit. Pochopitelně i plastický pytel měl své nevýhody, často jsem se v něm neuvěřitelně potil, ale přesto jsem se cítil, pokud to lze vůbec říct, lépe.

Na ulici jsem vycházel co nejméně, každý krok, především v prvních dnech, působil nevýslovná muka, do zaměstnání jsem však každodenně musel.

Zprvu jsem blahorečil osudu, že pracuji v kanceláři, že si mé ztýrané nohy přece jen trochu odpočinou, ale práce vsedě byla snad ještě větším utrpením, než kdybych se celý den procházel. Každý obratel pobolíval jinak a bolest si vystřelovala různými směry. Co víc, židle, kterou jsem měl k dispozici, byla konstruována přesně na mou normální hmotnost, její tvůrce si při výrobě nemohl dovolit žádné výstřelky a úchylky od normy. Nábytek pro „těžké“ se pochopitelně běžně nevyráběl. Když jsem si na ni poprvé se svým novým údělem sedl, uslyšel jsem jen hlasité zaskřípění namáhaného materiálu a měl jsem pocit, že se ta stolička co nejdříve zhroutí. Nadzvedl jsem ji a obrátil. Velkými ciframi na ní byla vyvedena osmdesátka. Až příliš výmluvně. Pochopitelně, že byly k dispozici i stovky, kolega Körner zvesela dtil stodvacítku, ale měl taky vůči ní příslušné proporce. Ta moje víc neunesla. Pokud jsem chtěl sedět, musel jsem svých nadbytečných osmapadesát kilogramů držet silou vlastních svalů. Chvilí stát, chvíli polo sedět – tak probíhala moje pracovní doba. Opírat se o stůl se také právě nedoporučovalo. Byl nastaven na patnáct kilo spisů a pak ještě nanejvýš tak na tlak ruky s tužkou.

Zavola jsem do skladu ochranných pomůcek a žádal židli s vyšším pevnostním koeficientem.

„S radostí,“ rozplývala se Lucy Carterová ve své roztočilé baculatosti. Běžně jsem ji nenáviděl, teď jsem si musel hrát na přívětivého seladona. „Jaký typ si budete přát?“

„Stočtyřicítku, miláčku,“ usmál jsem se co nejlíbezněji.

„Zajisté, mám jich tady bohatý výběr. Platit budete hotově nebo vám to mám nechat strhávat z platu?“

Znejistěl jsem.

„Nerozumím – jak – platit?“

„Podle platných předpisů máte vzhledem k vaší tělesné hmotnosti nárok na židli s koeficientem osmdesát. Za těch dalších šedesát kilo budete muset zaplatit měsíčně...“

Jmenovala částku rovnající se třetině mého platu.

„Počkejte ještě nějaký čas, rozmyslím si to,“ podotkl jsem a zrušil spojení. Vlastně jsem chtěl zařvat: „Ale vždyť jsem těžký.“ Včas jsem se vzpamatoval. Dobře vím, jak by reagovala. Stal bych se pro ni pouhým vzduchem, který nestojí ani za vdechnutí.

Nu, kdo si „těžkost“ nevyzkoušel na vlastní kůži, neuvěří, kolik s ní může být potíží. Vždyť i tyto řádky píšu jen tak pro sebe, není přece žádná naděje, že by rukopis po „těžkém“ někdo četl. Tak například hned první den, když jsem se ráno vysoukal z vany a převlékl do suchého, jsem zaznamenal, že mne opustila žena. Ne, žádný vzkaz nenechala – přece si nebude dopisovat s „těžkým“. Ale byla pryč a s ní všechny její věci včetně nábytku a poloviny manželské postele. Zbylo jen to, co bylo pevně připevněno nebo se jí nehodilo. Musela to vystěhovat už včera, když jsem stál před soudem. Kde se v ní však vzala ta neochvějná jistota, že budu odsouzen? Nebyla to špatná manželka a měl jsem ji docela rád. Bylo mi to líto, ale svým způsobem jsem ji chápal. Těžko říct, jak bych se zachoval já, kdyby se ona vracela od soudu obtěžkána takovým závažím...

Nikdo ke mně na návštěvy nechodil – a proč taky? – dokonce i v kanceláři, přestože jsem dělal, co jsem mohl a snažil se ze všech sil chovat jako „lehký“, vládlo dost divné klima. Dva kolegové dali krátce po sobě výpověď – i když to mohlo mít úplně jiné příčiny – a velice dlouho se za ně nedařilo sehnat náhradu, takže vedoucí bez nějakých rozpaků naválil všechny jejich povinnosti na mne. Zavinils, že odešli, tak pěkně dělej jejich práci. Jestli cekneš, jsi na ulici. To byla celá jeho filozofie. Před svým odsouzením bych se ovšem nad něčím podobným nepohoršoval. Nu, časy se mění. Pracovní výkonnost jsem si musel za každou cenu udržet. Na sto procent, a podle názoru nadřízených určitě i na víc. Musel jsem jíst, jinak bych své břímě neunesl.

Jíst...

Na svých osmdesát kilogramů vzhledem k postavení lehce pracujícího jsem měl přiděl potravin v hodnotě 10 883,6 kilojoulů na den. Ani o chlup víc. Neměl jsem nejmenší šanci někoho v obchodě oklamat – kreditní karta vše zaznamenávala. Přiděl mi bohatě postačoval, pokud jsem byl „lehký“.

Ale teď, když jsem nosil o nějakých těch pár kilo víc, jsem odhadoval, že můj energetický výdej převyšuje příjem nejméně o 1500 KJ. Ale jak ten deficit nahradit? Přiděly byly přesně stanoveny a ohledy na „těžkost“ nikdo nebral. Den ze dne jsem cítil víc a víc, jak si na své trápení začínám zvykat a netrvalo by možná ani půl roku a chodil bych se svým závažím jako švihák, ale protože byl energetický příjem tak nízký, znatelně jsem cítil, jak hubnu a den ze dne ztrácím síly. Spočítal jsem si, že to vydržím nanejvýš tak půl roku, a potom...

Naděje, že bych sehnal potraviny pod rukou, byla pramalá. Musel bych se spojit s nejpochybnějšími živly, kupovat jídlo načerno za přemrštěné ceny; nu, to bych si snad nějakou dobu dovolit mohl, ale pak bych se stal v jejich rukou bezmocnou hříčkou, při prvním maléru by mě pašeráci a pokoutní obchodníci předhodili úřadům a následovalo by nejméně dvacet kilogramů navíc. A to bych asi nepřezil. Netušil jsem, že rozsudek, kterým mne ta podařená soudkyně počastovala, se rovná trestu smrti. Pomalé, vle-

lé, neodvratné smrti.

Jedno odpoledne se mi v práci udělalo nevolno, dostal jsem závratě a v mdlobách jsem, padl k zemi. Pochopitelně mne nikdo nezvedl, nikdo si toho vlastně ani nevšiml. Musel jsem se vzpamatovat sám, opět se posadit na židli a předstírat, že pracuji, i když se mi před očima dělaly barevné kruhy a bylo mi stále na nic. Druhý den si mne zavolal vedoucí. Byl to vlastně hodný člověk, ale měl rodinu a s ohledem na ni si nemohl dovolit vlastně vůbec nic. Aniž hnul brvou, prohlásil, že včerejší odpoledne mi nezaplatí, protože jsem nepodal žádný výkon – o tom, že mi bylo zle, nepadlo ani slovo. Upozornil mě, že pokud se podobné výstřelky budou opakovat, v krátké době to tady se mnou ukončí. Z jeho hlasu jsem však necítil vztek nebo zášť, v druhém plánu jakoby říkal: co mám brachu dělat, když já jsem na tom stejně jako ty. Došlo mi to, až když jsem za sebou zaklapl dveře. Že by byl také „těžký“? Bylo to pro mne něco nepředstavitelného a rychle jsem tu hříšnou myšlenku zapudil. Spíš jsem přemýšlel nad tím, jak zvýšit kalorický příjem, jinak se jeho slova naplní velice brzy.

Najít východisko, k tomu byla jen jediná legální cesta. Krátce poté, co jsem byl odsouzen, jsem našel ve schránce leták agentury „Cyclop“, tištěný na mizerném dřevitém papíru. Dočetl jsem se, že poradna pro „těžké“ je v agentuře otevřena dnem i nocí. Následovala adresa, telefonní číslo. Nic víc a nic méně. Podívoval jsem se nad tím, jak může někdo odsouzeným věnovat takovou pozornost a snad i sám riskovat, že se stane „těžkým“. Že by tuto iniciativu projevíli sami „těžcí“ – i když nás určitě nebylo málo – bylo krajně nepravděpodobné. Tresty za pomoc „těžkému“ byly vysoké, ale pro každého „těžkého“ znamenaly katastrofu. Ale já to riskl. Byl jsem tak zesláblý a zdeprimovaný, že jsem se začínal bez rozpaků zabývat myšlenkami na sebevraždu a tak jsem se rozhodl, že neuškodí, když na uvedenou adresu zajdu.

Byl to omšelý, napolo rozpadlý barák, s omítkou, která byla svědkem událostí nejméně posledních třech století. Nad dveřmi nápis:

CYCLOP – PORADNA PRO ODSOUZENÉ

Stát to tedy trpěl, instituce byla legální. V ošuntělé kanceláři za stolem prolezlým červotočem vysedával znužený chlapík, s kterým bych v dobách, kdy jsem chodil po světě bez zbytečné přítěže, nepromluvil ani slovo. Neholená tvář, vysedlé lícní kosti, pohled potkana. Stříkané sako na několika místech záplatované, páteř prohnutá do trojitého S. Na první pohled „těžký“, a ani se to nesnažil zastírat. Přinejmenším sedmdesát kilo, hádal jsem. Koeficient 100? Lupič? Zrádce státního tajemství? Bylo mi to jedno. Nepředstavil se a ukázal na židli. Udržela mě, byla stavěna na 200.

„Kolik?“ zeptal se drsným hlasem alkoholika.

„Pět let.“

„Koeficient?“ vykřikl.

„0,63...“

„Hm... Tak vykládejte, co vás sem vede.“

„Hlad,“ vysvětlil jsem mu jedním slovem všechny své potíže. Sám věděl právě tak dobře, jak to chodí.

„Zábavy s váma zrovna moc není,“ ušklíbl se. „Jinak je ovšem pomoc jednoduchá. Kalorické přiděly nezvyšujeme.“

„Tak jak potom tedy...“

„Když budeš ochoten spolupracovat,“ naklonil se ke mně, „můžeš si trochu odlehčit.“

„Cože?“ nevycházel jsem z údivu. „Znamená to úlevu v mých potížích nebo...“ koktal jsem.

„Snad to říkám jasně,“ přešel do úředního tonu.

„Jste ochoten spolupracovat?“

„O co vlastně jde?“

Hodil mi papír potištěný drobným hustým písmem.

Byl tam portrét neznámého člověka, jeho popis, základní data a další údaje.

„Do tří dnů přinesete informace, čím se tenhle člověk zabývá ve volném čase, s kým se stýká, jaké má názory, co říká.“

„Mám dělat špicla?“

„Říkej si tomu, jak chceš.“ To už nebylo úřední, tak mi zase tykal.

„K něčemu takovému se nikdy nesnížím,“ vykřikl jsem.

„Nikdo tě nenutí. Ten papír si můžeš vzít s sebou.“

„Ne!“ hodil jsem ho zmačkaný na stůl.

„Pak ovšem spolu nemáme co do činění.“

Otočil jsem se a chtěl odejít.

„Tamtudy to nepůjde, vážený,“ zašklebil se ten ohavný typ. „Odtud vedou jen dvoje dveře. Jedny jsou pro ty, kteří přistoupili na spolupráci, nu a pro ostatní jsou ty druhé. Buď si ten papír vezmeš a vrátíš se, kudy jsi přišel, nebo ho tu necháš a půjdeš druhými. Máš však zcela svobodnou volbu.“

Když jsem procházel druhými dveřmi, zdálo se mi, že mě něco ožahlo. Nevěděl jsem, o co jde, ale když jsem se pak doma vážil, byl jsem o sto gramů těžší. Tak taková to byla poradna! Pěkní ptáčkové.

Ale hlad byl čím dál silnější a sil ubývalo.

Přesto jsem v sobě našel sílu k procházkám.

Ani to jinak nešlo. Kdybych jenom ležel ve vaně, jednoho dne by se prostě mohlo stát, že bych z ní už nevylezl. Měl jsem svůj okruh, který jsem absolvoval každý den. Dříve jsem na něm běhal, teď se sotva ploužil a měl jsem co dělat, abych občas nepodklesl v kolenou a neupozornil tak na sebe kolemjdoucí. Pak bych už sem, na svou oblíbenou trasu, ani nesměl. Ne že by mě sem nikdo nepustil, ale lidé by se ode mne odvraceli a já bych nesnesl tu hanbu. Dost na tom, že se na mne dívali skrz prsty v zaměstnání.

Šel jsem po nábřeží, kolem se valila kalná chladná voda, nad ní poletovali věčně ukřičení rackové a byl to jeden z posledních teplých dní nastupujícího podzimu. Za pár dní přijdou mlhy a pro člověka postiženého rukou zákona nastanou další komplikace.

A tu jsem zaslechl volání o pomoc. Asi dvacet metrů od břehu jsem spatřil převrácenou loďku; kýlu se držela žena a přinejmenším jedno dítě. Víc jsem neviděl, ale ani na chvíli jsem nezaváhal, shodil jsem sako a boty a vrhl se po hlavě do proudu. Inu, nemyslel jsem. Tu rodinu zachránila v krátké době říční hlídka, zatímco já jsem se vzápětí potom, co má hlava prorazila chladnou hladinu, důvěrně seznámil s kamenným dlážděným dnem regulované řeky. Byl jsem těžký a s takovou hmotností navíc se prostě plavat nedalo. Ležel jsem na dně a proklínal především sám sebe. Natlučená hlava dost bolela, nezdálo se, že je tu hluboko, ale když jsem se postavil, nad hladinu jsem nedosáhl. Pokoušel jsem se vyskočit, ale celkem zbytečně. Bylo tam něco přes tři metry a síly k tomu, abych vyskočil nad hladinu, jsem dávno neměl. Voda byla kalná, téměř neprůhledná a já nevěděl, kde hledat břeh. Vzduchu v plicích se mi začínalo nedostávat, skočil jsem do vody jako mladík a ani jsem se moc nenadechl. Tak jsem to riskl a vydal jsem se pěšky směrem, kde jsem tušil břeh. Po určitém čase, který mi připadal nekonečný, se mi hlava dostala nad vodu.

Ležel jsem na šikmém dlážděném břehu a vychutnával

radost z toho, že jsem zůstal naživu. Trochu mne to samotného překvapilo – jak může mít někdo z takového života radost? Zatím jsem neměl sílu vylézt ven, ležel jsem a čekal, až se trochu vzpamatuju, od pasu dolů jsem byl stále ještě ponořen do vody a začínal jsem trpět chladem. Mým těžkým tělem prudký proud našťestí ani nepohnul. Tu se ke mně kdosi nahnul a podával mi ruku. Zavrtěl jsem hlavou.

„Jsem těžký,“ zasípěl jsem a odvrátil se.

Ruka se odtáhla.

Ten člověk však neodešel, stál na břehu a díval se na mne. Potom promluvil, čímž se dopustil trestného činu.

„Chtěl jste zachránit mou rodinu. Nezapomenu na to,“ a rychle odešel.

Za čtvrt hodiny jsem se vyškřábal z vody a celým tělem vnímaje opovržení kolemjdoucích jsem se doplížil domů. Nu, od zítřka si budu muset pro své procházky vyhledat novou trasu.

Ke svému překvapení jsem asi za deset dní našel ve schránce předvolání k soudu. K témuž soudu, kde jsem byl před čtyřmi měsíci odsouzen k tak krutému trestu. Přemýšlel jsem, co mi asi chtějí a pln rozpaků jsem tam ve stanovenou dobu šel.

Úředník nedával právě najevo, že si mne všímá, jen vyhledal ve fasciklech jakousi listinu a začal ji nezáživným hlasem předčítat, asi tak, jako by četl zprávu o stavu sjízdnosti silnic.

„Odsouzený Thomas Orten projevil dne 18. října tohoto roku tolik občanské statečnosti, že nedbaje svého handicapu, pokusil se s nasazením života zachránit osoby ohrožené živlem. Z tohoto důvodu a s přihlédnutím k tomu, že se ve výkonu trestu choval prozatím vzorně, se mu zkracuje úhrnná délka regrese na čtyři a půl roku.“

Cože? Oni ocenili mou dobrou vůli? Ten otec rodiny riskoval skutečně příliš mnoho, možná, že teď už i on sám nosí břemeno. Ale co ta atrapa přede mnou? Co mi to tady čte? To má pro mne představovat nějakou úlevu? To má být odměna za údajně šlechetný čin? Vždyť během roku ze mne bude chodící kostra a za dalších pár měsíců tady určitě nebude nikdo, kdo by mi vykopal hrob, a on mne tím chladným tónem odsuzuje ke čtyřem a půl roku namísto pěti?

„To není možné!“ vykřikl jsem. „Vy jste se zbláznil, dejte mi třeba deset let, ale suďte mi aspoň deset kilo, jinak zhebnu.“

„Proti rozsudku není odvolání,“ dodal a nezdálo se, že by mne slyšel. Trefil jsem se přesně, až mi od té rány otekla pěst. Riskoval jsem snad vše, ale přes hubu jsem mu dát musel. Stál tam a neřekl ani slovo. Mlčky jsem odešel, a to už jsem věděl, že mne za ten úder žádný trest nemůže postihnout. Ten chlap, takový souška, měl nejméně sto padesát kilo. Proto s ním taky má rána ani nehnula. Vypadal však dobře živěný.

Vtrhl jsem do malého výtahu ještě než se zavřely dveře, byla tam jen osamocená žena. Zděšeně vykřikla, ale já se domníval, že je to jen proto, že ve mně poznala těžkého. Rozhodl jsem se právě, že na všechny přestanu brát ohledy a zejména na nějakou uječenou ženskou. Kabina se trhavě rozjela směrem dolů, nahoře něco zakvílelo, ucítil jsem trhnutí a výtah se zastavil mezi patry.

Zuřivě jsem mačkal knoflík s nápisem „Přízemí“, nebylo to nic platné, klec se ani nehnula. Tiskl jsem zvonek, abych přivolal pomoc, a vztek pěkně cloumal mým těžkým tělem.

„Zbytečně se namáháte, když už jste to takhle zvorál,“

řekla. „Je pozdě odpoledne, údržbáři mají po službě. Je tady jenom vrátný a ten se kvůli nám nepřetrhne.“

Udiveně jsem se na ni obrátil. Chvilí jsem ji nemohl poznat, ten podivný, kamenný pohled sfingy, ne, to nemohla být mýlka. Byla to ta bezcitná soudkyně, která na mne s kamennou tváří hodila nesnesitelné břímě.

„Jsme prostě přetížení,“ podotkla a snažila se o úsměv. Nepoznala mě.

Přetížení? Jak to, že jsme přetížení, tyhle kabinky přece unesou tři lidi, mají nosnost dvě stě deset kilogramů, já mám slabých sto padesát a ona, při vší úctě, nemůže mít víc než takových pětapadesát...

Tu myšlenku jsem chtěl zapudit, ale nešlo to.

Jak podivně a nepřírozeně se opírá o stěnu klece...

„Kolik nosíte?“ zeptal jsem se příškrčeným hlasem a vztek v mém nitru se začínal měnit v pocit ohromení. Zcela jsem zapomněl na to, že oslovením „těžkého“ porušuji zákon.

„Šestačtyřicet,“ zašeptala. Téměř se jí neotevřely rty.

„Tak vy nosíte šestačtyřicet kilo,“ řekl jsem vyčítavě.

„Už asi dost dlouho. Víte tedy dobře, jaké to je. Tak proč jste, skakru, na mne pro nic za nic navalila osmapadesát kilogramů? Pytel cementu a ještě kus navrch!“

Nechápala.

„Copak se nepamatujete? Není to ani čtyři měsíce.

Thomas Orten, jméno mé. Do smrti budu umět citovat ta vaše laskavá slůvka! Obžalovaný Thomas Orten je vinen, že dne dvaadvacátého září minulého roku v jednadvacet hodin třicet minut v objektu kavárny Mimóza šířil...“

„... štvavé řeči, napadal citlivý organismus našeho státu a vyzýval k podvracení...“

„Pamatuje si to!“ vykřikl jsem. „Nu, co vy na to, křepelko? Zdá se, že jsme tady zavření na celou noc. Co kdybych, vám teď ještě pár přidal?“

Pochopitelně jsem byl něčeho takového dalek.

Měl jsem vlastně co dělat sám se sebou. Čekala nás tady pravděpodobně dost krušná noc, pokud se dalo jejím slovům věřit. Mohl jsem se pro dnešek rozloučit se svou nadlehčovací lázní.

„Nechte těch řečí, sám dobře víte, že to neuděláte.“

„A kdo mi v tom zabrání.“

„Vy sám. Čtu vám to z očí. Uklidněte se. Musíme se podělit o ten úzký prostor na podlaze. Už nevydržím déle stát.“

Jakž takž jsme se tam vešli, bylo to však krajně nepohodlné. Spát se tak rozhodně nedalo, za chvíli začaly brnět nohy a musel jsem polohu co chvíli měnit. Navíc jsem se obával, že se mi ráno nepodaří vstát.

Co to mohlo znamenat, to mi bylo jasné.

„Jak můžete jako odsouzená dělat soudce?“ zeptal jsem se jen tak, aby řeč nestála. Usmála se.

„A kdo jiný by měl soudce dělat?“ podivila se dost upřímně. „Snad vám neprozradím žádné tajemství, když řeknu, že v justičním paláci nenosí nikdo méně než třicet kilo.“

„Proboha, snad mi nechcete namluvit, že naše justice sestává ze samých zločinců?“

„Zločinců? Proč myslíte, že všichni, kdo nosí zátěž, musí být zločinci? Připadáte si snad vy jako zločinec?“

„Jako zločinec ne,“ odsekl jsem. „Jako prašivý ano.“

„Časem si zvyknete. Na všechno.“

„Tak, jak je to vlastně? A vůbec, proč jste mi navalila pět let a padesát osm kilo, když bohatě stačila polovina?“

„To je přece úplně jednoduché. Pro mne vedou ze

soudní síně dvoje dveře. Když dostanete naloženo, jak se patří, jsem o sto gramů lehčí. Kdybych s vámi měla soucit, potom..."

„Jako v agentuře..." zašeptal jsem.

„Jako všude jinde," opravila mě. „Ve vládních úřadech, soudech, armádě. Najdou vám nějaký ten hříšek, přisijou vám čtyřicet padesát kilo, počkají, až se sám za pomoci veřejného mínění utýráte a pak vám nabídnou výhodné místo, které nemůžete dost dobře odmítnout. Bude z vás prokurátor, soudce, velitel, ministr, ředitel. Z vaší kanceláře povedou dvoje dveře, ale až půjdete domů, otevřou se jen jedny. Podle zásluh. Chápete?"

„Ale vůbec ne!" vykřikl jsem. „Znamená to tedy, že i já?"

„Co jiného? Jak dlouho už jste těžký? Pět měsíců? Ještě vás nechají nějaký čas si užívat a pak přijdou. Určitě jste byl vytipován už dávno, vypadáte jako vzdělaný člověk. Hodíte se na řídicí funkci. A společnost má takhle zaručeno, že budete pískat, jak oni budou dirigovat."

„Nikdy jsem se ničemu takovému neučil."

„A vy myslíte, že já jsem studovala práva?"

„Ale jak můžete potom soudit, jak se vyznáte ve všech těch nesmyslných právnických kličkách?"

„To už pak člověka naučí život," řekla hořce.

Přemýšlel jsem. Nemohl jsem si to všechno vůbec srovnat v hlavě. Společnost, která se mi ještě před půlhodinou zdála být dokonale organizovaným systémem, se v mém mozku začínala hroutit daleko dřív, než se na ní samotné projeví – a musí se přece projevit? – přiznaly krize.

„Počkejte, dostal jsem jenom pět let. Tahle doba uplyne, sejmou mi závaží, budu lehký a budu moct jednat podle libosti."

„Hochu," usmála se sarkasticky. „Tohle své břímě ponešez hezky dlouho. Rozhodně déle, než si myslíš. Neznám nikoho, komu by se podařilo vykonat trest s úspěchem. Dřív nebo později se člověk dopustí dalšího přestupku, jako těžkému na to stačí i špatný pohled či slova pronesená ze spánku. Přejde před soud a já dostanu na stůl jeho případ a buď si jist, že ode mne nějaký ten rok navíc dostane. Já nemohu jinak. Čekají mě jen dvoje dveře a nemám tedy velký výběr."

„Ale to je šílené!"

„Ne zas tak, jak to vypadá. Stát takhle získal desetitisíce věrných úředníků. Naprosto spolehlivých."

„A všichni jsou těžcí?"

„Neznám nikoho, komu by uplynula lhůta a břímě z něj bylo snato. Všichni do jednoho se dostali znovu před soud, a pokračují dál ve svém zaměstnání společností tolik žádaném."

Připadalo mi, že ten báječný systém schvaluje a považuje jej za dokonalý.

„Já to ale vydržím," zvolal jsem.

Neodpověděla, jen se vyčítavě usmívala. Už to nebyla taková robotí tvář jako tenkrát. Teď to byla prostá, docela sympatická žena, možná trochu zaslepená službou nestvůrnému systému. Je mladší než jsem si myslel, rozhodně jí nebude víc než třicet. Přestože mé obratle zpívaly napětím, nedalo se říct, že by tahle noc byla z těch nepříjemných. Dostalo se mi mnohého poučení a začal jsem se konečně orientovat ve světě, v němž jsem musel žít, a Klára byla příjemnou společnicí. Soudkyni dělala už tři roky a za tu dobu ze sebe neseťřásla víc než pět kilo. Když jsem se ptal, jak je to možné, vysvětlila mi celý princip práce. Případů zas neměla tolik, aby se svých kilogramů mohla zba-

vit rychle, a několikrát projevila zbytečný soucit a musela vyjít jinými dveřmi. Do vypršení trestu jí zbýval necelý rok, ale dobře věděla, že už se i nad ní sklání rameno spravedlnosti a jen s hrůzou čekala, kdy udeří. Opravdu stačilo, aby někdo oznámil, že tady hovoří se mnou, s „těžkým"?

Mé rozhodnutí, že se pokusím v nastávající zkoušce obstát, bylo pevné.

Ráno nás vysvobodil údržbář. Pomocí ručního kola spustil klec o patro níž a otevřel nám dveře.

Jakožto „těžcí" jsme mu nestáli ani za špetku pozornosti, ale výtah, k našemu štěstí, musel jezdit.

Ta noc, kterou jsem nemohl strávit ve vodě, mě stála mnoho sil. Doháněl jsem to několik příštích odpolední – vynechal jsem procházky a ležel pod vodou o dvě nebo tři hodiny déle, moc to však nepomohlo.

Cítil jsem, jak téměř nezadržitelně spěji k záhubě. Nakonec došlo k nejhoršímu. V zaměstnání jsem se neudržel a zhroutil jsem se. Ležel jsem dlouho na zemi a nikdo si mě nevšiml. Chodili kolem jako bych neexistoval, a v tom měli ostatně pravdu. Ten den jsem tam byl naposledy. Pochopil jsem to ve chvíli, kdy mi před koncem pracovní doby vyplátili do haléře celou mzdu.

Na chodbě jsem potkal vedoucího. Už už se zdálo, že ke mně přistoupí, s úsměvem mi podá ruku a s pokrčením ramen se omluví, že nemohl jednat jinak.

On však jen sklopil oči a protáhl se kolem stěny. Jeho krok byl těžký. Tak těžký, že bylo jasné, že skutečně jinak jednat nemůže.

Nastaly krušné časy. S Klárou jsem se vídal často, skoro každé odpoledne, zvolna jsme se procházeli parkem, z něhož jsem si teď udělal promenádu namísto nábřeží, kam jsem se už neodvažoval zajít, a povídali si o běžných věcech. Náš vztah byl neurčitý, ale bylo nám spolu příjemné. O uzavření manželství pochopitelně nemohla být řeč. Nikdo nemůže vstoupit do manželství s „těžkým", aniž by se dopustil trestného činu.

Mohl jsem jen snít o tom, že se nám někdy v budoucnu podaří zbavit se toho údělu, že bychom spolu mohli šťastně žít. Teď jsem byl bez zaměstnání a tím pádem i bez prostředků, a kalorický dluh narůstal. Práci jsem pochopitelně nesehnal. Všude se na mě podívali, jen zažbrblali: „Těžký?" a když jsem přikývl, byl jsem pro ně pouhým vzduchem. Pokusil jsem se klamat, ale nebylo to k ničemu. Později jsem se dověděl, že každý personální úředník, s největší pravděpodobností sám „těžký", má vedle svého stolu pod podlahou dobře zamaskovanou decimálku. Práce úředníka, kterou jedinou jsem ovládal, byla pro mne ztracena a žádnou jinou mi stejně nikdo nesvěřil, i když jsem byl ochoten dělat třeba poslíčka nebo uklízeče. Trvalo to týden a mé předsevzetí vzalo za své ve chvíli, kdy mi Klára přinesla část potravin ze svého skromného přidělu.

Překročil jsem znovu práh agentury Cyclop. Úředník, který si jistě mezitím odlehčil přinejmenším o čtyři kila, se tvářil ještě bezcitněji než minule. Kupodivu mě poznal.

„Jsi na dně, co?" ušklíbl se. Mlčky jsem přikývl.

Hodil mi papír s úkolem. Beze slova jsem ho vzal a odešel správnými dveřmi. Druhý den jsem mu přinesl informaci o tom, co dělá občan Glowe v době od osmnácti do dvaadvaceti hodin. Při odchodu jsem byl o sto gramů lehčí.

Druhý den jsem tam byl znovu.

„Co tu chceš ještě?" zabručel.

„Hledám práci, pro všechno na světě. Už dva dny jsem nejedl."

„Práce může být," zavrčel. „Dvě kila."

Nerozuměl jsem.

„Těmito dveřmi, zátěž dvě kila a budeš mít práci,“ opakoval jako robot.

„Ne!“

„Tak třeba chcípni.“

Za tři dny jsem prošel správnými dveřmi, nechal si naložit dvě kila a dostal jsem doporučení.

Stal jsem se nádeníkem obsluhujícím benzínové čerpadlo. Pilně jsem doplňoval olej, hustil pneumatiky, doléval vodu do chladičů, umýval okna. Měl jsem zase své kilo jouly, dokonce o něco víc, protože jsem pracoval manuálně a měl jsem zvýšenou spotřebu. Když jsem si chtěl o nějakých sto gramů ulehčit, stačilo zajít do agentury Cyclop. A bylo to tak lákavé! Nezdřel jsem se a po týdnu jsem stál znovu tvář v tvář zarostlému individuu. A za dva dny opět. Během měsíce jsem shodil kilogram. Připadal jsem si jako svině, byl jsem sám sobě odporný. Kláře jsem se o tom nezminil ani slůvkem. Ale zase jsem trochu žil.

Šok pro mne nastal ten den, kdy mi Klára suše oznámila, že jakýsi Horgis byl odsouzen na čtyři roky regrese se zátěží za šíření nepravdivých zpráv o veřejném činiteli. S hrůzou jsem si uvědomil, že o témže Horgisovi jsem přinesl před několika týdny drobnou informaci a ulevil si tak o deset deka. A bylo to tak nevinné, Horgis jen prohlásil v obchodě s potravinami, že brambory, které byly nabízeny, stojí za hovno jako všechno ostatní zboží. Nic víc a nicméně, a stačilo to. Nevím, zda Klára věděla, že jsem to byl právě já, kdo... Ne, ona to musela vědět! Utekl jsem jako kluk a běžel domů. Styděl jsem se jako nikdy v životě.

Doma mne čekalo předvolání na Úřad pro regulaci obyvatelstva. Datum zítřejší, hodina časná. V případě nedostavení se... Dál jsem nečetl, věděl jsem, že tam bude něco o pěti stech gramech. Pochopitelně jsem tam šel.

Jednání bylo prosté. Jen mi dali vybrat, kterými dveřmi chci vyjít ven. Projít levými znamenalo, že se stanu výběrčím daní. Nezajímal jsem se o to, co by mě čekalo v jiném případě. Bez rozmyšlení jsem přijal nabídku, která byla neobyčejně lákavá. Kalorický příjem téměř dvojnásobný, plat o polovinu vyšší, služební postup zaručený. Jen představa dvojích dveří, které povedou z mé kanceláře, mne trochu děsila.

Došlo na Klářina slova. Stal jsem se váženým úředníkem, už ne jen obyčejným poskokem v malém podniku. Byl jsem ve státní službě. Zbývaly mi necelé čtyři roky trestu. Teď už nebudu muset chodit do agentury Cyclop. Jde jen o to vykonávat svou práci čestně a spravedlivě, podle zákona a potřeb společnosti. Pak mě budou jistě vždycky čekat jen ty správné dveře. Ukážu cestu všem, kteří se mnou sdílejí stejný osud. Svět se musí zbavit toho hnusu, který je všude kolem mne. Snad jednou dojde k tomu, že materializátory budou rozbity stejně jako okovy otroctví. Jen nesmím zavdat žádnou záminku k dalšímu trestu. Tady opatrně, Thomasi Ortene. Stačí jiný než úřední styk s „těžkým“ a je všechno ztraceno. Ale to by znamenalo rozejít se s Klárou, to přece nejde... Zatím jsem tu myšlenku zapudil.

Ono se to řekne – vyměřovat daně. Daně se platí ze všeho, to jsem věděl předem, jen jsem doposud se žádným daňovým úředníkem nepřišel do styku. Jsem nemajetný, bez příbuzných, nedědil jsem, nedostával daty. Pochopitelně jsem platil daň ze mzdy, ta se však vyměřovala automaticky podle systému normálního člověku zcela nepochopitelnému. Neznal jsem jediný zákon, jediný paragraf, který určoval, jaká daň má být vyměřena. Nevěděl jsem nic a octl se v prázdné kanceláři. Stůl, kupodivu bytelná židle, polo-

prázdná skříň. Nevěděl jsem, co počít, ale situace se začínala řešit sama. Pokud měl být proveden jakýkoli právní úkon, mělo být něco zaevidováno, o cokoli po – žádáno, dostala strana k tomu účelu řádně obsažený dotazník, a prázdných tiskopisů jsem ve skříni objevil dost. Nic jiného v ní nebylo. Strany obíhaly příslušné úřady a všude dostaly patřičný výměr a potvrzení. Mně tady zbývalo jen dopsat patřičnou částku, opatřit ji razítkem a podpisem. Jak však tuto částku stanovit?

Netušil jsem, jak rychle mně to život naučí.

První zákazník na sebe nenechal dlouho čekat. Vyděšený mužík kolem čtyřicítky, drobné přihrblé postavičky, žmolal v upocených dlaních vyplněný dotazník. Prodával automobil, starý vrak, jak vyplynulo hned z prvního pohledu na vyplněné rubriky, a to nepochybně jen proto, že munic jiného nezbývalo, jen proto, že se chtěl se svou rodinou ještě nějaký čas udržet při životě.

„Jakou cenu má ten vůz?“ snažil jsem se vypadat přívětivě.

„Kolem osmi set goldů,“ zašeptal.

Pakatel. Za ty prachy jsou dva obědy v luxusní restauraci. Já si je teď možná budu moct dovolit. Trochu jsem znejistěl. Z toho mám vyměřovat nějakou daň? Stojí to vůbec za to?

„Nevíte, kolik se z toho tak platí?“ pokusil jsem se o otevřené jednání. Možná neuškodí, když získám nějakou zkušenost právě tímhle způsobem. Podivil jsem se, jak ho můj dotaz vyděsil. Asi nebyl na daňovém úřadu poprvé...

„Ne, pane, to nejde!“ vykřikl. „Sumu přece určujete vy!“ Vyděšeně se rozhlížel, jestli nás někdo neposlouchá.

„Tak dobře,“ zamručel jsem a vyplnil kolonku. Dvacet goldů bude ažaž. Přiklepl jsem razítko. Trochu se mi třásla ruka, takže jsem je rozmázl, ale dvacítká byla dobře viditelná. Podal jsem mu formulář.

Podíval se do něj. Nikdy předtím jsem neviděl v lidském obličejí tak pronikavou změnu, jaká se odehrála v tomto okamžiku u něj. Rozzářil se jako vánoční stromek, nestačil děkovat a couval z kanceláře pokorně se ukláněje. Pak rychle zmizel, abych si to náhodou nerozmyslel.

Celý den jsem vyřizoval prodej automobilů a podle zkušenosti, které jsem získal s prvním zákazníkem, jsem automaticky vyměřoval dvě a půl procenta. Po celou pracovní dobu vládla spokojenost na obou stranách a po poledni mi začalo připadat, že se lidé ke mně jen hrnou. Před koncem pracovní doby se před mými dveřmi vytvořila solidní fronta a musel jsem čekající odkázat na ráno.

Já přestal být spokojen jen jsem došel domů.

Na váze jsem zaznamenal dvěstěgramový přírůstek. Zdá se, že můj způsob úřadování nebyl právě úspěšný, když mi naložili hned na uvítanou dvojnásobnou porci.

Tak jsem příště stanovoval pět procent. Moc to nepomohlo. Fronta od mých dveří se nehnula, někteří jedinci tam vydrželi přes noc a večer mi přibýlo sto gramů.

O den později se prodávala auta s desetiprocentní daní, odměna za mou činnost pokračovala ve stejných šlápějích. Neváhal jsem a zvýšil na dvacet – kdo si v dnešní době může dovolit mít automobil, ať tedy platí řádné daně. Večer jsem to sečetl – za čtyři dny jsem přibyl půl kila. Kdybych pracoval takhle, pravděpodobně bych přivedl erární pokladnu na buben a sebe do hrobu. Během dalších dvou dnů se mi podařilo experimentálně ověřit, že daň z prodeje automobilu se pohybuje mezi pětácti a padesáti procenty odhadní ceny vozu – lhostejno, za jakou sumu se ve skutečnosti prodává. Ceny vozů odhadoval úřad o pár ulic

vedle – přemýšlel jsem, jaké asi tam mají limity. Budiž, naučil jsem se v tom trochu chodit a nepotřeboval jsem žádný zákoník ani sazebník. Život člověka naučí. Ale jak to udělat, abych něco shodil? Pár hodin jsem o tom přemýšlel. Lidí už ke mně nechodilo tolik co předtím, asi se rozkřiklo, že napalují sazby stejně jako ostatní, a tak jsem svým kolegům přestal brát práci. Tak jsem to vyzkoušel. Celý den jsem vyměřoval šedesát procent. Večerní kontrola mne ubezpečila, že můj odhad byl správný. Sto gramů dolů. Jen mi přitom dost vadilo, že všichni, kteří odcházeli z mé kanceláře, mě pěkně zhluboka nenáviděli.

Týden jsem vydržel na šedesáti procentech a byl jsem o půl kila lehčí. Potom však ke mě přišli nanejdvůř dva nebo tři zákazníci denně, neboť se rozneslo, jaký jsem kruřas. Ale když ta vysoká sazba přináší úlevu na hmotnosti, proč toho nevyužívají také ostatní? Pochopil jsem to záhy. Začínal jsem se za sebe stydět. Vždyť kdo ke mně chodil se žádostí o výměru daně? Většinou lidé, kteří rozprodávali svůj poslední majetek, a já jim z něho pěkně ukrájoval.

Umínal jsem si, že slevím, ale další den nepřišel nikdo a já byl večer o sto gramů těžší. Žádná práce – nárůst. Den na to jsem vyměřoval jen tak pro plezír patnáct procent. Ulevil jsem si na duši a přitížil na těle. Byl jsem tam, kde předtím.

Radil jsem se s Klárou o tom, co počít. Pokrčila rameny, sama byla v podobné situaci. Aby člověk přežil, musel být nemilosrdný. Ke všem. Stačí slabší chvilka, špetka soucitu a vše, co si v minulých dnech vybojoval, může být ztraceno. Ty tam jsou mé iluze o tom, že se v krátké době zbavím své tíhy. Kdybych každý den vyměřoval šedesát procent, zbavil bych se zátěže za šestset dní. Neuvěřitelně dlouhá doba. Ale také bych brzy ztratil klientelu, nikdo by ke mně nechodil, obraceli by se na ty, co vyměřují méně. Den bez zákazníka samozřejmě znamená zvýšení zátěže. Situace byla naprosto bezvýchodná.

Pokusil jsem se prodiskutovat ten problém s ostatními daňovými úředníky, kolegy ze sousedních dveří, dohodnout jednotnou sazbu, spojit se v jakousi organizovanou společnost, bránit se takhle proti tyranii. Poslouchali mě s úděsem, mnozí dělali, že mi nerozumí, odvraceli se, dva mě dokonce vyhodili ze dveří. Za týden jsem dostal předvolání k soudu, kde jsem se dověděl, že s ohledem na nevhodné chování se mi trest zvyšuje na šest let regrese při stejném koeficientu. Někdo z mých kolegů měl nepochybně důvěrné styky s agenturou Cyclop. Kolikpak se mu asi ulevilo. Doufám, že na duši se mu přitížilo dvojnásob.

Měl jsem strašlivou chuť se vším praštit. Zůstal jsem jeden den doma a bylo mi úplně jedno, kolik za to příberu. Aspoň na mne nebude žádný chudák nadávat. Ten den nečinnosti byl však dnem usilovného přemýšlení. Hluboce jsem se s tužkou v ruce zabýval stavem naší společnosti a nechápal jsem, jak ten zvrácený systém může pracovat. Všichni manuálně pracující – až na výjimky – byli zcela zjevně lehčí, jinak to snad ani dost dobře nešlo. Znamená to snad, že všichni ostatní jsou těžcí? Podle jakého systému jsou vybírání lidé, kteří sedí v úřadech? Klára mi něco naznačila. Ti inteligentnější jsou donuceni dopustit se přestupku, složitá síť donašců pracuje dokonale, o tom jsem se sám přesvědčil, není problém někoho odsoudit a tím se člověk stane tím nejvěrnějším služebníkem, který už jen automaticky plní přání... Ale koho vlastně?

Pro koho celý ten morbidní kolos tak dokonale pracuje, na co jsou vynakládány všechny ty nesmírné prostředky, které jsou vyždřeny z lidí?

Jaké jsou vlastně principy celé ekonomiky, řízení státu?

Nemohl jsem to pochopit, neměl jsem příslušné vzdělání, ale pomalu jsem nabýval dojmu, že tohle všechno, ten obludný stroj, den po dni, rok za rokem běží jen jakousi setrvačností, jako špatně natažený budík, jehož obrátky jsou co chvíli pomalejší, až se nakonec úplně zastaví. Znamená to snad, že se stát zhroutí? Čísla na papíře tomu nasvědčovala, ale měl jsem správné podklady? Co pak bude s námi? Samozřejmě, zrušit regresi jako první podmínku zlepšení života se jeví být tím nejjednodušším krokem. Je nutno upravit celý systém, stanovit pevné zákony, nenechat průběh událostí na zvůli úředníků, kteří jsou regulováni jen svou hmotností. Zdálo se to tak jednoduché, že jsem nechápal, proč se to už dávno nestalo.

Rozhodl jsem se po schůzce s Klárou. Byla uplakaná a dlouho jsem se nemohl dovědět, proč. Nakonec mi prozradila, že dostala další tři roky.

Za to, že se stýká s „těžkým“. Boží mlýny melou pomalu, až udeřily. Agentura Cyclop opět zářila. Pochopitelně, blížil se jí konec trestu, něco na ni museli vymyslet. Určitě tam někde za příhrádkou sedí příčinlivý úředníček těžký nejméně půldruhého metráku, který má před sebou: karty odsouzených a ty, kterým se blíží konec trestu, předhazuje agentuře Cyclop. Bodež by ztěžkl o dvě stě kilo!

Trochu jsem ještě znal ty zbytky zákonů, které u nás jakousi setrvačností pořád platily. Kdokoli měl právo osobně promluvit s hlavou státu, pochopitelně, až na něj přijde řada. Chtěl jsem vědět, kdo to řídí, kdo nás všechny ovládá jako loutky svými neviditelnými nitkami. Snad bude přístupný mým názorům, není přece slepý a vidí, co se kolem děje, sám je z toho jistě také nešťastný. Marně jsem se však namáhal vzpomenout si, jak se představitel státu vlastně jmenuje. Nějak podezřele dlouho se neobjevil na veřejnosti.

Šel jsem tam další den večer, hned po službě; celý den jsem přiděloval průměrných dvaatřicet procent, což v důsledku znamenalo, že má hmotnost se nezměnila. Po dlouhé době jsem použil veřejného dopravního prostředku – připadalo mi, že průvodčí je také těžký a stanovuje jízdné jen proto, aby si ulevil. U vládního paláce jsem se ohlásil vrátnému. Na pohled těžkému. Podivil se.

„Nic vám v tom nebrání, pane Ortene. Můžete jej navštívit ihned.“

„Jak to – ihned? Copak mě nezapíšete do pořadí?“

„Ne, proč? Nikdo sem nechodí. Patnáct kilo.“

„Cože?“

„Návštěva u hlavy státu stojí patnáct kilogramů. Máte ještě zájem?“

„A to všichni, kteří k němu chtějí, musejí...“

„Pochopitelně.“

„I ti, co patří k jeho kabinetu?“

„Přestaňte se hloupě vyptávat,“ zavrčel vrátný. „Chcete-li jít dál, projděte těmito dveřmi, za nimi je čekárna. Posadte se tam a za chvíli vás uvedou.“

Nevím, jestli jsem se nezbláznil. Nechtěl jsem sice dopadnout jako Hanibal a obrátit se před cílem, ale mé další jednání už postrádalo jakoukoli logiku.

Patnáct kilo navíc mě přikovalo k zemi a čtyři hodiny v čekárně mě pěkně zpracovaly. Když jsem prošel pozlacenými dveřmi trůnního sálu, o nichž jsem toho tolik slyšel, bušilo mi srdce jako kulomet. Tělesná stráž, sestávající ze dvou „lehkých“, mě uvedla dovnitř.

Prezident byl až po krk ponořen v bazénu, vykukovala mu jen lysá hlava. Tupě zíral před sebe a nezdálo se, že by něco vnímal. Zato já vnímal až příliš. Tu tvář jsem neznal, byla to však tvář člověka, který v životě poznal ledacos a

nepochyboval jsem o tom, že toho příliš dobrého nevykonával. Tvrdé rysy ve tváři se vyznačovaly především neobyčejnou krutostí, lstivostí, podlézavostí, neupřímností.

To by mi tolik nevadilo, předem jsem tušil, že ředitel toho našeho cirkusu nebude žádný svatoušek. To, co jsem spatřil, mě doslova srazilo na kolena. Nebyl jsem schopen slova, klečel jsem na chladném betonu a třásl se bezmocí a vzteky, předem naučené věty jsem okamžitě zapomněl. Ne, s tímhle člověkem se nic pořádit nedalo, všechny mé iluze se v jednom okamžiku proměnily v prach.

Kdo to asi je? Desetinásobný vrah? Jack Rozparovač v moderním vydání? Ne, není to důležité.

Prchal jsem pryč, aniž bych řekl jediné slovo, jen s děsivým výkřikem, který se mi z té beznaděje vydral z hrdla. Bazén, v němž si prezident tak pohodlně hověl, byl naplněn rtutí.

„Co se díváte?“ bručel vrátný, když jsem se plížil kolem jeho koje. „Prezidentem u nás může být jen ten nejtěžší. A vy, jak vás tak pozoruju, máte určité ambice.“

Ivan Adamovič

SMRT POSLEDNÍ RŮŽE

„Proč nezapadá slunce alespoň třikrát denně?“ zeptala se ho ve chvíli, kdy trochu utichl hukot větru.

Pohlédl na ni, aniž by pustil kormidlo. Znovu ho ohromila její krása jako vždy, když se víc než pět minut nedíval na ni. Ani čelenka posázená droboučkými diamanty nezabránila větru, aby znovu a znovu cuchal a zase uhlazoval její vlasy, které za ní vlály jako jemný závoj. Obrovský rezavý kotouč slunce se právě za její hlavou ukládal do polštářů písečných dun a obtahoval oranžovou linkou obrysy jejího obličeje.

„Země je moc velká,“ odpověděl, když se na ni do sytosti vynadíval. „Kdybychom žili na maličké planetě Malého prince, viděli bychom za den třeba sto západů slunce. Stačilo by jenom posunout židli.“

„Kdo je to Malý princ?“

Chvilí se mlčky díval před sebe a sledoval, jak se červená zvolna potápí za obzor. „Vlastně sám nevím“ řekl spíš pro sebe.

Vítr znovu zesílil a člun vyrazil dopředu.

„Není západ slunce ta nejkrásnější věc na světě?“ uslyšel ze zadního sedátka její hlas.

„Abych pravdu řekl, trochu se ho bojím.“

„Proč se ho bojíš?“ podivila se.

„Bojím se, že slunce už znovu nevyjde.“

Zasmála se a její smích odnesl vítr daleko do pouště.

Dál už jeli mlčky, poslouchali pleskání plachet, drnění napínaných lanek a svištění nafukovacích kol po žlutobílém písku. Cítil, jak ho znovu naplňuje pocit sklíčenosti. Ptal se sám sebe, kolik měsíců by takto museli cestovat pouští dál a dál mezi kopulemi opuštěných měst, aby potkali nějakého člověka. A kdo ví, jestli by vůbec někoho našli. Už hezkou řádku let neviděli ani živou duši.

Ohlédl se, jestli ještě uvidí kotouč slunce. Zase se mu zdál nepatrně větší. Podíval se pozdě, slunce už zapadlo a tak se jenom setkal s jejíma očima. Usmál se na ni, aby nepoznala jeho starosti. Všiml si, že je nějaká bledá, to asi jak se zvedl studenější vítr. S úlevou zpozoroval, jak se na obzoru zpoza písečných dun objevují věžičky zámku. Začal pomalu skasávat hlavní plachtu, aby mohl snadněji manipulovat člunem při vjezdu na nádvoří.

Když se zastavili a brána se opět zavřela, seskočil na zem, aby jí pomohl ven z člunu. Ležela schoulená na zadním sedadle, hlavu opřenou o jeho měkký okraj a spala. Opatrně ji zvedl a donesl ji do její ložnice. Uložil ji do starodávné postele s nebesy, upravil příkrývky a zatáhl závěsy na oknech. Potom ji políbil na čelo na dobrou noc a tiše zavřel dveře.

Potuloval se bez cíle dlouhými chodbami a schodišti pokrytými červeným kobercem a cítil se nesmírně osamělý. Zámek, ze kterého měli takovou radost, když ho našli opuštěný a neporušený, mu teď jenom připomínal jejich osamocení. Ano, měli jeden druhého, ale už dávno zjistili, že to nestačí. Chyběl mu zvuk hlasů, nové tváře, rozsvícená okna měst. Chybělo mu vědomí sounáležitosti s těmi spoustami lidí, které kdysi obývaly opuštěná města. S úsměvem si vzpomínal, jak se ještě docela nedávno, ona a on, honili se smíchem zámek, když klesla mlha, otevřeli okna, pustili ji dál a hráli si v jejím oparu na schovávanou. Teď se mlha marně tiskla na okenní tabulky. Asi stárnu, pomyslel si a zjistil, že došel až do zimní zahrady. Ani ta ho nijak nepotěšila. Z celého záhonu růží zůstaly jenom dvě. Všechno odchází, všechno už je pryč, tak položte mne na oltář, táhla mu hlavou slova starého básníka. Je po slavnosti a lampy ztlumily svou zář. Přesně to cítil, když tu byl před několika dny s ní.

„Už tu zbyly jenom dvě růže,“ řekla a znělo to jako „už tu zbyli jenom dva lidé.“

Na chodbě se rozcinkal telefon. „Haló, kde jste kdo?“ uslyšel z mikrofonu její hlas. To byl jejich obvyklý úvod, když si telefonovali v rozlehlých prostorách zámku, nebo když nemohli najít jeden druhého. Říkali to žertem, ale byla v tom skrytá úzkost. I kdyby volali pořád a všude „kde jste kdo?“, mohl se ozvat vždy jenom ten druhý a nikdo jiný. Zvedl sluchátko.

„Stačí-li vám moje společnost, madam, a pokud jste se již vyspala, můžeme se sejít na západní terase v nejvyšším patře.“

„Platí,“ řekla a oba se rozesmáli.

Stál potmě v zamyšlení u zábradlí a díval se do hloubky pod sebou. Zámek stál na okraji hluboké průrvy, která se táhla v délce mnoha kilometrů pouští. Možná to způsobilo nějaké zemětřesení, možná vznikla průrva při ořesech země za Poslední války. Zřejmě však byla starší než zámek. Moc rád by poznal toho, kdo si jej dal vystavět na tak neobvyklém místě.

Poslední válka. Nové se už nikdo bát nemusí.

Polovina lidstva během ní zahynula, ostatní odlétli daleko do vesmíru. Ti, kteří na to měli. Zbytek zůstal na Zemi s ozářenými geny. Rodilo se pořád méně dětí. I oni dva se marně pokoušeli...

Uslyšel za sebou kroky jejích bosých nohou na mramorových dlaždicích. Objala ho. „Měla ses teple obléct,“ řekl, když viděl, že má na sobě jenom lehký koupací plášť. Připadala mu tak křehká, že měl chuť ji bránit, kdyby bylo proti čemu. Všechna nebezpečí už dávno minula. Svět se zastavil a čekal. Čekání bylo jediné, co se dalo dělat. Nečekali na nic konkrétního, čekali prostě, až se něco stane.

„Není mi zima,“ odpověděla. „Jsem jenom hrozně unavená.“

„Dáš si skleničku? Postaví tě to na nohy.“

Příkývla. Vybral ze stolku láhev a každému nalil.

Stáli tam, přitisknutí jeden ke druhému, pozorovali mlčky blikající hvězdy a upíjeli ze skleniček s cinkajícími kostkami ledu, které mrazily na zuby při každém doušku.

„Na co myslíš?“ zeptal se jí.
 „Na to, co se stane, až my tady nebudeme.“
 „Kdo? My dva?“
 „My všichni.“
 „Zůstanou po nás jenom domy, záhony růží...“
 „A západy slunce. Víš, napadlo mě...“

Zapotácela se. Sklenička jí vyklouzla z ruky a rozprskla se na mramorové podlaze do kaleidoskopu střepů a kostek ledu. Zachytil ji a odnesl na nejbližší lůžko. Znovu si uvědomil, jak je blédá. Byla v bezvědomí. Přinesl z lékárničky podtlakovou injekční pistoli a odebral jí vzorek krve na analýzu.

V laboratoři nanесl trochu krve na podložní sklíčko a zasunul je do štěrbin mikroskopu. Jediný pohled na obrazovku monitoru mu stačil.

V tu chvíli svět před jeho očima polila zatuchlá noc a vesmír se na chvíli proměnil v uhynulého tvora, který zavyl v poslední křeči.

To jeho zavytí se rozlehlo zámkem.

Tu noc vůbec nespál.

Když se druhý den probírala, uviděla ho stát před postelí s růží v ruce. Položil jí květinu na peřinu.

„To už je předposlední, ne?“ řekla slabým hlasem.

„Už brzo porostou nové. Jakmile se uzdravíš, půjdeme se na ně podívat.“

Lhal jí. Byla to úplně poslední růže z jejich zahrady. Poznala mu to na očích. Vyčetla v nich soucit a dovětila se pravdu.

„Řekni mi pravdu. Je to leukémie z ozáření?“

Přikývl, protože nevěděl, co říct. Viděl, jak se jí rozšířily oči, jak jí přes obličej přelétl stín smrti a jak sevřela příkrývkou. Oba mlčeli. Za chvíli usnula, ale dýchala neklidně.

Protože nevydržel dívat se na ni, jak umírá, zašel do svého pokoje, hodil sebou na postel a poslouchal, jak se venku rozpoutává písečná bouře. Přepadl ho vztek vždy, když si uvědomil, že ona umírá a on proti tomu nemůže nic dělat. Nakonec usnul vyčerpáním spánkem plným černých mūr, které vzlétaly a znovu usedaly na uhynulého tvora, ležícího tiše a bez hnutí.

Probudil se až večer a hned běžel k jejímu lůžku. Bylo prázdné. Na upraveném polštáři ležel lístek. Přečetl si ho i když tušil, co na něm bude napsané. „Odcházím, nehledej mě. Nechci ti umírat před očima.“

Rozběhl se dolů na nádvoří a spatřil, že schází malý jednomístný člun. Pomalu se vracel chodbami zámku a cítil strašnou prázdnotu. Bolestně si uvědomoval, že následky z ozáření se mohou projevit až ve třetí nebo čtvrté generaci. Už dávno se zdálo, že takové nebezpečí pomínulo. Najednou tu nebyla, byl sám v prázdném zámku, sám v prázdném světě. Byl sám tak, jako nikdy nikdo nebyl. Uvědomil si, že pláče.

Zvedl sluchátko telefonu. „Haló, kde jste kdo?“ promluvil prázdným hlasem. Na druhém konci linky slyšel jenom hukot písečné bouře.

Procházel bezmyšlenkovitě chodbami a komnatami, až se zastavil na nejvyšší terase, protože výš už to nešlo. Výš už byly jenom hvězdy, které na něj vyzývavě pomrkávaly. Tam někde mezi nimi teď žili lidé, bavili se, pili, nenáviděli se a milovali. Hrůzy svých předků nechali za zády, zapomněli.

„Zbabělci!“ řval na ty strašlivě vzdálené hvězdy. Nadával a řval až do ochraptění.

Hvězdy mu odpovídaly povýšeným mlčením.

Filip Škába

ČLOVĚK, KTERÝ NĚCO DOKÁZAL

Vysoko nad zemí letěla malá dopravní plošina. Řídil ji robot. Jak jinak, v tomto století všechno dělali roboti.

Všechno. Roboti měli jeden velký, vznešený úkol: chránit a starat se o Lidstvo. Pečovat o klid a pohodlí každého Člověka. Člověka této epochy netížili žádné starosti, žádné problémy, nic. Roboti dělali skutečně všechno.

A Lidstvo žilo.

Lidstvo bylo líné.

Lidstvo bylo spokojené.

Lidstvo bylo zbytečné.

Lidstvo si to mohlo dovolit.

Na samotném okraji plošiny stály tři postavy v těžkých skafandrech. Bez skafandrů to nejde, plošina míří do stratosféry. Postavy se nehýbaly – Lidé své doby. Prostřední z nich pohlédl přes okraj plošiny. Závrat necítil. Koneckonců, každý musí být podle Předpisů při cestě spolehlivě upoután. Dodržování Předpisů z doby, kdy lidé ještě pracovali, mají na starost roboti. Ale kdo roboty kontroluje? Nikdo, nikdo!

Člověk pohlédl stranou. Správně, od pasu jeho pravého spolucestujícího vedlo lanko ke kovovému kruhu na plošině, zcela podle Předpisů. Také levého roboti připoutali. A já? napadlo Člověka.

Jistě, mohl by se snadno přesvědčit. Ale otáčet se v těžkém skafandru se mu ani trochu nechtělo. A tu dostal nápad.

Udělal krok do prázdna. Že připoután není, zjistil velice záhy. Nepadal dlouho, ale nikdy v životě se tak nesmál, jako nyní. Smál se, smál se. Samozřejmě jen v duchu, protože smát se nahlas představovalo zbytečnou námahu.

Zas o jednoho Člověka méně. Možná se vám zdá, že zemřel zbytečně. Mýlíte se. Tento Člověk ve svém klidném a šťastném životě přece jen něco dokázal – přistihl roboty při nedodržení Předpisů

